

**Finanšu un ekonomiskā pamatojuma izstrāde projektam
Ķekavas sākumskolas būvniecība un apsaimniekošana**

Projeksts

2011.gada 18.janvāris

Satura rādītājs

Saīsinājuma projektā	4
1. Ievads	5
1.1. Aprēķinu izstrādes mērķis	5
1.2. Aprēķinu veikšanas struktūra	6
1.3. Aprēķinu veikšanā izmantotā metodoloģija	6
2. Esošās situācijas apraksts	7
2.1. Teritorija un apdzīvotība	7
2.2. Demogrāfiskā situācija un izglītojamo skaita analīze un prognoze	8
2.3. Izglītības infrastruktūras novērtējums un projekta īstenošanas pamatojums	11
2.3.1. Ķekavas sākumskolas infrastruktūra	12
2.3.2. Plānotās investīcijas izglītības sektorā 2011.-2012. gads Ķekavas novadā	13
2.3.3. Ķekavas sākumskolas ar sporta un veselības kompleksa būvniecības pamatojums	14
2.3.4. Alternatīvu izvērtējums Ķekavas sākumskolas ar sporta un veselības kompleksu	17
2.3.5. Plānotās ilgtermiņa ietekmes definēšana	19
2.3.6. Investīciju veidu identificēšana	21
3. Metodikas un specifisko pieņēmumu apraksts izmaksu un ieguvumu analīzes izstrādei	22
3.1. Pieņēmumi par netiešajiem ieguvumiem un izmaksām	23
3.2. Metodes un pieņēmumu definēšana finanšu analīzes veikšanai un plānotās naudas plūsmas sastādīšana	24
3.3. Sociālekonomiskā analīze un Ķekavas sākumskolas ar sporta un veselības kompleksa būvniecību pamatojums	24
3.4. Ekonomiskās analīzes galvenie pieņēmumi un ārējo faktoru korekcijas	26
Tabula Nr.11	26
4. Vispārējā informācija par pašvaldību	28
4.1. Pašvaldības attīstība, investīciju prioritātes, budžets un kredītpēja	31
5. Projekta atbilstība vietējiem, reģionālajiem un nacionālajiem plānošanas dokumentiem un ietekme uz tautsaimniecību	32
6. Projekta īstenošanas tehniskās iespējamības novērtējums	33
6.1. Īss objekta un celtniecības raksturojums	33
7. Par ES finansējuma piesaisti publiskās un privātās partnerības projektiem	41
8. Projekta īstenošanas tiesiskās pieļaujamības pamatojums	45
9. PPP alternatīvu izvērtējums projektam „Ķekavas sākumskolas būvniecība”	48

10.Pamatojums peldbaseinam.....	58
10.1. Projekta ieņēmumi.....	59
10.2. Projekta izdevumi.....	62
11. Izvēlēto PPP alternatīvu finanšu analīze un ieguldījumam atbilstošās vērtības aprēķināšana...	65
11.1. Situācijas raksturojums	65
11.2. Projekta apraksts no finanšu viedokļa	66
11.3. Tradicionālā iepirkuma izvērtējums Projektam	68
11.4. Ieguldījumam atbilstošās vērtības novērtējums	71
11.5. Projektu alternatīvu izvērtējums un IAV	73
11.5.1. Alternatīva Nr.1.....	73
11.5.2. Alternatīva Nr.2.....	74
11.5.3. Alternatīva Nr.3.....	75
11.5.4. Alternatīva Nr.4.....	78
11.6. Alternatīvas Nr.1 detalizēts apraksts ieskaitot risku novērtējumu	78
11.6.1. Finansēšanas nosacījumi.....	80
11.6.2. PPP variants – Privātā partnera peļņas vai zaudējumu aprēķins.....	81
11.6.3. Galvenie finanšu rādītāji un kopsavilkums.	82
11.7. Alternatīvas Nr.1 projekta realizācijas riski.....	83
11.7.1. Risku pārdale.....	2
11.7.2. Ieguldījuma atbilstošās vērtības novērtējums	8

Saīsinājuma projektā

Saīsinājums	Saīsinājuma skaidrojums
AS	Akciju sabiedrība
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
EIB	Eiropas Investīciju banka
FEP	Finanšu ekonomiskais pamatojums
ha	hektārs
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
LBN	Latvijas Būvnormatīvs
LHZB	Latvijas Hipotēku un zemes banka
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LR FM	Latvijas Republikas Finanšu ministrija
LR LM	Latvijas Republikas Labklājības ministrija
LR	Latvijas Republika
LR MK	Latvijas Republikas Ministru kabinets
m ²	kvadrātmetri
NAP	Nacionālais Attīstības plāns
NVA	Nodarbinātības Valsts aģentūra
PIL	Publisko iepirkumu likums
PPP	Publiskā privātā partnerība
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SF	Struktūrfondi
PPP	Publiskā un privātā partnerība
DBFO	Publiskās un privātās partnerības veids Projektē-Būvē-Finansē-Apsaimnieko (angļu val. Design-Build-Finance-Operate)
IAV	Ieguldījumam atbilstošas vērtības
NPV	Tīrā šodienas vērtība

1. Ievads

Projekta iecere paredz Ķekavas sākumskolas būvniecību un veikt skolas teritorijas labiekārtošanas darbus, lai nodrošinātu kvalitatīvu, pieejamu, drošu, ES un Latvijas normatīvo aktu prasībām atbilstošu pamatizglītību Ķekavas novadā. Projekta kopējās paredzamās investīciju izmaksas sasniegs 8,5 miljonus latu. Projekta ieceri ir paredzēts finansēt no pašvaldības finanšu resursiem un paredzot arī iespējas izmantot Publiskās un privātās partnerības (turpmāk PPP) finanšu iespējas.

Turklāt projekta iecere atbilst arī Ķekavas novada sociāli ekonomiskās attīstības programmas 2010.-2030.gadam (turpmāk tekstā – AP) stratēģiskajam virzienam - nodrošināt pieejamu augstas kvalitātes visu pakāpju izglītību un mērķim - kvalitatīva izglītības vide. Galvenais ieguvums no projekta īstenošanas būs izglītības pakalpojumu pieejamība un sasniedzamība, dzīves vietas pievilcības un dzīves kvalitātes celšanās. Ilgtermiņā paredzams, ka projekta ieceres īstenošanas netieši veicinās dažādu novada rādītāju uzlabošanos: iedzīvotāju skaita pieaugumu, bērnu un jauniešu veselības un drošības uzlabošanos, noziedzīgo nodarījumu skaita samazināšanos. Plānotās projekta ieceres īstenošanas vieta ir Ķekavas novada centrs. Kopumā projekta ieceres īstenošana veicinās novada vides sakoptību. Projekta realizācija, ievērojot spēkā esošo normatīvo aktu prasības, neatstās būtisku ietekmi uz vidi. Projekta ieceres realizācija, ņemot vērā pašvaldības esošo un plānoto budžetu, ir iespējama piesaistot ārēja finansējumu.

Izstrādājot analīzi ir veiktas divas būtiskas sistemātiskas analīzes, kur viena pamato projekta aktualitāti izejot no sociālekonomiskās analīzes galveniem tās raksturlielumiem tādiem kā ENPV, Ls ERR %. Otra analīze paredz rast labāko PPP ieviešanas modeli, šim Ķekavas sākumskolas būvniecības projektam un ir izstrādāti finanšu un ekonomiskie aprēķini (turpmāk tekstā – FEA) uz PPP, saskaņā ar Ķekavas novada domes pasūtījumu. Aprēķinu veikšanas laiks - no 2010.gada septembra līdz decembrim.

FEA aprēķinos projekts paredz jaunas sākumskolas būvniecību un tālāku tās apsaimniekošanu Ķekavā (turpmāk – Projekts). FEA ietvaros tika analizēta šī Projekta iespējamā īstenošana, apzinoties ka Ķekavas novada domei ir izstrādāts Tehniskais projekts un projektā tiek vērtētas tehniskās alternatīvas, kā Ķekavas sākumskolas arī izvērtējot tradicionālā publiskā iepirkuma (bāzes modeļa) un publiskās un privātās partnerības (turpmāk arī – PPP) modeļus tiek pieņemts konstants investīciju apjoms. Projekta iespējamā īstenošana izmantojot PPP modeli tika novērtēta balstoties uz Publiskā sektora izmaksu salīdzināšanas modeļa pamata (Public sector Comparator), kā arī 2009.gada 6.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1152 „Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzinuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai”, Publiskās un privātās partnerības likumu, kā arī citiem normatīvajiem aktiem un piemērojamām vadlīnijām

1.1. Aprēķinu izstrādes mērķis

Ķekavas sākumskolas būvniecība, apsaimniekošanas un pakalpojumu sniegšanas (turpmāk – Projekts) finanšu un ekonomiskos aprēķinus veica VAS „Hipotēku un Zemes

banka” (turpmāk – Izpildītājs) saskaņā ar noslēgtā iepirkumu līguma darba uzdevumu. Pasūtītājs – Ķekavas novada dome.

Nolūkā pamatot šī projekta aktualitāti ir veikta izmaksu un ieguvumu analīze, kas ir galvenais instruments publisko investīciju projektu izvērtēšanas metodikā. Šo analīzi izmanto, lai noteiktu, vai ar projektu tiek veicināta reģionālās politikas mērķu sasniegšana, vai tas veicina izaugsmi un nodarbinātību. Turklāt ekonomiskajā analīzē tiek apskatīti projekta mērķu grupu gūtie labumi un ārējās izmaksas, realizējot projektu. Ieguvumu –

izmaksu ekonomiskie rezultāti ir atspoguļoti, izmantojot tīro tagadnes vērtību (NPV). Metode ir veidota, nosakot starpību starp diskontēto (pašreizējo) naudas ienākumu summu, kura rodas realizējot investīciju projektu, un uz to pašu periodu diskontēto kapitālieguldījumu lielumu, kas nepieciešams projekta realizācijai.

Savukārt Projekta FEA izstrāde tika veikta, lai noteiktu publiskās un privātās partnerības piemērojamību konkrētā Projekta īstenošanā no publiskās personas finanšu resursu racionālas un efektīvas izmantošanas viedokļa un to, kāds publiskās un privātās partnerības līgums slēdzams, lai veiksmīgi īstenotu attiecīgo projektu. Ņemot vērā minēto, tika noteikti arī aprēķinu izstrādes apakšmērķi.

1.2. Aprēķinu veikšanas struktūra

Sociālekonomiskās analīzes plānotās ilgtermiņa ietekmes definēšana šajā sadaļā ir aprakstīta projekta ietekme – sekas, kas attiecas uz mērķa grupām pēc projekta realizēšanas vai projekta investīciju veikšanas, kā arī netiešās sekas, kas skar citas iedzīvotāju grupas, kas ir ieguvējas no projekta realizācijas. Tiešu projekta ilgtermiņa ietekmi objektīvi novērtēt, ņemot vērā projekta specifiku, ir sarežģīti. Projekts ir vērst uz valsts realizētās vispārējās izglītības kvalitātes paaugstināšanu. Ņemot vērā, ka projekts ir vērst uz pamatizglītības kvalitātes pilnveidošanu Ķekavas novadā, projekta tiešā ietekme pamatā būs novērojama tikai ilgtermiņā, t.i. lielā mērā pēc projekta dzīves cikla beigām, kad viena no projekta tiešajām mērķa grupām – sākumskolas un pēc tam pamatskolas izglītības cikla izglītības iestāžu audzēkņi nonāks darba tirgū.

Savukārt finanšu un ekonomiskie aprēķini PPP, tika izstrādāti atbilstoši 06.10.2009. Ministru kabineta (turpmāk – MK) noteikumos Nr.1152 „Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzinuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai” minētajām prasībām un noteiktajai finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanas struktūrai.

Sagatavojot finanšu un ekonomiskos aprēķinus tika izmantoti LR Finanšu ministrijas Publiskās un privātās partnerības mājas lapā www.ppp.gov.lv publicētie ieteikumi par finanšu un ekonomiskajos aprēķinos iekļaujamo vai tiem pievienojamo informāciju

1.3. Aprēķinu veikšanā izmantotā metodoloģija

Nolūkā pamatot šī projekta aktualitāti ir veikta izmaksu un ieguvumu analīze, kas ir galvenais instruments publisko investīciju projektu izvērtēšanas metodikā. Savukārt FEA

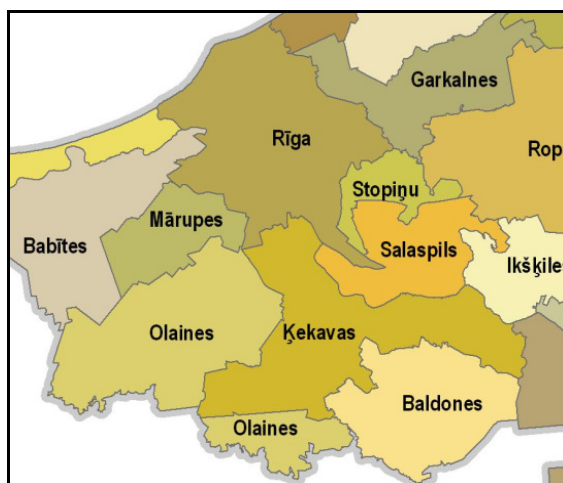
tika veikta saskaņā ar 2009.gada 6.oktobra MK noteikumiem Nr. 1152 „Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzinuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai”, Publiskās un privātās partnerības likumu, Publiskās un privātās partnerības finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrādes vadlīnijām un valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” izstrādātajām „Vadlīnijām līgumisko valsts un privātās partnerības projektu īstenošanai” un „Risku novērtēšanas metodoloģija publiskās un privātās partnerības projektiem”.

2. Esošās situācijas apraksts

2.1. Teritorija un apdzīvotība

Ķekavas pagasts atrodas Latvijas centrālajā daļā. Pašvaldības teritoriju šķērso divas nozīmīgas transporta maģistrāles ar intensīvu transporta plūsmu - ziemeļu dienvidu virzienā aptuveni 20 km garumā autoceļš A7 Rīga - Bauska, bet rietumu austrumu virzienā – autoceļš A5 Rīgas apvedceļš. Pagasta teritorijas austrumu robeža stiepjas gar Daugavas un tās attekas – Sausās Daugavas kreiso krastu. Ķekavas novads tika izveidots administratīvi teritoriālās reformas rezultātā 2009. gadā, apvienojot trīs Rīgas rajona pašvaldības – Baložu pilsētu, Daugmales un Ķekavas pagastus ar kopējo teritorijas platību 273,26 km². Novada centrs ir Ķekavas pilsēta.

1. attēls. Ķekavas novada ģeogrāfiskais izvietojums

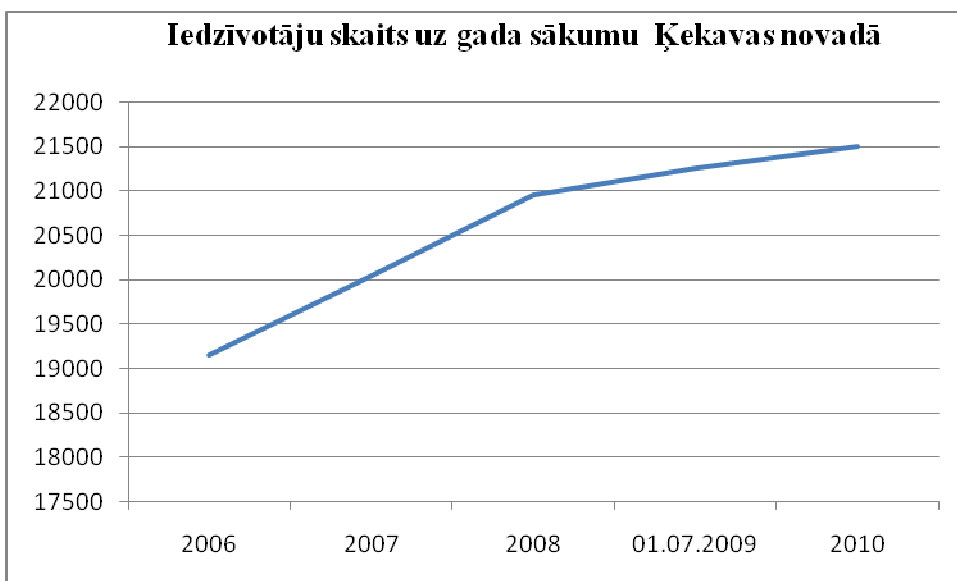
Avots: Rīgas plānošanas reģions

Ķekavas pagasts atrodas Latvijas centrālajā daļā, Baldones - Vecumnieku pagurliedzenumā. Vēsturiskās attīstības gaitā Ķekavas pagasts ir kļuvis par vienu no lielākajiem pagastiem Latvijā. Tas sākas no Rīgas pilsētas robežas pagasta teritorijas ziemeļos un stiepjas aptuveni 20 kilometru garumā gar Rīgas - Bauskas šoseju salīdzinoši šaurā joslā. Ķekavas pagasta teritorija ziemeļaustrumos robežojas ar Salaspils pilsētas lauku teritoriju, austrumos – ar Daugmales pagastu, dienvidos – ar Baldones pilsētas lauku teritoriju un Iecavas novadu, dienvidos un rietumos – ar Olaines pagastu un ziemeļrietumos – ar Baložu pilsētu. Pagasta austrumu puses robeža stiepjas gar Daugavas un tās attekas – Sausās Daugavas kreiso krastu. Attālums no

Ķekavas ciemata līdz Baložiem ir 9 km, līdz Salaspilij – 12 km, līdz Rīgai – 15 km, līdz Olainei – 17 km, līdz Baldonei – 18 km un līdz Ikšķilei – 24 km.

Ja, kā zināms, pēdējos gados kopējais iedzīvotāju skaits Latvijā sarūk, tad Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldes dati rāda, ka Ķekavas novadā iedzīvotāju skaits ar katru gadu būtiski pieaug.(grafiks Nr.1) Galvenie iemesli ir jauno mājokļu būvniecība, ražošanas un cita veida saimnieciskās darbības attīstība novadā. Ja uz 2007. gada 1. janvāri Ķekavas novada teritorijā bija reģistrēti 19157 iedzīvotāji, tad uz 2010. gada 1. Janvāri to skaits bija palielinājies par 12.2% un tika reģistrēti jau 21501 iedzīvotājs. LR Centrālās statistikas pārvaldes dati rāda, ka iedzīvotāju blīvumu Ķekavas novadā ir salīdzinoši augsts- 78.81 cilvēks uz 1km², ja ņem vērā, ka iedzīvotāju blīvums visā Pierīgas teritorijā ir tikai 38.4 cilvēki uz 1km².

Grafiks Nr.1

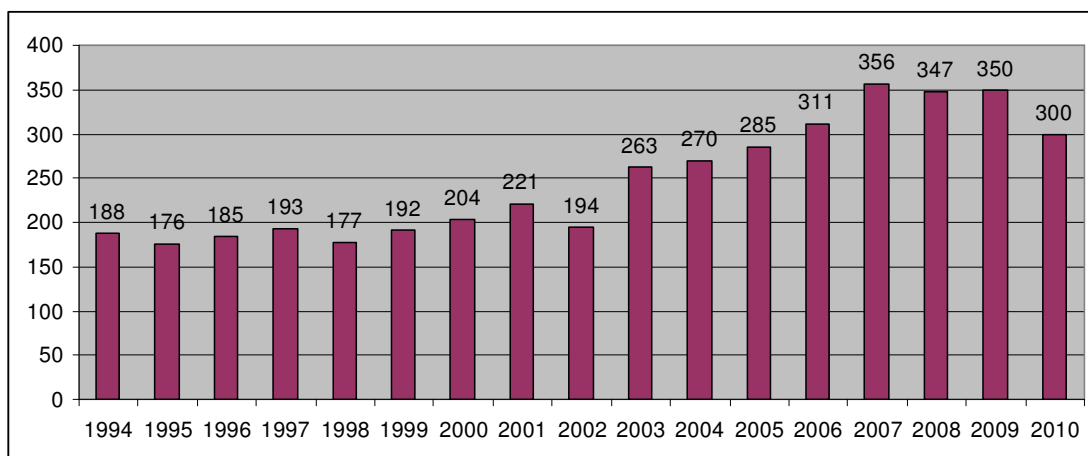

2.2. Demogrāfiskā situācija un izglītojamo skaita analīze un prognoze

Ķekavas novadā tāpat kā Latvijā jaundzimušo bērnu skaitam kopš 1998. gada ir bijusi tendence pieaugt. 2009. gadā deklarēto bērnu skaits novadā bija 350, kas salīdzinot ar 1994. gadu ir pieaudzis par 86.17%, bet salīdzinot ar 2004. gadu- par 29.6%. Kopumā, sākot ar 1998. gadu līdz 2009. gadam, vidējās deklarēto bērnu skaita pieauguma procentuālās izmaiņas ir 6.3% gadā pret iepriekšējo periodu. Vislielākais deklarēto bērnu skaits ir, protams, Ķekavā; 2008. un 2009. gadā deklarēto bērnu skaits Ķekavā sastādīja 65,5% no kopējā deklarēto bērnu skaita novadā. (Skatīt grafiku Nr.2)

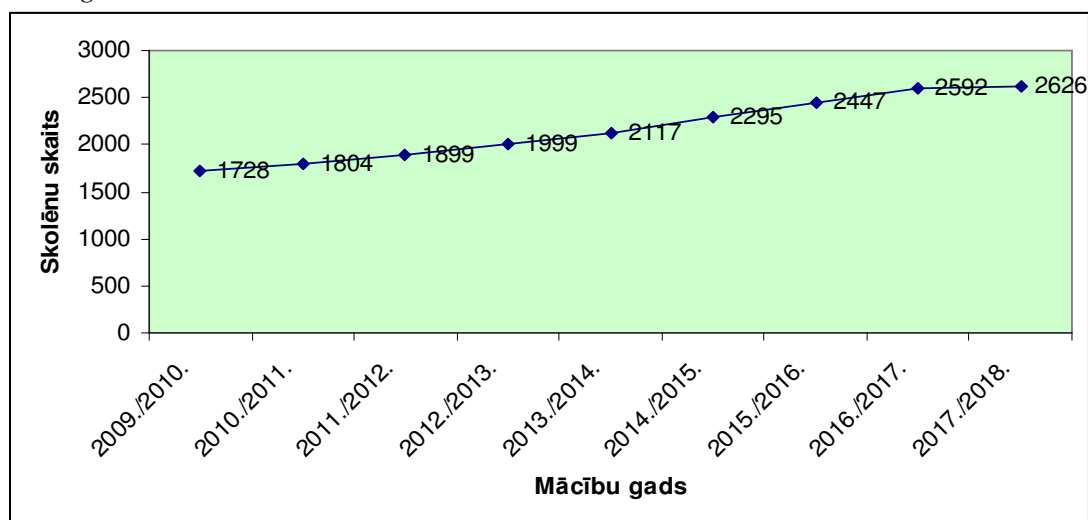
Grafiks Nr.2 :Novadā deklarēto bērnu skaita izmaiņas

2010./2011. mācību gadā Ķekavas novadā sākumskolas un pamatskolas ciklā mācās 1804 skolēni. Ņemot vērā dzimstības un iedzīvotāju migrācijas rādītājus, nākamo 5 gadu laikā Ķekavas novadā gaidāma sākumskolēnu skaita palielināšanās, un tiek prognozēts, ka 2015./2016. mācību gadā sākumskolēnu un pamatskolēnu skaits būs pieaudzis līdz pat 2447 skolēniem (Skatīt grafiku Nr.3).

Grafiks Nr.3: Sākumskolēnu un pamatskolēnu skaita prognozes Ķekavas novadā 2009.-2017. gadam

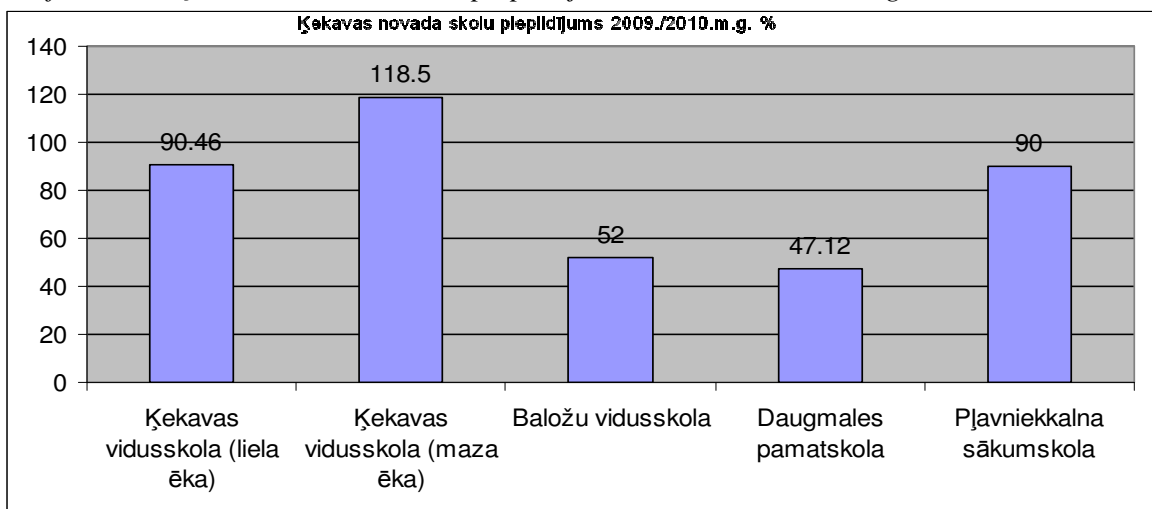

Prognozējot izglītojamos skaita pieaugumu nākamajos gados, rodas nepieciešamība veidot jaunu izglītības iestādi, kas spētu mazināt pašreizējo un paredzamo skolu noslogotību, kā arī risinātu skolēnu aizplūšanu no Ķekavas novada skolām uz Rīgas un citām Pierīgas mācību iestādēm. Tā kā iekšēji Ķekavas novadā ir tendence, ka teritorijas pilsētās- Ķekavā un Baložos koncentrējas lielākā daļa novadā reģistrēto skolēnu daļa, tas radīs problēmas skolu noslogotībai, jo jau pašreizējā situācija rāda, ka tieši Ķekavas vidusskolā skolēnu papildījums ir jau virs pieļaujamās normas.

Savukārt, skolēnu aizplūšana no novada skolām jau šobrīd ir acīmredzama problēma. 2009./2010. mācību gadā Rīgas pašvaldības skolas apmeklēja 893 Ķekavas novadā deklarētie bērni. Lai gan vidējais attālums no Rīgas robežas, ko mēro skolēni no novada 22 apdzīvotajām teritorijām, ir samērā liels- 10,4km, (kur no atsevišķu apdzīvoto teritoriju mērojamā ceļa attāluma līdz Rīgas robežai diapazons ir no 0-27km), pēc apkopotajām prognozēm šī tendence ir pieaugoša, un turpmākajos gados šo skolēnu

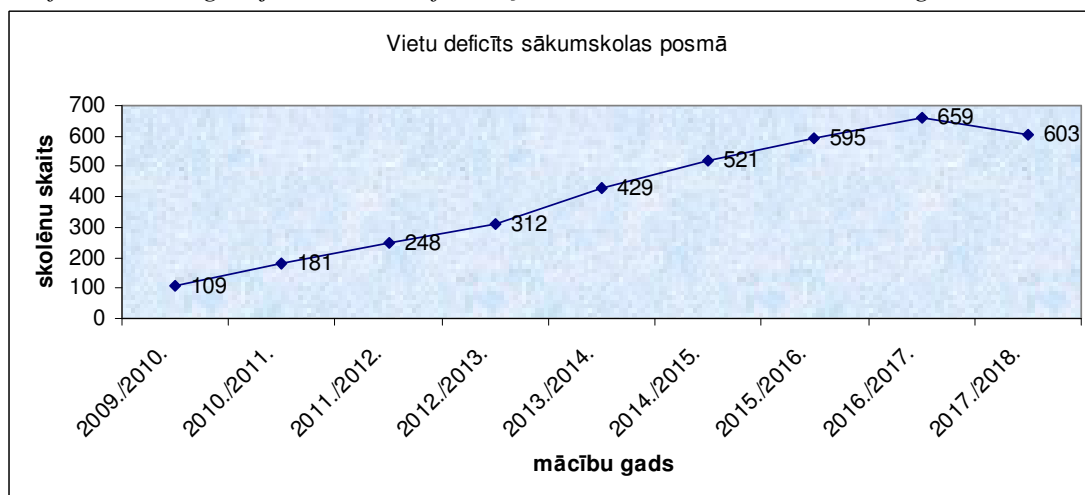
skaitis būs virs 1000. Visbiežāk skolēni uz Rīgu brauc mācīties no Baložiem, kas ir 3km attālumā no Rīgas robežas, no Katlakalna, kas atrodas 1km attālumā no Rīgas, no Ķekavas, kas atrodas 7,5km attālumā no Rīgas, un no Valdlaučiem, kas atrodas Rīgas pierobežā. Lielākā daļa skolēnu aizbrauc pamatskolas un vidusskolas klasēs, tāpēc arī sākumskolēnu skaita pieauguma prognozes Ķekavas novada skolās ir tik liels. Pašvaldības izdevumi 2009./2010. mācību gadā par Ķekavas novadā dzīvojošo bērnu izglītošanu citās vispārējās pamata un vidējās izglītības iestādēs sastādīja vidēji 351592 Ls. No kopējiem 893 Ķekavā dzīvojošajiem bērniem, kas mācījās Rīgas un Pierīgas skolās, 181 bija sākumskolēni, kas sastādīja 20,3% no visiem skolēniem, līdz ar to, izmaksas sākumskolēniem sastādīja 80866 Ls gadā. Nozīmīgs fakts ir, ka 51% no sākumskolēniem brauca mācīties pamatskolā, savukārt, 8,8% izvēlējās sākumskolu.

Grafiks Nr.4: Ķekavas novada skolu piepildījums 2009./2010. mācību gadā

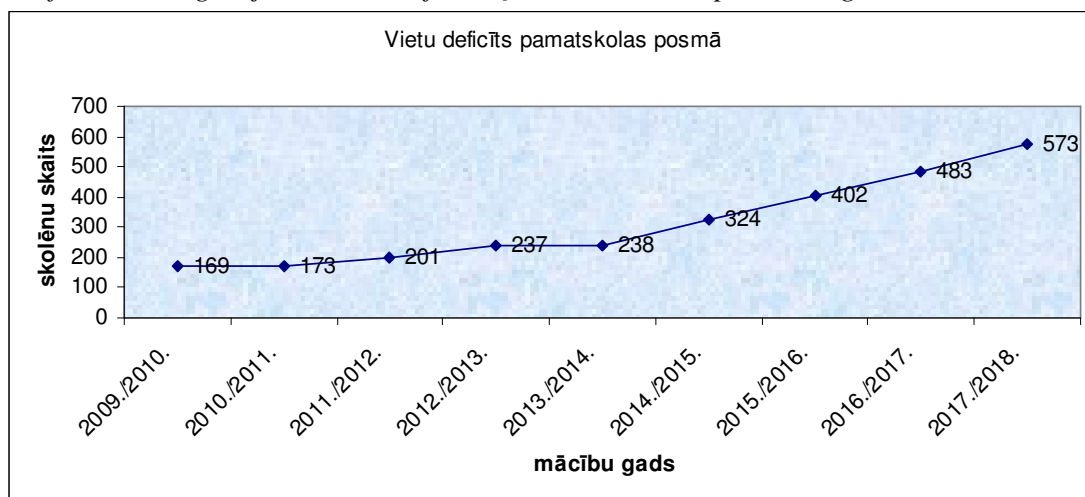

Ja pašreizējā situācija rāda, ka skolu piepildījums ir normāls vai pat par zemu, tad, izanalizējot sagaidāmās prognozes par skolēnu skaita palielināšanos un skatoties ilgtermiņā, mēs varam secināt, ka jau ar pašreizējo piepildījumu gan Ķekavas vidusskolā, gan Baložu vidusskolā nākotnē būs neiespējami nodrošināt skolēniem vietas mācību iestādēs, jo 2016./2017. mācību gadā Ķekavā sākumskolēnu skaita pieaugums pēc prognozēm, salīdzinot ar skolēnu skaitu 2010./2011. mācību gadu būs 42%, savukārt, Baložos šis pieaugums būs 72%; līdz ar to, salīdzinot pašreizējo piepildījumu un sagaidāmo sākumskolēnu skaita izmaiņas, un paredzot, ka dzīvojošie skolēni Baložos arī mācīsies Baložu vidusskolā, 2016./2017. mācību gadā skolēnu piepildījums būs 100% vai pat vairāk. Savukārt, ja prognozes piepildīsies, tad nākamajos mācību gados Ķekavas vidusskolā būs liels izglītojamo vietu deficīts (Skatīt grafiku Nr.5 un Nr.6).

Grafiks Nr.5: Izglītojamo vietu deficīts Ķekavas novada sākumskolas izglītībā

Grafiks Nr.6: Izglītojamo vietu deficīts Ķekavas novada pamata izglītībā

2.3. Izglītības infrastruktūras novērtējums un projekta īstenošanas pamatojums

Ķekavā tiek īstenota pirmskolas, sākumskolas, pamatskolas un vispārējā vidējā izglītība. Te darbojas arī interešu izglītības pulciņi un profesionālās ievirzes izglītības iestādes. Ķekavas novada Dome ir piešķirusi finansējumu 2010./2011. mācību gadā piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošanai pamatzglītības apgūvē. To īsteno Daugmales pamatskola un Ķekavas vidusskola. Neatsverama ir tieši kvalitatīvas pamata un vidējās izglītības ieguves iespēja, taču skatoties uz pašreizējo piepildījumu un pārslogojumu Ķekavas vidusskolā, kā arī domājot par noslogojumu pārējās Ķekavas novada skolās, kas jau pašreiz ir 100%, ir jāsecina, ka bērniem nāksies mācīties nepiemērotos un saspīestos apstākļos, tādēļ ir būtiski radīt jaunu, mūsdienīgām prasībām atbilstošu izglītības iestādes ēku, kuru varētu izmantot gan Ķekavas pilsētas, gan pārējie novada iedzīvotāji.

Ķekavas novadā saņemt kvalitatīvu vispārējo izglītību var 6 skolās, no kurām 5 ir pašvaldības skolas: Ķekavas vidusskola, Ķekavas sākumskola, Baložu vidusskola, Daugmales pamatskola un Pļavniekkalna sākumskola; un 1 privātskola: Ķekavas privātā pamatskola „Gaismas tilts 97”.

Tabula Nr.1: Izglītības iestāžu infrastruktūra

Izglītības iestādes nosaukums	Skolēnu skaits 2010.2011.m.g.	Ēkas kopplatība	Platība uz 1 skolēnu	t.sk. mācību darba organizācijai	t.sk. sportam	t.sk. aktu zāle	t.sk. biblio tēka	t.sk. moduļi
Ķekavas vidusskola (liela ēka)	586 (no tiem 47 moduļos)	5318	9	1545	616	254	147.3	189
Ķekavas vidusskola (maza ēka)	186	909	4.9	412	nav	96	27	nav
Baložu vidusskola	318	2321	7.30	1250.59	266,20		15.71	nav
Daugmales pamatskola	111	2576	23.21	612.00	898.00	89.00	17	nav
Pļavniekkalna sākumskola	116 (no tiem 50 moduļos)	1001.4	8.62	337.8	263		18	213.5

2.3.1. Ķekavas sākumskolas infrastruktūra

Ķekavas vidusskola ir izvietota divās ēkās-lielā skola, kurā mācās skolēni no 5. līdz 12. klasei un sākumskolas ēka, kurā mācās 1.-4. klase. Līdz 2008./2009. mācību gadam sākumskolas klases telpu trūkuma dēļ skolēni mācījās divās maiņās. Tā kā vecāki savus bērnus izvēlējās vest uz citām skolām Rīgā un Pierīgā, jo nebija iespējas noorganizēt bērna nogādāšanu un izņemšanu no skolas pēcpusdienas stundās, tika meklētas iespējas atsevišķu klašu izvietojumam Ķekavas vidusskolas ēkā, lai nodrošinātu Ķekavas un pārējo novada bērnu izglītošanu tepat Ķekavā. Kā risinājums 2008./2009. mācību gadā tika organizēta divu ceturto klašu pārvietošana uz lielo skolu, tādējādi nodrošinot visiem pirmklasniekiem iespēju mācīties pirmajā maiņā. Vēl atsevišķas klases turpināja mācīties otrajā maiņā. 2009./2010. mācību gadā uz lielo skolu tika pārceltas trīs pirmās klases un viena trešā klase, tādējādi tika nodrošināta iespēja mācīties pirmajā maiņā visiem skolēniem.

Pašlaik lielās skolas ēkā telpas ir pilnībā noslogotas un papildus klases izvietot vairs nav iespējams. 2010./2011. mācību gadā 1.-4. klasēs ir 314 skolēnu, no kuriem 128 mācās lielās skolas ēkā un 186 skolēni mācās sākumskolas ēkā. Platība uz vienu skolēnu mācību telpā ir no 1,06 m² līdz 1,6 m², tāfeles attālums no pirmā sola neatbilst normatīvo aktu prasībām. Mūzikas kabineta platība ir 26,2 m². Bērnu skaits klasēs ir no 24-30. Sporta nodarbības sākumskolas ēkā notiek aktu zālē, kuras platība ir 96 m² un kurā uz kopējiem pasākumiem sanāk visi 314 1.-4. klašu skolēni. Tie sākumskolēni, kuri mācās lielajā skolā, uz kopējiem pasākumiem iet no lielās skolas uz sākumskolas ēku. Tāpat arī skolēni no sākumskolas iet uz lielo skolu lai apmeklētu logopēdu un ārpusstundu nodarbības kā

basketbolu un tautiskās dejas. Tā kā ceļš uz lielo skolu ved gar upīti, kuras krasti nav norobežoti, šāda pārvietošanās ir bīstama skolēnu veselībai. Ēdināšanas zāle ir maza. Zāles platība ir tikai 44 m² un tajā ir iekļauta arī telpa ēdiena gatavošanai un trauku mazgāšanai. Telpu trūkuma dēļ ir apgrūtināta ēdiena gatavošana un bērnu ēdināšana. Ēdiens tiek daļēji transportēts no lielās skolas ēdnīcas un daļēji tiek gatavots uz vietas. 186 skolēni nevar paēst vienlaicīgi, bet gan 3 maiņās. Skola jau ir saņēmusi aizrādījumus no sanitārās inspekcijas par telpu neatbilstību.

2.3.2. Plānotās investīcijas izglītības sektorā 2011.-2012. gads Ķekavas novadā

Šobrīd izejot no situācijas, kad

1) PII Daugmalē:

Projekts noteikts kā viens no prioritārajiem objektiem novadā, tātad projekts tiks īstenots. Ar ES struktūrfondu līdzfinansējumu šobrīd uzsākta ēkas vienas daļas-multifunkcionāla ēkas – publiskā peldbaseina un 1 lielās zāles saviesīgiem pasākumiem un 1 mazās zāles būvdarbu pabeigšana. Otrajā ēkas daļā- pirmskolas izglītības iestādē plānotas 120 vietas, taču bērnu maksimālais papildījums no Daugmalē deklarētajiem bērniem varētu būt 75-80, ar nosacījumu, ka visi arī ies uz šo dārziņu.

2011. gadā Ķekavas novada pašvaldība plāno 120 vecākiem maksāt līdzfinansējumu privātajās PII. Šiem vecākiem piedāvās iespēju savus bērnus vest uz Daugmales PII. Līdz ar to prognozējam, ka PII papildījums būs 100% .

Būvniecības izmaksas Multifunkcionālajam centram 599 000 Ls, Daugmales PII- 639112 Ls.(t.sk. ilgtermiņa saistības uz 5 gadiem)

2) Piebūve Baložu vidusskolas piebūve un sporta kompleksa I kārtā.

Projekts arī noteikts kā viens no prioritārajiem objektiem novadā. Projektā paredzētas telpas mācībām un sporta zāle. Piebūvē paredzēts likt klāt 2 grupiņas ar piecgadīgajiem, sešgadīgajiem bērniem. Ir izsludināts iepirkums un būvnieks pats ņem ilgtermiņa kredītu. Būvniecības izmaksas kopā ir 2,7 milj. Ls.(t.sk. ilgtermiņa saistības uz 5 gadiem)

Tabula Nr. 2 Tekošās saistības+ jaunās investīcijas Ķekavas novadā

Finanšu gads	2 011	2012	2013	2014	2015	2016
Pamata budžets*(bez valsts mērķdotācijām)	10 729 709	10 729 709	10 729 709	10 729 709	10 729 709	10 729 709
Kredīti un citas ilgtermiņa tekošās saistības	(515 381)	(546 600)	(410 399)	(276 671)	(218 502)	(211 299)
Galvojumi	(262 926)	(261 500)	(220 761)	(193 770)	(187 703)	(185 190)
Tekošās saistības kopā	(778 307)	(808 100)	(631 160)	(470 441)	(406 205)	(396 489)
Jaunās investīcijas Baložos						
Uzturēšanas izdevumi Baložu vidusskolas piebūvei		(65 629)	(66 285)	(67 611)	(68 963)	(70 342)
Investīciju atmaksa (t.sk. % maksājumi)	(102 437)	(610 057)	(653 196)	(687 882)	(745 838)	
Izmaksas kopā	(102 437)	(675 686)	(719 481)	(755 493)	(814 801)	(70 342)
Jaunās investīcijas Daugmalē						
Uzturēšanas izdevumi PII Daugmalē			(350 930)	(354 454)	(358 020)	(362 221)
Investīciju atmaksa		(127 822)	(127 822)	(127 822)	(127 822)	(127 824)
Izmaksas kopā		(127 822)	(478 752)	(482 276)	(485 842)	(490 045)
Jaunās investīcijas Ķekavas sākumskola						
Uzturēšanas izdevumi			(258 812)	(699 628)	(706 149)	(739 956)
Investīciju atmaksa		(280 977)	(490 165)	(678 679)	(831 664)	(831 664)
Izmaksas kopā	-	(280 977)	(748 977)	(1 378 307)	(1 537 813)	(1 571 620)
Kopējais saistību palielinājums	(102 437)	(1 084 485)	(1 947 211)	(2 616 076)	(2 838 456)	(2 132 007)

* Ar nosacījumu, ka pamatbudžets paliek 2010. gada apmērā

2.3.3. Ķekavas sākumskolas ar sporta un veselības kompleksa būvniecības pamatojums

Ķekavas sākumskolas nepieciešamība Ķekavas novadā

Īstenojot PPP projektu „Ķekavas sākumskolas būvniecība”, tiks radikāli optimizēta pašreizējā izglītības infrastruktūra Ķekavas novadā. Jaunās sākumskolas būvniecība būs kā garantija, ka novada skolēniem būs nodrošināta kvalitatīva izglītība mūsdienīgām prasībām atbilstošās telpās. Kā viena no pašreizējās izglītības infrastruktūras uzlabošanas iespējām būs 0. klases pievienošana jaunajai sākumskolai. Šīs klases izveide ļaus atbrīvot vietas pirmsskolas izglītības iestādēs, sniedzot iespēju, apmeklēt bērnudārzu bērniem

vecumā no 2 vai pat 1,5 gadiem un tā būtu milzīga atslodze jaunajiem vecākiem, jo vietu trūkuma dēļ, visos Ķekavas novada bērnudārzos uzņem audzēkņus tikai vecumā no 2 gadiem, jo prioritāte ir piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošana sākumskolai. Bet vietu trūkuma dēļ ar 2011. gadu plānots uzņemt bērnus tikai no 3 gadu vecuma, kā arī paredzēt līdzfinansējumu to bērnu vecākiem, kuri savus bērnus izglīto privātajās PII. Otrs ieguvums no jaunas sākumskolas realizācijas būs tas, ka tiks atbrīvotas telpas pamatskolēniem un vidusskolēniem Ķekavas vidusskolā, tādējādi, palielinot un nodrošinot pieejamo izglītojamo vietu skaitu tepat Ķekavas novadā un samazinot skolēnu skaitu, kas brauc mācīties uz Rīgas un Pierīgas pašvaldības izglītības iestādēm.

Sporta un veselības kompleksa nepieciešamība Ķekavas novadā

Šobrīd Ķekavas novadā nav neviena slēgta peldbaseina, tāpēc novada un tuvāko pašvaldību iedzīvotājiem ir ierobežotas iespējas izmantot peldbaseina sniegtās iespējas - nodarboties ar peldēšanu un citām fiziskām aktivitātēm, saglabājot un atjaunojot darba spējas, kā arī uzlabojot savu veselības stāvokli. Tuvākie peldbaseini atrodas aptuveni 17,3 km Rīgas Ķīpsalas peldbaseini, 21 km Zolitūde 34. vidusskolas peldbaseins, 18,5 km Olaines pilsētas peldbaseins, kuru apmeklējums novada iedzīvotājiem prasa papildus laika un finanšu resursus. Īstenojot projektu iedzīvotājiem vienuviet būs pieejams plašs un kvalitatīvs izglītības, sporta un veselības veicināšanas pakalpojumu kopums.

Valsts standarta sporta priekšmeta izglītībā nodrošināšana

Pašreiz pašvaldības bērniem un jauniešiem ir ļoti ierobežotas iespējas nodarboties ar peldēšanu. Klimatisko apstākļu ietekmē brīvdabas apstākļos peldēšanas sezona ilgst maksimums 2 - 2,5 vasaras mēnešus (skolēnu brīvlaikā), savukārt tuvākie slēgtie peldbaseini atrodas salīdzinoši tālu (Rīgā, Olainē). Lai izmantotu šo peldbaseinu pakalpojums, ļoti ilgs laiks būtu jāpavada vedot bērnus uz nodarbībām turp un atpakaļ. Tas radītu arī ļoti lielas problēmas sastādīt skolu stundu sarakstu un lielas papildus izmaksas, lai nodrošinātu skolēnu vadāšanu uz/no peldbaseina. Bez tam šo peldbaseinu kapacitāte ir ierobežota, lai nodrošinātu pilnvērtīgu Ķekavas novada pašvaldības skolēnu peldētāpmācības procesu. Šādos apstākļos praktiski nav iespējams veikt bērnu un jauniešu peldētāpmācību. Ķekavas novada pašvaldībai un tās dibinātajām izglītības iestādēm ir saistoši 19.12.2006. MK noteikumi Nr.1027 „Noteikumi par valsts standartu pamatizglītībā un pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem”, kuros 2008.gada 3.martā ar MK rīkojumu Nr.141 tika izdarīti grozījumi sporta priekšmeta izglītības standartā, kurš turpmāk nosaka, ka sporta skolotājiem būs jāamāca arī peldēšana.

Tādējādi tiešie ieguvēji - potenciālā mērķauditorija (apmeklētāji) būs Ķekavas novada pašvaldības un apkārtnē pašvaldību skolēni un iedzīvotāji. Uz 01.01.2010. Ķekavas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā dzīvoja 21 501 iedzīvotāju, no kuriem 1 080 apmeklēja novada pirmsskolas izglītības iestādes un 1 317 vispārizglītojošās skolas (neskaitot privāto mācību iestādi). Tāpat varētu tikt licenzēta jauna sporta veida - peldēšanas profesionālās izglītības programmas īstenošana trīs mācību - treniņu grupām (45 - 50 audzēkņiem). Bez Ķekavas novada pašvaldības skolām, arī apkārtnē pašvaldību skolu audzēkņiem tiktu radīta iespēja sporta priekšmeta (peldēšanas) izglītības standarta apgūšanai.

Nodrošinot novada bērnu un jauniešu peldētāpmācību samazināsies negadījumu un traumatisma skaits uz ūdens, kā arī uzlabosies bērnu un jauniešu veselības stāvoklis. Bez tam, sporta un veselības kompleksa sniegtās iespējas varēs izmantot mediķi, rekomendējot saviem pacientiem rehabilitācijas laikā pielietot ūdens procedūras, veicinot iedzīvotāju veselības stāvokļa uzlabošanu.

Uzņēmējdarbības veicināšana

Ķekavas sākumskolas un sporta un veselības kompleksa būvniecība un apsaimniekošana veicinās uzņēmējdarbības attīstību novadā, būvniecības periodā nodrošinot darbu būvniekiem un to apkalpojošo uzņēmumu (būvmateriālu ražotāji un piegādātāji, ēdināšanas, finanšu pakalpojumu, u.c.) darbiniekiem. Sporta kompleksa iespējas varēs izmantot dažādas sporta skolas, sporta klubi un valsts izlašu sportisti, kuri Ķekavā organizē mācību - treniņu nometnes, tādejādi veicinot apkalpojošās sfēras uzņēmumu attīstību.

Ķekavas novada konkurētspējas paaugstināšana

Uzlabojot Ķekavas novada iedzīvotājiem sniegto izglītības pakalpojumu un sporta un veselības veicināšanas pakalpojumu veidus un to kvalitāti, tiks paaugstināta novada konkurētspēja piesaistīt cilvēkresursus attiecībā pret citām pašvaldībām, kurās nav šādu infrastruktūras objektu.

Galvenie ieguvumi un būtiskākie zaudējumi

Galvenie ieguvumi īstenojot Projektu būs šādi:

- Tiks nodrošināts izglītības process atbilstoši esošiem normatīviem;
- Tiks nodrošināta pašvaldības bērnu un jauniešu peldēt apmācība;
- Uzlabosies Ķekavas novada pašvaldības un apkārtējo novadu iedzīvotājiem sniegtie izglītības un sporta pakalpojumu veidi un to kvalitāte;
- Novadā tiks veicināta nodarbinātība un iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību, jo gan skola, gan sporta un veselības kompleksa iespējas varēs izmantot visas skolas, sporta klubi un novada sportisti, tādejādi veicinot nepieciešamību pēc attiecīgo pakalpojumu nodrošināšanas.
- Ņemot vērā dzīves kvalitātes līmeņa pieaugumu, uzlabosies novada konkurētspēja cilvēkresursu piesaistīšanā

Savukārt būtiskākie zaudējumi neīstenojot Projektu būs šādi:

- Nebūs iespējams pilnībā realizēt kvalitatīvu sākumskolas izglītību mūsdienīgās prasībām atbilstošās telpās
- Nebūs iespējams pilnībā realizēt izglītības standartu sportā;
- Būs ierobežotas iedzīvotāju iespējas nodarboties ar peldēšanu un citām fiziskām aktivitātēm;

2.3.4. Alternatīvu izvērtējums Ķekavas sākumskolas ar sporta un veselības kompleks

Tabula Nr.3

Aspekti	Alternatīvu analīze	
	ar projektu	bez projekta
Ekonomiskais aspekts	Projekta rezultātā ir paredzēts Izveidot augstākajiem standartiem atbilstošu izglītības iestādi, kas palīdzēs sasniegt novadā attīstības programmā noteiktos mērķus. Jaunā sākumskolas ēka uzlabos piekļuvi kvalitatīviem izglītības pakalpojumiem lielai daļai novada un tuvējo novadu bērniem, kas nākotnē varētu veicināt to konkurētspēju darba tirgū un radītu bāzi augsti kvalificēta darbaspēka veidošanai novada ekonomikai. Jaunā skolas ēka atbildīs spēkā esošajām normatīvo aktu prasībām, ievērojami uzlabojot mācību procesa komfortu gan audzēkņiem, gan pedagogiem un cita starpā novērsīs satiksmes drošības riskus, kas saistās ar pašreizējās iestādes atrašanos vairākās izkliedētās ēkās. Ķekavas sākumskola nodrošinās arī pašvaldības bērnu un jauniešu peldēt apmācību. Ķekavas sākumskolas nodrošinās izglītības pieejamību novada un apkārtējo pašvaldību bērniem ar mācīšanās traucējumiem, kustību traucējumiem, jo līdz šim šiem bērniem tas nebija iespējams. Ir sagaidāms, ka projekts radīs arī pozitīvu ietekmi uz apkārtējo vidi tuvējā novada daļā gan no vizuālā, gan kvalitatīvā aspekta, paaugstinot tās pievilcību gan esošo, gan perspektīvo iedzīvotāju vidū kā rezultātā ir sagaidāma neliela pozitīva ietekme uz piegulošajās teritorijās atrodošo īpašumu vērtībām un attiecīgi arī ar īpašumu saistīto nodokļu ieņēmumiem. Kvalitatīvu pamata izglītības iestāžu pieejamība kopumā padarīs Ķekavu par interesantu dzīvesvietu potenciālajiem iedzīvotājiem, tāpēc var sagaidīt, ka projekts kaut nelielā apmērā veicinās iedzīvotāju migrāciju uz Ķekavas novadu.	Esošās pamatskolas ēkas ir neatbilstošas mūsdienīgu mācību iestāžu prasībām. To platība ir nepietiekama audzēkņu skaitam, turklāt nav iespēju paplašināt klases, elastīgi reaģējot uz pieprasījuma paaugstināšanos kā rezultātā daudzi bērni nespēj atrast vietu savai dzīvesvietai tuvākajā pamatskolā. Esošās pamatskolas ēku izkliedētība un nepietiekamā platība rada bērniem un pedagogiem gan veselības, gan satiksmes drošības riskus, turklāt vide kopumā nav efektīvu mācību procesu stimulējoša, kas nākotnē var negatīvi ietekmēt bērnu konkurētspēju gan iekļūšanai augstākās mācību iestādēs un darba tirgū mācību iestādēs, gan darba tirgū. Bez tam uz šo brīdi nav iespējams nodrošināt peldēšanas stundas.

Finanšu izmaksas un ilgtspēja	Realizējot projektu, radīsies izmaksas, kuras saistītas ar ēkas būvniecību un iekārtošanu, saimnieciskās darbības izmaksas, kas saistītas ar ēkas apsaimniekošanas pakalpojumiem un komunāliem maksājumiem, darba samaksu, programmu un citu pasākumu nodrošināšanu. Plānots ka Ķekavas sākumsskola ar sporta un veselības kompleksu ieņēmumu palielinājums būs uz citu pašvaldību, iestāžu un uzņēmumu baseina nomas maksas rēķina un biļešu ieņēmumiem no peldēšanas organizēšanas.	Nerealizējot projektu, abas Ķekavs centrā esošās skolas tai skaitā arī Ķekavas vidusskolas telpas ir pārslogotas un bērni dodas uz Rīgu. Tāpat esošā Ķekavas sākumskola drīzākā laikā būs nepieciešams slēgt, jo nav nodrošināti ugunsdrošības pasākumi un inženiertehniskās konstrukcijas ir nolietojušās un apdraud audzēkņu un skolotāju veselību. Projekta iesniedzējs nespētu nodrošināt funkciju, ko uzliek likuma „Par pašvaldībām” 15.pants. Būtu nepieciešams veikt ievērojamus renovācijas darbus, lai uzlabotu ugunsdrošības un energoefektivitātes rādītājus, inženiertehnisko konstrukciju stāvokli, skaņas izolāciju un vides pieejamību. Pašvaldībai nav citu piemērotu telpu, uz kurām skolas varētu pārvietot arī pieņēmums, ka iestādes varētu izvietot kādās īres telpās nav iespējams, jo šobrīd Ķekavā nav piemērtu ēku.
Tehniskie aspekti	Projekta ietvaros tiks uzbūvēta jauna divstāvu ēka Ķekavas sākumskolas ar sporta un veselības kompleksu, nodrošinot piekļuvi cilvēkiem ar kustību traucējumiem un drošu bērnu piekļušanu ēkai. Skolai paredzētas autostāvvietas un labiekārtots laukums brīvdabas pasākumu norisei un mākslinieciskām aktivitātēm. Ēkas celtniecībā paredzēti energoefektīvi risinājumi, nodrošinot telpās atbilstošu mikroklimatu telpās, izmantojot saules enerģiju papildus iekštelpu apsildīšanai Ēkas būvprojekts ir projektēts kompakts, konstrukcijas robustas un ekonomiskas, tādā veidā samazinot būvniecības un uzturēšanas izmaksas. Telpas ir universāli lietojamas ne tikai sākumskolas apmācības procesam bet arī mūzikas un mākslas apmācībai un jebkurai līdzīga rakstura aktivitātei individuāli un grupās. Sporta un veselības kompleksā būs nodrošinātas augstas klimata prasības, kā arī ietverti paši energoefektivitātes risinājumi. Telpas ir izvietotas un tehniski aprīkotas tā, lai tajās vienlaicīgi varētu notikt daudzveidīgas aktivitātes, netraucējot viena otrai.	Esošā Ķekavas sākumskola ir sliktā tehniskā stāvoklī, energoneatbilstīga ar sliktu siltumnoturību un skaņas izolāciju. Ķekavas skolā nav iespējams nodrošināt piekļuvi cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Ja netiek veikti ugunsdrošības sakārtošanas pasākumi un renovācijas darbi, un ja nav investīciju sporta un veselības kompleksā, nevar tikt ieviestas jaunas sporta apmācību programmas, jo nav šim apmācību procesa apguvei atbilstošas ēkas, kurā būtu iespējams gan mācīties, gan sportot un kurā būtu pietiekami vietas dažādu papildus izglītības mācībām.

Projekta realizēšanas alternatīvu naudas plūsmu sagatavošana un ieņēmumu gūšanas aspekti

Alternatīvu analīze projektam ir veikta saskaņā ar noteikto projekta dzīves cikla garumu (izejot no iespējām piesaistīt aizdevumu projekta dzīves laiks tiek plānots– 20 gadi).

Naudas plūsma ir sagatavota, ņemot vērā papildus izmaksu metodi, veicot alternatīvu analīzi situācijā "Ar projektu" un situācijā "Bez projekta". Situācija bez projekta ir izmantota kā atskaites punkts, un projekta investīciju/darbību naudas plūsma tiek salīdzināta ar šo alternatīvu, lai iegūtu naudas plūsmas ar papildus izmaksu metodi. Lai salīdzinātu alternatīvas, no paredzamās projekta naudas plūsmas visām pozīcijām ir atņemtas situācijas bez projekta naudas plūsmu pozīcijas. Situācijā "Ar projektu" tiek veiktas investīcijas 9,4 milj. Ls apmērā (t.sk. PVN 22%). Gan situācijā "Ar projektu", gan situācijā "Bez projekta" nerodas ieņēmumi no infrastruktūras izmantošanas. No infrastruktūras tiešajiem lietotājiem netiks pieprasīta infrastruktūras lietošanas maksa. Pamatojums tam ir likums par pašvaldībām, kas nosaka pašvaldības autonomo funkciju saistībā ar izglītību (likuma 15.panta 4) punkts nosaka, ka pašvaldības funkcija ir „gādāt par iedzīvotāju izglītību (iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā; pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs; organizatoriska un finansiāla palīdzība ārpuskolas mācību un audzināšanas iestādēm un izglītības atbalsta iestādēm u.c.)”.

2.3.5 Plānotās ilgtermiņa ietekmes definēšana

Šajā sadaļā ir aprakstīta projekta ietekme – sekas, kas attiecas uz mērķa grupām pēc projekta realizēšanas vai projekta investīciju veikšanas, kā arī netiešās sekas, kas skar citas iedzīvotāju grupas, kas ir ieguvējas no projekta realizācijas. Tiešu projekta ilgtermiņa ietekmi objektīvi novērtēt, ņemot vērā projekta specifiku, ir sarežģīti. Projekts ir vērsts uz valsts realizētās vispārējās izglītības kvalitātes paaugstināšanu. Ņemot vērā, ka projekts ir vērsts uz pamatizglītības kvalitātes pilnveidošanu Ķekavas pagastā un projekta tiešā ietekme pamatā būs novērojama tikai ilgtermiņā, t.i. lielā mērā pēc projekta dzīves cikla beigām, kad viena no projekta tiešajām mērķa grupām – pamatskolas izglītības cikla izglītības iestāžu audzēkņi nonāks darba tirgū. Tā kā projekts ir daļa no Ķekavas novada attīstības programmas ietvaros plānotajiem pasākumiem, kurus nepieciešams realizēt programmas mērķu sasniegšanai, kā projekta ilgtermiņa ietekmes rādītāji tiek izmantoti Ķekavas novada attīstības programmā 2008.gadā fiksētie izejas dati un turpmāk sasniedzamie izpildes rādītāji, un projekta ilgtermiņa ietekme ir skatāma ciešā sasaistē ar pārējo attīstības programmas investīciju projektu realizāciju. Projekta ietekme, ņemot vērā projekta investīciju īpatsvaru kopējā novada investīciju projektu programmā, tiek lēsta 6% apmērā no programmas rādītāju skaitliskās vērtības. 4.tabulā ir norādīti Ķekavas novada attīstības programmā apzinātie rādītāji dažādās jomās.

Tabula Nr.4

Nr.	Ilgtermiņa ietekme darbību īstenošanas rezultātā	Esošā situācija			Pēc projekta ieviešanas		
		Skaitlis kā izteiksmē	Gads	Datavots	Skaitliskā izteiksmē	Gads	Paskaidrojums (ja nepieciešams)
1.	Izglītojamo skaita pieaugums	1804	2010	Ķekavas pašvaldīb	2447	2015	Pieaugums prognozēts

Nr.	Ilgtermiņa ietekme darbību īstenošanas rezultātā	Esošā situācija			Pēc projekta ieviešanas		
		Skaitlis kā izteiksmē	Gads	Datu avots	Skaitliskā izteiksmē	Gads	Paskaidrojums (ja nepieciešams)
	Ķekavas izglītības iestādēs			as sniegtie dati			pamatojoties uz pieprasījumu, kuru šobrīd nav iespējams apmierināt un pieņemot, ka mācību vide uzlabos vēlmi mācīties. 2009./2010. mācību gadā Rīgas pašvaldības skolas apmeklēja 893 Ķekavas novadā deklarētie bērni
2.	Interesē izglītības programmās izglītoto skaits	260 mēnesī	2010	Ķekavas pašvaldības sniegtie dati	750 mēnesī	2014	Pieaugums prognozēts pamatojoties uz pieprasījumu, kurš šobrīd tiek apmierināts tikai ~35% apmērā
4.	Iedzīvotāju apmierinātība ar izglītības, kultūras un brīvā laika pavadīšanas piedāvājumu	Nav piemērojams	-	Iedzīvotāju aptauja	Iedzīvotāju un apmierinātības pētījums	2015	-
5.	Iedzīvotāju skaita pieaugums, kā apliecinājums pievilcīgai dzīves un darba videi	21501	2010	Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati uz 01.01.2010.	24 124	2031	Ja no 2007. gada 1. janvāra Ķekavas novada teritorijā līdz 2010. gada 1. janvāra iedzīvotāju skaits bija palielinājies par 12.2%. Pieauguma tendence tiek uzskatīta 12,2% visa projekta dzīves ciklā
6.	Iedzīvotāju ienākumu nodokļa ieņēmumu	15,38%	2008/2009	Ķekavas pašvaldības, VID	5%	2014/2015	~5% katru gadu pēc projekta īstenošanas

Nr.	Ilgtērmiņa ietekme darbību īstenošanas rezultātā	Esošā situācija			Pēc projekta ieviešanas		
		Skaitlis kā izteiksmē	Gads	Datu avots	Skaitliskā izteiksmē	Gads	Paskaidrojums (ja nepieciešams)
	pieaugums						
7.	Bezdarba līmenis Rīgas reģionā	11.0%	2010	Centrālās statistikas pārvaldes dati	zem 6.6%	2015	

2.3.6. Investīciju veidu identificēšana

Kopējās projekta paredzamās izmaksas, atbilstoši Ķekavas novada pašvaldības akceptētajam projektam ir **9 521 466.0 t.sk. PVN 1 716 985.67 Ls**

Tabula Nr.5 „Investīciju apjoms”

Investīciju apjoms

Koptāmes izmaksu nosaukums	Kopējās izmaksas, Ls
Būvniecības izmaksas	
<i>t.sk. sākumskolai</i>	9 162 704.48
<i>t.sk. baseiniem un saunai</i>	195 141.49
Kopā būvniecības izmaksas	9 357 845.97
Mācību bāzes izveide	
<i>t.sk. Sākumskolai:</i>	
mēbeles	
solī	25 250.00
skolēnu krēsli	30 300.00
skolotāja galds, krēsls, skapji	35 350.00
tāfeles	5 050.00
	95 950.00
mācību inventārs	
multimediju sist.	3 030.00
klavieres	2 020.00
mācību uzskates līdzekļi	10 100.00
skolotāja datori	11 110.00
datori datorklasēm	10 100.00
mācību grāmatas	9 090.00
	45 450.00
<i>t.sk. mācību bāzes izveide pirmskolas grupām</i>	15 150.00
	156 550.00

Medicīnas līdzekļi (medikamentu skapji, svāri, auguma mēritājs u.c.)	3 030.00
Sanitārie līdzekļi (dezinfekcijas u.c.)	1 010.00
Mazvērtīgais inventārs: biroja apgāde, specapģērbs u.c.	3 030.00
KOPĀ :	
<i>t.sk. sākumskolai</i>	9 311 174.48
<i>t.sk. baseiniem un saunai</i>	195 141.49
<i>t.sk. pirmskolas grupām</i>	15 150.00
PAVISAM KOPĀ :	9 521 466.0
<i>tai skaitā PVN 22%</i>	
<i>t.sk. sākumskolai</i>	1 679 064.25
<i>t.sk. baseiniem un saunai</i>	35 189.45
<i>t.sk. pirmskolas grupām</i>	2 731.97
	1 716 985.67

3. Metodikas un specifisko pieņēmumu apraksts izmaksu un ieguvumu analīzes izstrādei

Projekta finanšu analīzē tiek izmantota papildus naudas plūsmas metode, t.i., projektu novērtē, pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu starpību starp scenāriju "Ar projektu" un alternatīvo scenāriju "Bez projekta" :

- Naudas plūsmā ir iekļautas projekta dzīves ciklā plānotās izmaksas (investīciju un darbības izmaksas);
- Naudas plūsmā nav iekļautas grāmatvedības nolietojuma izmaksas;
- No kopējām projekta investīciju izmaksām par attiecināmām ir uzskatāmas būvniecības 2.kārtas izmaksas, neparedzēto izmaksu rezerve nav plānota;
- Naudas plūsmas ir aprēķinātas projekta dzīves ciklam – 20 gadam (2 – būvniecības gads, 18 – ekspluatācijas gadi);
- Naudas plūsmā uzradītājās pozīcijās ir iekļauts PVN;
- Projekta atlikusī vērtība ir noteikta atbilstoši paredzamajam objekta kalpošanas periodam – 50 gadiem, pieņemot, ka ēkas uzturēšanas labā tehniskā stāvoklī tiek paredzēti līdzekļi ikgadējā uzturēšanas izmaksu budžetā;
- Projekta naudas plūsmas tiek diskontētas atbilstoši MK noteikumiem. Analīzē tiek izmantota diskonta likme – 5%, kas norāda alternatīvās kapitāla izmaksas ieguldītājam – zaudētos ieņēmumus (negūto peļņu), izvēloties investēt kapitālu projektā.
- Ieņēmumi un izmaksas projekta analīzes periodā tiek atspoguļoti, izmantojot reālās vērtības.

Makroekonomiskie pieņēmumi

Finanšu analīzes aprēķinos tiek izmantotas FM noteiktās valsts makroekonomiskās attīstības prognozes kā bāze nākotnē prognozēto ieņēmumu un izmaksu izmaiņām.

Tabula Nr.6

Makroekonomiskie pieņēmumi

Rādītājs	2011	2012	2013	2014	2015–2030
Inflācija	0%	0,2 %	0,9 %	0,9 %	2%
Vidējās algas palielināšana	2,4 %	1,6 %	0,8 %	0,8	1,0%
Kopējā pamatkapitāla veidošanas deflators (%)	-3,5	0,5	2,5	1,6	2,0

Naudas plūsmu ietekmējošo nodokļu likmes un saistītie pieņēmumi tiek saglabāti 2011.gada janvāra līmenī.

3.1. Pieņēmumi par netiešajiem ieguvumiem un izmaksām

Īres maksu ietaupījums

Šobrīd Ķekavas sākumskolas nodarbību nodrošināšanai irē konteinerus, par kuriem gadā tiek maksāti 38 400 latu gadā. Pēc jaunās sākumskolas ēkas nodošanas ekspluatācijā uz telpām, kuras atbrīvos Ķekavas esošā pamatskola tiks pārcelta mākslas skola, ietaupot aptuveni 14 tūkstošus latu gadā par īres maksu no telpām, kuras tā šobrīd irē savām vajadzībām.

Pieņēmumi par izmaksu atbilstību tirgus cenām

Finanšu analīze veikta, pamatojoties uz pieņēmumu, ka izmaksas tiek veiktas atbilstīgi tirgus cenām. Tirgus cenu nosaka pieprasījuma un piedāvājuma attiecība, kā arī objektīvā piegāžu un pakalpojumu, tajā skaitā būvdarbu, pašizmaksa un saprātīga peļņa, kas ņem vērā cita starpā ar noslēgtos citos līgumos piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu līguma izpildi saistītos noteikumus un nosacījumus, tajā skaitā riskus. Izmaksu tirgus cenu nosaka pasūtītāja veikta iepirkuma procedūra atbilstoši Publisko iepirkumu likuma normām, kas tādējādi parāda konkrētās izmaksu pozīcijas (piegādes, pakalpojumi, būvdarbi) objektīvo tirgus cenu. Ņemot vērā, ka šajā projektā Tehniskais projekts tika izstrādāts 2007/2008.gadā, tad ir veikta Tehniskā projekta aktualizācija un pašreiz projekta kopējās investīciju izmaksas ietverot mācību tehnisko bāzi tiek vērtētas 9,5 milj. Ls apjomā sākotnējo 14.2 milj. Ls vietā.

Papildus ieņēmumi projektā

Tabula Nr.7

Projektā ir plānots papildus sekojoši ieņēmumi

	2013	2014	2015
<i>ar projektu</i>			
Ieņēmumi no baseina komercpakalpojumiem un kafejnīcas	11 887	38 565	38 565
Ietaupītās izmaksas, sākumskolas konteineru noma	38 400	38 400	38 400
Ietaupītās izmaksas, telpu nomai mūzikas skolai	14 000	14 000	14 000

3.2. Metodes un pieņēmumu definēšana finanšu analīzes veikšanai un plānotās naudas plūsmas sastādīšana

Veiktās finanšu analīzes galvenais mērķis ir aprēķināt projekta finansiālās darbības rādītājus un interpretēt tos ciešā kontekstā ar sagaidāmajiem projekta sociāli-ekonomiskajiem rezultātiem. Finanšu analīzē tiek ņemtas vērā tikai naudas plūsmas, t.i. projektā faktiski samaksātās vai saņemtās naudas summas. Visas naudas plūsmas ir aprēķinātas kā neto naudas plūsmu pašreizējā vērtība. Izmaksu un ieguvumu analīze ir veikta, izmantojot papildus izmaksu metodi, t.i., projektu novērtē, pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu starpību starp scenāriju "Ar projektu" un alternatīvo scenāriju "Bez projekta" ja netiktu celta Ķekavas sākumskola.

Analīzē citu starpā ir noteikti šādi finanšu - ekonomiskās darbības rādītāji: 1) ekonomiskā un finansiālā (kapitāla un investīciju) iekšējā ienesīguma norma; 2) ekonomiskā un finansiālā (kapitāla un investīciju) neto pašreizējā vērtība; 3) ieguvumu un izmaksu attiecība.

Projekta finanšu un ekonomisko darbības rādītāju aprēķināšana

Projekta finansiālās analīzes rezultātus raksturo divi rādītāji – investīciju ienesīgums (FNPV/C) un kapitāla ienesīgums (FNPV/K).

Aprēķinot investīciju atdeves rādītāju (FNPV/C), netiek ņemti vērā finanšu resursi. Šis rādītājs ir diskontēto projekta naudas plūsmu summa un norāda tīro ieņēmumu spēju segt investīciju izmaksas, neatkarīgi no projekta finansējuma avotiem. Izmantojamās naudas plūsmas ir investīciju, darbības un uzturēšanas izmaksas un ieņēmumi no pamatdarbības, ietaupītās uzturēšanas izmaksas, kā arī projekta atlikusī vērtība.

Tabula Nr.8

Rādītājs	Vērtība
Finanšu iekšējā investīciju peļņas norma (FRRc)	-2.20%
Finanšu iekšējā kapitāla peļņas norma (FRRk)	-21,6%
Ekonomiskā neto pašreizējā vērtība (ENPV)	507 438
Ekonomiskā ienesīguma vērtība (ERR)	6.65%
Ieguvumu un izmaksu attiecība (B/C)	1.03

3.3. Sociālekonomiskā analīze un Ķekavas sākumskolas ar sporta un veselības kompleksa būvniecību pamatojums

Sociālekonomiskās analīzes mērķis ir noteikt projekta dzīves ciklā plānotās ekonomiskās izmaksas un ieguvumus gan tiešajiem, gan netiešajiem projekta labuma saņēmējiem, tai skaitā sabiedrībai kopumā. Būtiskākie sociālekonomiskie faktori, kas ietekmē projekta izdevīgumu, saistās ar teorētiskajām izmaksām, kuras būtu jāsedz pašvaldībai, lai nodrošinātu minimālajiem platības uz skolēnu kritērijiem atbilstošu mūsdienīgi aprīkotu mācību telpu nodrošināšanu. Būtiska ietekme projektam ir uz skolai tuvajās zonā (1,5 km rādiusā) ap topošo ēku, esošo īpašumu vērtību. Projekta rezultātā ir paredzama pozitīva ietekme uz skolas absolventu ienākumiem tālākā perspektīvā, ņemot vērā paredzamo inovatīvo mācību procesu un augstvērtīgu telpu kvalitāti un to aprīkojumu. Kā vēl viena

faktoru grupa ir jāmin ar tautsaimniecību saistītie faktori, starp kuriem kā nozīmīgākais tika izvēlēts pilsētas iedzīvotāju skaita izmaiņas ar izrietošo ietekmi uz pašvaldības budžeta nodokļu ieņēmumiem.

Projekta ekonomisko ieguvumu NPV kopsavilkums

Tabula Nr. 9

	NPV, nomināli	% no kopējā	NPV, diskontēti	% no kopējā
Ietekme uz IIN ieņēmumiem pašvaldības budžetā	2 758 889	14.7%	1 450 112	11.3%
Ietekme uz absolventu nākotnes ieņēmumiem	86 000	0.5%	31 997	0.2%
Zemes vērtības pieauguma ietekme	8 169 525	43.4%	5 038 023	39.1%
Mājokļu vērtības pieauguma ietekme	2 471 250	13.1%	2 471 250	19.2%
Papildus NĪN ieņēmumi pašvaldības budžetā	122 107	0.6%	75 302	0.6%
Ieguvumi no nosacītās īres maksa samazināšanās	3 641 957	19.3%	2 245 940	17.4%
Projekta laikā radītie papildus ienākumi KOPĀ	1 573 796	8.4%	1 573 796	12.2%
	18 823	100	12 886	100
	524		419	

Nekustamā īpašuma vērtības izmaiņu ietekme tika rēķināta pēc sekojošiem ieņēmumiem

Tabula Nr.10

NĪ nodoklis zemei	1.5%	
NĪ nodoklis ēkām	0.1%	
Vērtības pieaugums pēc projekta realizācijas	25%	
NĪ vērtības pieaugums, vidēji gadā	2%	(atbilstoši IKP prognozei no 2014.gada)
Vidējā zemes kadastrālā vērtība	70%	no tirgus vērtības
Vidējā zemes tirgus vērtība	7.00	LVL/m ²
Ietekmes zonā esošās zemes platība, m ²	222 300	
<u>Dzīvokļi daudzdzīvokļu mājās</u>		
Ietekmēto dzīvojamo telpu skaits apkaimē	240	
Vidējā platība	55	m ²
Vidējā vērtība	350	LVL/m ²
Vidējā dzīvokļa vērtība	19 250	
<u>Privātmājas</u>		
Ietekmēto dzīvojamo telpu skaits apkaimē	117	
Vidējā platība	150	m ²
Vidējā vērtība	300	LVL/m ²
Vidējā privātmājas vērtība	45 000	

3.4. Ekonomiskās analīzes galvenie pieņēmumi un ārējo faktoru korekcijas

Tabula Nr.11

Rādītājs	Finansiālais ieguvums /izmaksa, diskontēts	Apraksts
Teorētiskās īres maksas ietaupījums (konteineru noma sākumskolas vajadzībām)	38 400 Ls /gadā (73,2% no ekonomiskajiem ieguvumiem)	Esošajā Ķekavas sākumskolas telpās (kopējā platība ~1 700 m²) mācās 442 skolēni. Vidējā kopējā esošās skolas telpu platība uz skolēnu pašreiz ir 4,1 m², lai gan aprēķini, kas balstās uz MK noteikumiem⁴, liecina, ka platībai uz vienu skolēnu kvalitatīva un droša mācību procesa nodrošināšanai vajadzētu būt vismaz 10 m². Aprēķinot teorētiskās izmaksas, par pamatu tika ņemts PPP modeļa princips - trūkstošās platības īres maksai 20 gadu garumā potenciālajam privātajam investoram būtu 6% atdeve pret ieguldītajiem līdzekļiem projektā (pieņemot, ka izmantotā pašu kapitāla (ar minimālo 8% atdevi) un kredītlīdzekļu attiecība (ar 5% likmi) projektā būtu 1). Būvniecības izmaksām (Ls/m²) tika izmantots sākumskolas jaunbūves izmaksu līmenis, kas būtu uzskatāms par adekvātu mūsdienīgas, normatīvo aktu prasībām atbilstošas skolas ēkas izbūvei. Pēc 20 gadiem ēka labā stāvoklī (bez vajadzības veikt kapitālu remontu) bez atlīdzības teorētiski nonāktu pašvaldības īpašumā, kas faktiski nozīmē, ka ēkas m² īres izmaksas tās kopējā lietošanās mūžā (50 gados) būtu ievērojami zemākas, tomēr šāda veida projektos ilgāku termiņš par 20 gadiem parasti netiek paredzēts, tāpēc teorētiskā īres maksa sociālekonomisko ieguvumu aplēses vajadzībām tiek aprēķināta pirmajiem 20 gadiem. Tāpat pēc jaunās ēkas būvniecības Ķekavas sākumskolas un Ķekavas mākslas skolas darbības izmaksas uz katru ēkas lietderīgās platības kvadrātmetru samazināsies efektīvākas un optimālākas telpu noslodzes dēļ.
Dzīves telpas kvalitātes pieaugums	389 025 Ls/gadā (15,3%)	Pozitīva ietekme no ēkas nodošanas ekspluatācijā varētu būt uz tuvumā esošo nekustamo īpašumu (mājokļi, privātās apbūves zeme). Nekustamo īpašumu

		rokeru informācija liecina, ka kvalitatīvas infrastruktūras (t.sk. arī netveramās) pieejamība uzlabo tuvumā esošo īpašumu vērtību 5-15% apmērā. Izskaidrojums vērtības pieaugumam varētu slēpties apstākļi, ka pieaugtu vecāku interese par bērnu sūtīšanu Ķekavas izglītības iestādēs (ņemot vērā tās plānoto kvalitāti) un tas varētu veicināt interesi par samērā īsas iešanas attālumā (līdz 1,5 km) esošajiem īpašumiem. Aprēķinā tiek pieņemts, ka īpašumu vērtība pēc skolas nodošanas varētu pieaugt par 10%. Kopumā ietekmes zonā atrodas aptuveni 480 dzīvokļi (vidējā platība ~55 m²) un vairāk nekā 90 privātmājas (~130 m²). Par pamatu īpašumu vērtību aplēsei tiek pieņemts esošais aptuvenais cenu līmenis dzīvojamajām platībām un zemei skolas ietekmes zonā esošajiem objektiem
Papildus netieši radītie IIN ieņēmumi pašvaldības budžetā	14 076 Ls/2015.gadā	Aprēķins par papildus IIN ieņēmumiem tika balstīts uz Ķekavas novada attīstības programmā izvirzītajiem mērķiem par iedzīvotāju skaita pieaugumu (0,88% gadā projekta dzīves ciklā). Tika pieņemts, ka šis projekts kā viens no attīstības programmas investīciju projektiem dos netiešu ieguldījumu mērķa sasniegšanā. Papildus iedzīvotāji pilsētā nozīmē arī papildus IIN ieņēmumus novada budžetā, tāpēc daļu no papildus IIN ieņēmumiem varētu attiecināt arī uz šo projektu. Aptuvenās aplēses par projekta īpatsvaru attīstības programmas investīciju projektos varētu būt 5% līmenī, ņemot vērā izglītības infrastruktūras nozīmi darbaspēka kvalitātes nodrošināšanā, kā arī jaunu iedzīvotāju piesaistē. Prognozes par papildus nodokļu maksātājiem un budžetā nonākušajiem IIN ieņēmumiem tika balstītas uz reģionālajiem statistikas datiem par mājsaimniecības lielumu, strādājošo īpatsvaru mājsaimniecībā un vidējo atalgojumu. Rezultātā tika aplēsts, ka katrs jauns nodokļu maksātājs 2010.gadā nodrošina 700 Ls ieņēmumus novada budžetā gadā.

		Perspektīvā, piesardzīgi vērtējot, tika pieņemts, ka iedzīvotāju ienākumi un līdz ar to IIN ieņēmumi varētu aug atbilstoši kopējai makroekonomiskai darba algu pieauguma prognozei. Projekta ietekmē, saskaņā ar izmantoto metodiku, novadā rastos jauni nodokļu maksātāji gadā, kas kumulatīvi projekta dzīves ciklā radītu pietiekami nozīmīgu pienesumu. Ieguvumi pakāpeniski parādītos, sākot ar 2014.gadu, tomēr pilns efekts (5%) parādītos no 2018.gada. Ieguvumu no absolventu ienākumu pieauguma tālākā perspektīvā 21 500 Ls sākot ar 2030.gadu. Kvalitatīva izglītība nodrošina augstākus potenciālos

4. Vispārējā informācija par pašvaldību

Ķekavas novada budžets

Ķekavas novada pašvaldības pamatbudžeta un saistību analīze sniedz detalizētu pašvaldības finansiālās situācijas novērtējumu, kā arī ļauj izvērtēt pašvaldības turpmākās budžeta attīstības tendences. Ķekavas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi tika apskatīti pēdējo 2 gadu periodā, kopš pašvaldību apvienošanas 2009. gadā. Atspoguļots ir tikai pamatbudžets, bez speciālā budžeta, kas ietver dabas resursu nodokli un autoceļu fondu.

Tabula Nr.12

Ķekavas novada pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi 2009.-2010. gadam, latos

Budžeta pozīcija	2009.	2010.
Ieņēmumi		
<i>Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (pārsk.gada)</i>	8092024	8704558
<i>Iepriekšējā gada nesadalītais atlikums</i>		123080
<i>Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi</i>	458018	525640
<i>Iepriekšējo gadu parādu maksājumi</i>	21636	50000
<i>Nekust.īpašuma nod. par ēkām un būvēm.</i>	281036	365629
<i>Iepriekšējo gadu parādu maksājumi</i>	2998	24000
<i>Azartspēļu nodoklis</i>	10000	8000

Nenodokļu ieņēmumi (<i>valsts un pašvaldības nodevas, sodi un sankcijas u.c.</i>)	170147	108050
Transfertu ieņēmumi (<i>valsts budžeta transferti pedagogu algām, dotācijas, mērķdotācijas no rajona padomes izglītībai</i>)	1732723	1474530
<i>Budžeta iestāžu ieņēmumi</i>	721915	568620
<i>Budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā</i>	1761514	252132
IEŅĒMUMI KOPĀ	1325201	12204239
	1	
Izdevumi		
<i>Vispārējie valdības dienesti</i>	3526222	3841478
<i>Sabiedriskā kārtība un drošība</i>	270118	346987
<i>Pašvaldības teritoriju un mājokļa apsaimniekošana</i>	2155633	1969558
<i>Veselība</i>	129497	135481
<i>Atpūta, kultūra un reliģija</i>	953597	962589
<i>Izglītība</i>	4847374	3703170
<i>Sociālā aizsardzība</i>	819705	936381
<i>Budžeta līdzekļu atlikums gada beigās</i>		11335
<i>Kredīta pamatsummas atmaksa</i>	549865	297260
IZDEVUMI KOPĀ	1325201	12204239
	1	

Pamatbudžeta ieņēmumus veido: tiešo un netiešo nodokļu ieņēmumi, nenodokļu ieņēmumi, transfertu ieņēmumi un budžeta iestāžu ieņēmumi. Galvenos budžeta ieņēmumus sastāda nodokļu ieņēmumi – aptuveni 80% no kopējiem ieņēmumiem, un šī proporcija ir stabila pēdējos gados. Savukārt nodokļu ieņēmumos noteicošais ir iedzīvotāju ienākumu nodoklis, kas pēdējos gados stabili veido 90% no kopējiem nodokļu ieņēmumiem un aptuveni 70% no kopējiem budžeta ieņēmumiem. Analizējot pēdējo 2 gadu pamatbudžetu ieņēmumus, ir redzams, ka ieņēmumi no nodokļiem ir stabili un ar katru gadu pieaug. 2010. gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, kopējie ieņēmumi ir samazinājušies par 7,9% un galvenais ieņēmumu samazināšanās cēlonis ir nenodokļu ieņēmumu samazināšanās.

Transfertu ieņēmumi veido vidēji 10 - 13% no kopējiem budžeta ieņēmumiem. Ķekavas novada pašvaldības pamatbudžeta transfertu ieņēmumus pamatā veido mērķdotācijas no valsts budžeta un valsts budžeta iestādēm, kas sastāv no: mērķdotācijām izglītības pasākumiem, kultūras pasākumiem, mērķdotācijām plānošanas reģionu, rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plānojuma izstrādei, mērķdotācijām investīcijām un mērķdotācijām pašvaldību pamata, vispārējās vidējās izglītības iestāžu un daļējai interešu izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām

iemaksām, pašvaldības izglītības iestāžu 5.-6.gadīgo bērnu apmācības pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

Pamatbudžeta izdevumi. Ķekavas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi tiek izmantoti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai- izglītības, veselības, kultūras, sabiedriskās kārtības un drošības uzturēšanai, investīciju finansēšanai, novada infrastruktūras uzturēšanai, pabalstu nodrošināšanai mazturīgajiem iedzīvotājiem un citiem ne mazāk svarīgiem izdevumiem. Pamatbudžeta izdevumos vislielākais īpatsvars ir izdevumiem izglītībai (31-37% no kopējiem izdevumiem). Šī tendence ir vērojama vairāku gadu garumā, ja pavērojam, kāda situācija bija katrā no pašvaldībām pirms novada izveides, izprotot kvalitatīvu cilvēkresursu nozīmi novada ilgtspējīgas attīstības sekmēšanā. 2010. gadā izglītības nozares izdevumu īpatsvars kopējos izdevumos, salīdzinot ar 2009. gadu ir samazinājies no 36,6% uz 30,3%, tomēr šeit ir svarīgi novērtēt papildus līdzekļu izmantošanu no Rīgas rajona padomes un valsts budžeta mērķdotāciju līdzekļiem.

Ekonomiskās situācijas pasliktināšanās dēļ, ir palielinājušies izdevumi sociālajai aizsardzībai. 2010. gadā sociālo izdevumu finansēšana, salīdzinot ar 2009. gadu, palielinājās par 14,2%.

Pašvaldības esošie kredīti un saistības

Zemāk tabulā atainots Ķekavas novada konsolidētais budžets ar konsolidētām saistībām turpmāko gadu skatījumā. Turpmākajos gados tiek pieņemts, ka ieņēmumu apjoms paliks nemainīgs. Pilns pārskats par pašvaldības ilgtermiņa saistībām atspoguļots pievienotajā finanšu modelī. Kā redzams no tabulas zemāk, Ķekavas novada pašvaldības konsolidētās saistības nav lielas – tās nepārsniedz 7,5% aplūkotajā laika periodā. Turklāt šī projekta realizēšana neietekmēs saistību lielumu, jo projekta realizēšanas izmaksas pašvaldība segs no sava budžeta līdzekļiem, bet uzņēmumam SIA „Līves 2” pašvaldība sniegs galvojumu īstermiņa kredītam PVN kā neattiecināmo izmaksu segšanai (uzņēmuma ir iespējams atgst PVN).

Tabula Nr.13

Saistību veids	Aizņēmumi *			Galvojumi *						Ilgtermiņa saistības *				KOPĀ SAISTĪBAS	Saistību apjoms % no pamatbudžeta ieņēmumiem
	Projekts Nr.1	Projekts Nr.2	Kopā	Projekts Nr.1	Projekts Nr.2	Projekts Nr.3	Projekts Nr.4	Projekts Nr.5	Kopā	Projekts Nr.1	Projekts Nr.2	Projekts Nr.3	Kopā		
Gads/ projekti	2	3	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17=8+13+16	18=17/K14'	
2011	544831		544831	47459	57132	1772	154050	2513	262926	29450	102437		131887	939644	9,929961961
2012	519894		519894	46033	57132	1772	154050	2513	261500	26706	610057	127822	764585	1545979	16,33758388
2013	398327		398327	45059	19139		154050	2513	220761	12072	653196	127822	793090	1412178	14,92360279
2014	276671		276671	37207			154050	2513	193770		687882	127822	815704	1286145	13,59171232
2015	218502		218502	31140			154050	2513	187703		745838	127822	873660	1279865	13,52534658
2016	211299		211299	31140			154050		185190			127824	127824	524313	5,540830512
Turpmākajos gados kopā	1188417		1188417	307771			1386454	25135	2E+06				0	2907777	
Pavisam kopā	3357941	0	3357941	545809	133403	3544	2310754	37700	3E+06	68228	2799410	639112	3506750	9895901	

* kopējā atmaksājamā summa (pamatsumma + procentu maksājumi)

Pašvaldības plānotie pamatbudžeta ieņēmumi bez mērķdotācijām un iemaksām PFIF 2010.gadā:	9462715
Saistības % no budžeta 2010.gadā:	9,929961961

	Aizdevējs	Projekta nosaukums
Aizņēmumi:	Projekts Nr.1 - valsts kase, SEB Banka	Visi noslēgtie kredītliņumi
	Projekts Nr.2 -	
	Projekts Nr.3 -	
Galvojumi:	Projekts Nr.1 - SEB banka a/s	Kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcija
	Projekts Nr.2 - Swedbanka	Siltumtrases rekonstrukcija
	Projekts Nr.3 - SEB banka a/s	Mācību kredīts
	Projekts Nr.4 -	Ūdenssaimniecības attīstība Ķekavā, II fāze
	Projekts Nr.5 -	Ūdenssaimniecības attīstība Daugmalē
Ilgtermiņa saistības:	Projekts Nr.1 - Automotive, Hansalīzings, Unilī	Automašīnu operatīvā noma
	Projekts Nr.2 - SIA "ABORA"	Baložu vidusskolas piebūve
	Projekts Nr.3 - SIA "Modus Būve"	Daugmales PII

4.1 Pašvaldības attīstība, investīciju prioritātes, budžets un kredītspēja

Pašvaldības attīstības programma

Pašreiz pašvaldības attīstību nosaka Ķekavas novada pašvaldībā ietilpstošo pašvaldību attīstības programmas, kurās ir norādītas to attīstības prioritātes:

- Ķekavas pagasta attīstības programma 2003. – 2015.gadam;
- Baložu pilsētas attīstības programma;
- Daugmales pagasta attīstības programma 2005. – 2017.gadam;

2009.gada 27.oktobrī Ķekavas novada dome pieņēma lēmumu par jaunizveidotā Ķekavas novada Attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam izstrādes uzsākšanu. Ķekavas novada Attīstības stratēģijas 2010.-2030.gadam (turpmāk – AS) izstrādes mērķis ir radīt pamatu novada teritorijas ilgtspējīgai un līdzsvarotai attīstībai.

AP izstrādes ietvaros tiks:

- Veikta teritorijas pašreizējās situācijas un SVID analīze;
- Noteikti Ķekavas novada teritorijas attīstības stratēģiskie virzieni (prioritātes) un mērķi, kā arī mērķiem pakārtotie uzdevumi pa attīstības jomām (laika periodam līdz 7 gadiem);
- Izstrādāts Rīcības plāns (t.sk. investīciju plāns) ilgtermiņa prioritāšu un uzdevumu īstenošanai (vismaz 3 gadiem).

Investīciju prioritātes

Pašvaldības investīciju prioritātes un plānotās kredītsaistības ir saistītas ar apstiprināto Eiropas Savienības (turpmāk – ES) līdzfinansēto projektu īstenošanu (skatīt x.pielikumu „Ķekavas novada pašvaldības plānotie projekti un kredītsaistības”). Plānotie projekti paredz infrastruktūras un attīstības projektu īstenošanu - pašvaldības autoceļu

rekonstrukciju, ūdenssaimniecības attīstību, izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošanu, energoefektivitātes paaugstināšanu u.c. projektu īstenošanu.

Ķekavas novada pašvaldībāturpmāko piecu gadu laikā plānota 5 lielu investīciju projektu īstenošana kopsummā par LVL 7888076, no kuriem 2011.-2013.gados plānotais ES līdzfinansējums LVL 254659 ir, Ķekavas novada pašvaldības līdzfinansējums LVL 1621334. No kopsummas 3192938 Ls ir Kohēzijas fonda līdzfinansējums un tiek atgūts līdz 2013.gadam. Minēto projektu līdzfinansēšanai pašvaldība nav plānojusi ņemt aizņēmumus, bet gan izsniedz galvojumus SIA „Ķekavas nami” un SIA „Līves 2” ūdenssaimniecību projektu realizācijai priekšfinansējuma nodrošināšanai un PVN atmaksai, kā arī diviem objektiem- Daugmales pirmskolas izglītības iestādes un Baložu vidusskolas piebūves ar sporta kompleksa otrās kārtas būvdarbu pabeigšanai uzņemties ilgtermiņa saistības uz 5 gadiem(no 2011. līdz 2017. gadam).

Saskaņā ar Ķekavas novada pašvaldības Finanšu nodaļas sniegto informāciju, aizņēmuma summa un īstenoto investīciju projektu apjoms ir tieši atkarīgs no pašvaldības ikgadējā budžeta iespējām, t.i., lai pašvaldība varētu nodrošināt likumā „Par pašvaldībām” noteikto funkciju izpildi un atbilstoši Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomes rekomendācijai, aizņēmumu apjomu katram gadam plāno, lai pašvaldības saistību apjoms nepārsniedz ~18 - 20% no pašvaldības pašu ieņēmumiem, kur Ķekavas novada *kredītspēja šobrīd ir salīdzinoši laba un sastāda 5,6 %*

5. Projekta atbilstība vietējiem, reģionālajiem un nacionālajiem plānošanas dokumentiem un ietekme uz tautsaimniecību

Projekta atbilstība vietējiem plānošanas dokumentiem

Projekta īstenošana atbilst Ķekavas pašvaldības attīstības noteiktai prioritātei „Cilvēkresursu attīstība un iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšana”, kā arī Rīcības plānā noteiktajam uzdevumam atjaunot un celt izglītības, kultūras un sporta objektu kvalitātes infrastruktūru.

Ķekavas novada Attīstības stratēģijas sadaļai Izglītības attīstības programmā, kurš šobrīd ir projekta stadijā viens no nepieciešamajiem uzlabojumiem izglītības iestāžu attīstībai ir minēts sākumskolas būvniecība ar peldbaseinu, jo novadā nav piemērotas sākumskolas telpas un tāpat nav neviena slēgtā tipa peldbaseina.

Objekta izvēlētajā būvniecības vieta atbilst Ķekavas novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumam.

Projekta atbilstība reģionālajiem plānošanas dokumentiem

Projekta īstenošana atbilst Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas 2005.-2011.gadam 1.mērķim „Augsta cilvēkresursu kvalitāte un attīstība”, 1.2.rīcības virzienam „Veselības, sociālās, izglītības un kultūras infrastruktūras un pakalpojumu attīstība” tai skaitā arī 1.2.2.uzdevumam „Sekmēt sporta un atpūtas infrastruktūras pieejamību”, kura rezultatīvais rādītājs ir „Katra reģiona nozīmes centrā publiski pieejams peldbaseins, sporta laukums un citas sporta nodarbību iespējas”.

Projekta atbilstība nacionālajiem plānošanas dokumentiem

Latvijas Nacionālā attīstības plānā 2007.-2013.gadam (turpmāk - NAP) norādīts uz nepieciešamību valsts izaugsmes nodrošināšanai efektīvi un racionāli izmantot cilvēkresursus. Projekta īstenošana atbilst NAP stratēģiskā mērķa sasniegšanai noteiktajai 1.prioritātei „Izglītots un radošs cilvēks”, kā arī drošas un stabilas attīstības priekšnosacījumiem Nr.6 „Cilvēka labklājības kāpums”, kura sasniegšanai viens no svarīgākajiem faktoriem 6.1. „Vesels cilvēks ilgtspējīgā sabiedrībā”.

Tāpat „Nacionālā sporta attīstības programma 2006.-2012.gadam” (31.10.2006. MK rīkojums Nr.838) sadaļa „Bērnu un jauniešu sports” 3.10. *paredz izstrādāt atbalsta programmu bērnu un jauniešu peldētprasmes apmācībai.* Šīs pašas programmas sadaļa „Sporta bāzes” 2.5. *paredz izveidot un attīstīt valsts un pašvaldību sporta bāžu celtniecības un apsaimniekošanas modeli, iesaistot arī privātos investorus VPP (valsts un privātā partnerība) ietvaros.*

Projekta ietekme uz tautsaimniecību

Projekta īstenošana paredz jaunas sākumskolas ar peldbaseinu būvniecību un apsaimniekošanu Ķekavā. Skolas būvniecībai un apsaimniekošanai būs pozitīva ietekme uz tautsaimniecības attīstību, jo tā veicinās uzņēmējdarbības attīstību novadā un reģionā, būvniecības periodā (~18 mēnešus) nodrošinot darbu celtniekiem un tos apkalpojošo uzņēmumu (būvmateriālu ražotāji un piegādātāji, ēdināšanas, finanšu pakalpojumu, u.c.) darbiniekiem.

Savukārt skolas apsaimniekošanas nodrošināšanai tiks radītas un/vai saglabātas apmēram 22 jaunas darba vietas (skolotājiem, peldēšanas treneri, administratīvais, tehniskais un apkalpojošais personāls), tādejādi veicinot nodarbinātību un palielinot pašvaldības budžeta ieņēmumus no nodokļiem, tāpat skolas telpās būs iespēja izveidot kafejnīcu, saunu tādejādi nodrošinot papildus pakalpojumu sniegšanas iespējas veicinot mikro un mazo uzņēmumu attīstību novadā.

6. Projekta īstenošanas tehniskās iespējamības novērtējums

6.1. Īss objekta un celtniecības raksturojums

Šajā nodaļā izmantotā tehniskā informācija un apraksts tika sniegts saskaņā ar arhitektu biroja SIA „EJA” izstrādāto Tehnisko projektu „Ķekavas sākumskolas jaunbūve” un tam pievienoto paskaidrojuma rakstu.

Tehniskais projekts izstrādāts pamatojoties uz Ķekavas pašvaldības būvvaldes izsniegto Plānošanas un arhitektūras uzdevumu Nr.

Ķekavas sākumskolas jaunbūves būtiskākie tehniski ekonomiskie rādītāji ar apkopoti tabulā Nr.5. „Ķekavas sākumskolas tehniski ekonomiskie rādītāji”.

Ķekavas sākumskolas tehniski ekonomiskie rādītāji

Parametrs	Mērvienība	Rādītājs
Zemes gabala platība	m ²	2,39 ha un 0,4983 ha
Apbūves laukums kopā	m ²	7 450
Stāvu skaits(+pagrabstāvs)	gab.	2(+1)
Stāvu kopējā platība (pagrabs)	m ²	10375(743,70)
Lietderīgā virszemes stāvu platība	m ²	10375
Lietderīgā pagraba stāvu platība	m ²	743,70
Apbūves intensitāte	%	36,50
Brīvā teritorija	%	39,30
Ēkas kubatūra	m ³	60432,30(2231,10)
Teritorija ar cietao segumu:	m ²	6278,0
Apzaļumotā teritorija	m ²	11193

Būvlaukuma teritorijā ir vecs ābeļdārzs, kuru paredzēts izcirst. Esošās apbūves nav. Projektētajā būvapjomā ietilpst jaunās sākumskolas ēka ar zāli, baseins, ēdnīca, inženierkomunikāciju izbūve un teritorijas labiekārtošana. Novērtējot paredzamos būvapjomus, esošos būvniecības apstākļus un objekta svarīgumu, paredzamais darbu veikšanas ilgums ir aptuveni 2 gadi. Objekta pamati būs dzelzsbetona kolonnu pēdas ar dzelzsbetona cokola sijām. Zem baseina plānots izbūvējams pagrabs. Skolas ēkai paredzēta karkasa konstruktīvā sistēma, dzelzsbetona vai tērauda kolonnas, pārsegums, monolītas dzelzsbetona plātnes vai dzelzsbetona paneļi. Jumta nesošā konstrukcija : tērauda sijas, koka spāres un kopnes.

Sākumskolas kopējā platība ir 11 114,8 m² , kur lielā peldbaseina apjoms ir 555,20 m² un mazajam bērnu baseinam ir 181,90 m²

Attēls Nr.2

Informācijas avots: SIA „EJA”

Objekts: Ķekavas sākumskola paredzēta ~700 skolēniem.

Zemes gabals- "Ābeļdārzs" kadastra № 8070-008-1190, platība =2,39 ha, zemes lietotājs – Ķekavas pagasta padome (reģ.nr.9000048491, Ķekava, gaismas iela 19, korp.9), zemes gabals- "Āboldārzs" kadastra № 8070-008-0551, platība =0,4983 ha, zemes lietotājs – Ķekavas pagasta padome (reģ.nr.9000048491, Ķekava, gaismas iela 19, korp.9), zemes gabals kadastra pagasta padome (reģ.nr.9000048491, Ķekava, gaismas iela 19, korp.9). Projektā apskatāmā platība-28401m².

Tehniskais projekts izstrādāts ņemot par pamatu :

- 1) Ķekavas pagasta būvvaldes izsniegto "Plānošanas un arhitektūras uzdevumu Nr. 105/07 (2007.gada 5.februārī).
- 2) Zemesgrāmatu apliecības un zemesgrāmatu robežu plānus.
- 3) Inženierdienestu izsniegtos tehniskos noteikumus:
  - Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Rīgas rajona brigādes izsniegtos tehniskos noteikumus Nr.32/497 (2007.gada 12.februārī).
  - Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes izsniegtie tehniskie noteikumi Nr. 5-8454 (2007.gada 9.martā)
  - VA Sabiedrības veselības aģentūras Rīgas filiāles izsniegtie tehniskie noteikumi Nr. 26.5-11/594 (2007.gada 13.februārī).
  - "Latvenergo", CET, Ķekavā tehniskie noteikumi Nr. 2/118-1-07 (2007.gada 1.martā).
  - SIA "Ķekavas nami" tehniskie noteikumi Nr. 03-04/28 (2007.gada 13.februārī).
  - "Latvijas gāze" tehniskie noteikumi Nr. 17-30-1/567 (2007.gada 15.martā), Nr.21-902-06 (2007.gada 13.februārī).
  - "Lattelecom" tehniskie noteikumi
- 4) LBN 201-96 "Ugunsdrošības normas".
- 5) LR Ekonomikas Ministrijas Būvniecības likums " Vides pieejamība ".
- 6) LBN 100 Teritorijas plānošana. Pilsētu un pagastu izbūve.
- 7) LBN 208-00 Latvijas būvnormatīvs "Publiskās ēkas un būves".
- 8) Higiēnas prasības vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēm. (Ministru kabineta noteikumi Nr.610).
- 9) Noteikumi par higiēnas prasībām publiskas lietošanas peldbaseiniem. (Ministru kabineta noteikumi Nr.26).
- 10) Nākotnes ielas projekts.

Ģenplāns Sākumskolas ēka izvietota uz 3 zemesgabaliem (zemesgabalu kopējā platība 31298 m²).Projekta apskatāmā teritorijas platība 28401 m². Zemesgabala īpašie apstākļi- Sausās Daugavas upes aizsargjosla. Teritorijas apraksts- reljefs visumā līdzens-augst. atzīmju starpība 0,5 m Z virzienā. Teritorija jāplanē uz atz. +9,50 (+0,00=10,00), kā arī jānorok augsne, jāizcērt augļu koki un krūmi, teritorijā vērtīgu koku nav.

Hidroģeoloģiskie apstākļi . Hidroģeoloģiskos apstākļus nosaka smilšaino un mālaino nogulumu saguluma īpatnības , līdzens reljefs un Ķekavas upītes drenējošā ietekme.

Gruntsūdens piesaistīts smilts-grants slāņkopai, un tā līmenis izpētes darbu laikā konstatēts 2.8-4.4 m dziļumā no z.v. pie augstumu atzīmēm Baltijas sistēmā 4.8-6.0.Maksimālais gruntsūdens līmenis prognozējams ap 0,5 m augstāks. Tā kā visā apbūves teritorijā zem augsnes iegul vāji filtrējošas putekļaini mālainas gruntis , sniega kušanas laikā un lietus periodos šajās gruntīs , kā arī augsnē veidojas sezonālais virsūdens.Mālainās gruntīs (slānis Nr.3,4,5) virsūdens agresivitāte pret betonu nav sagaidāma.

Par skolas ēkas augstuma piesaistes atzīmi pieņemta 1. Stāva tūrās grīdas atzīme ,0,00=10,00m.

Teritorijas labiekārtojums izveidots sekojoši- pa apskatāmo skolas teritorijas perimetru paredzēts izvietot žogu ar 2 iebraucamiem vārtiem un 4 vārtiņiem – tērauda konstrukcijas, metināts siets, cinkots, krāsots. Žoga augstums H=1,5m.Žoga stabi jāizbūvē uz betona pamatiem. Daļa žoga posmu jāizbūvē uz monolīta dzelzsbetona konstrukcijas atbalstsienas. Aiz skolas nožogotās teritorijas (Z mala) izvietotas autostāvvietas (kopā 40 vietas vieglajām automašīnām, tai skaitā 2 vietas invalīdu auto novietošanai + 2 vietas autobusu novietošanai.

Galvenā ieeja skolas teritorijā izveidota no Nākotnes ielas puses .To izmantos skolnieki apmeklējot skolu.

Papildus ieeja baseinu apmeklētājiem (arī brīvdienās) paredzēta no iekškvartāla ielas puses (Z mala), pie ielas izvietotas arī autostāvvietas.

Teritorijas A malā izvietots stadions-sporta spēļu laukums 20x40m-ar iespējām spēlēt minifutbolu,volejbolu, tenisu , 2 skrejceļi (skrejceļa garums-60m , platums 1m.

Tāllekšanas „bedre „ ar ieskrējiena celiņiem. Sporta spēļu laukuma un skrejceļu ieklājums-speciāls gumijots, elastīgsiesegums uz asfalta pamatnes , ar konstruktīvajiem slīpumiem lietus ūdens novadīšanai. Stadiona galos un malās paredzēts izvietot aizsargsietus h=4m.

Teritorijā izvietoti 2 atkritumu konteineru novietošanas laukumi ar dekoratīvu nožogojumu. Apskatāmajā teritorijā tiek veidotas jaunas brauktuves , gājēju celiņi, laukumi. Brauktuvēm, laukumiem, gājēju celiņiem, autostāvvietām- paredzēts dažāda lieluma un krāsu toņu betona bruģakmens iesegums. Pārējā teritorijā paredzēts iesēt zāli, iestādīt kokus, krūmus, dekoratīvu ziedu stādījumus, izvietot labiekārtojuma elementus-soliņus, atkritumu urnas, velosipēdu turētājus. Teritorijas Z pusē izvietotas arī 2 iebrauktuves- izbrauktuves skolas teritorijā un saimniecības laukums (pie skolas ēdnīcas),

Skolas D pusē izvietoti ,velosipēdu novietošanas laukums , bērnu rotaļu laukums sagatavošanas klašu bērniem , amfiteātris ar skatuvi- skolēnu atpūtai un masu pasākumu organizēšanai (rotaļas , dziedāšana ,dejošana u.c.).

Laukumu iesegumi dažādu lielumu un krāsu toņu betona bruģa iesegums un rotaļu laukumiem- speciālais gumijotais elastīgais iesegums rotaļu laukumiem uz asfalta pamatnes ar konstruktīviem slīpumiem lietus ūdens novadīšanai. Galvenā ieeja skolā un galvenais skolas pulcēšanās laukums orientēti uz R. Stadiona inventāra noliktava un āra tualetes ieintegrētas skolas apjomā un brīvi pieejamas no stadiona. Pie skolas galvenās ieejas paredzēts izvietot 3 karoga mastus. Gar Nākotnes ielu paredzēts veidot gājēju ietvi (1,5m platumā) un ielas paplatinājumu, lai varētu apstāties automašīnas, kā arī būtu vēlams veidot gājēju pāreju , arī teritorijas ZA daļā gar iekškvartāla ielu jāizbūvē gājēju ietve (1,5m platumā).

Visu skolas teritoriju paredzēts izgaismot ar dažāda augstuma gaismas ķermeņiem- jāizbūvē teritorijas āra apgaismojuma tīkli un armatūras.

Lietus ūdens novadīšanai un savākšanai ēku vertikālās teknes jāpieslēdz pie teritorijas lietus ūdens kanalizācijas tīkliem , kurus jāizbūvē. Arī autostāvvietu un ēku

piebrauktuvju lietus ūdens savākšanai rīdziņas jāpieslēdz pie LK tīkliem. Pie visām publiskajām ieejām jāizbūvē pandusi (lai ratiņkrēslu lietotāji nokļūtu ēkā) – vides pieejamība.

Teritorijas A malā un ZR malā pa gruntsgabala robežu jāizbūvē monolīta dzelzsbetona atbalstsienas un uz tām jāizvieto žogs, jo blakus esošās teritorijās pašreiz ir zemākas reljefa atzīmes, skolas teritorijā zeme tiek piebērta.

Arhitektūra - galvenie sākumskolas ēkas izveides un kompozīcijas principi:

1. Visām klašu telpām optimāla orientācija- logi uz dienvidiem (D), dienvidaustrumiem (DA), aktu zāle/ sporta zāle- austrumi (A) un rietumi (R), baseins ziemeļaustrumi (ZA), ēdnīca ziemeļaustrumi (ZA) un dienvidi (D), mazais baseins dienvidi (D) - optimāla izgaismošana un izsauļošana.
2. Skolas ēka sadalīta atsevišķos blokos atbilstoši funkcijai- divi mācību klašu bloki, administrācijas bloks, aktu zāles/ sporta zāles bloks, baseinu bloks, ēdnīcas, kafejnīcas un virtuves bloks.
3. Mācību klases sadalītas divos atsevišķos divstāvīgos apjomos. Katram mācību blokam veidota sava ieeja garderobe, kāpņu telpas un vestibili.
4. Baseinu bloku un kafejnīcu iespējams lietot autonomi- brīvdienās (izveidota atsevišķa ieeja, garderobe, recepcija un nepieciešamie sanmezgli).
5. Starp skolas telpu blokiem veidoti ārēji pagalmi un laukumi, ko var izmantot bērni atpūtai brīvdienās.
6. Pie ēdnīcas virtuves bloka izveidots saimniecības laukums ar ērtu piekļūšanu transportam, kas piegādā produktus.

Sākumskolas ēkas arhitektūras risinājums veidots atraktīvs respektējot apkārtējās apbūves raksturu un mērogu. Ēkas apjoms sadalīts vienstāvu un divstāvu apjomos, tā iegūstot smalkāku mērogu un silueta dažādību. Kā arī fasāžu risinājums ir atbilstošs šim mērķim. Ēkas plānojums funkcionāli pārdomāts- skaidrs un vienkāršs. Ēkai izteikta garenass, kura kalpo kā rekreācijas platība, gaitenis un garderobe. Tai funkcionāli pieslēgti divi divstāvīgi mācību klašu bloki -katrā blokā desmit mācību klases (kopā 20 mācību klases, katra klase paredzēta 30 skolēniem), 2 kāpņu telpas, 2 skolēnu tualetes, invalīdu pacēlājs, invalīdu tualete, skolotāju telpa (5 skolotājiem) ar pieaugušo tualeti un apkopējas telpa. Galvenajā skolas blokā 1.stāvā izvietoti skolas administrācijas darba kabineti ar nepieciešamajām palīgtelpām, atsevišķu ieeju un sākumskolas sagatavošanas klases 4 (četras, katrā 30 skolēni) ar nepieciešamajām palīgtelpām un atsevišķu ieeju. 2. stāvā izvietoti 6 mācību kabineti, bibliotēka ar lasītavu, zīmēšanas klases, metodiskais kabinets. 2. Stāvā izvietota mūzikas klase (atdalīta no pārējām klasēm). Aktu zāles/ sporta zāles bloks ar skatuvi izvietots skolai pa vidu ar 2.noliktavām un 2x2 ģērbtuvēm (katrā 15 skapīši).

Aktu zāles-sporta zāles izmantošanas iespējas-universālas-gan sporta nodarbībām bērniem (arī sporta spēlēm), gan masu pasākumiem un kultūras pasākumiem (aizbīdāmie krēsli zem skatuves, atbilstošs grīdas iesegums, aizsargstikls logiem).

Zāles skatuvi var nodalīt no zāles ar akustisku, bīdāmu-salokāmu starpsienu, tā izmantojot to atsevišķi no zāles vingrošanas un airobikas nodarbībām.

Ēkas vidusdaļā bēniņu stāva līmenī izvietota ēkas katlu telpa ar ieeju no āra.

Baseinu bloks veidots ar atsevišķu ieeju, 2 treneru telpām, medmāšas kabinetu, 2 ģērbtuvēm (katrā 30 skapīši) un dušas kabīnēm, saunas telpu, lielo baseinu (izmērs 25,2x10 m) un mazo baseinu (izmērs 11x4 m ar džakuzi diam. 2,3m), baseinu noliktavām. Otrā stāvā izvietotas skatītāju vietas. Baseinu blokam pagrabstāvā izvietot tehniskās telpas.

Ēkas Z daļā pie ieejas vestibila uz baseinu telpām izvietota garderobe virsdrēbēm, airobikas zāle, tualetes, un roku mazgāšanas telpa 70 vietām, kā arī ēdnīcas telpa 240 vietām ar virtuves bloka telpām. Ēdnīcas telpu var apvienot ar kafejnīcas telpu atbīdot starpsienu.

Skolas ēkas A daļā 2 stāvu apjoma 1-jā stāvā izvietota saimniecības telpa ar siltinātu paneļu automātiski paceļamiem vārtiem un durvīm, un tualetes telpu ar ieeju no āra – stadiona apmeklētāju vajadzībām.

Skolas ēkai paredzēta karkasa konstruktīvā sistēma (kolonnu konstruktīvā shēma), monolīti dz/betona pārsegumi un dz/betona paneļu pārsegumiem un divslīpi jumti

(15°) ar ārējo lietus ūdens novadīšanas sistēmu. Aktu zālei/ sporta zālei, baseinu blokam un ēdnīcai pārsegumos paredzēta metāla rāmju konstrukcija.

Ēkas konstruktīvā sistēma:

PAMATI- dz/betona, kolonnu pēdas ar dz/betona cokola sijām (siltināts no ārpuses).

GRĪDAS- uz grunts ar siltumizolācijas kārtu, armēta betona.

ĀRSIENAS- kombinētas, vieglbetona bloku mūris b=300mm, siltinātas ar akmens vati b=100mm, apdarinātas ar vieglu, piekarināmu, vēdināmu fasādes konstrukciju- dažādu krāsu toņu keramiskā plātnes uz alumīnija nesošajiem profiliem (apakškonstrukcija) un AL profilu stiklota fasāžu sistēma.

NESOŠĀS KONSTRUKCIJAS- dz/betona kolonnas, krāsotas.

1.STĀVA PĀRSEGUMI- monolītas dz/betona plātnes un dz/betona paneļi.

JUMTA NESOŠĀ KONSTRUKCIJA- nesošās tērauda sijas, tērauda spāres(šķērsprofili) tērauda konstrukcijas kopnes (krāsotas)- zālē,baseinā ,ēdnīcas telpā—tērauda siju sistēma.

JUMTA IESEGUMS- tērauda jumta lokšņu iesegums ‘‘Classik’’vai ‘‘Valcprofil’’.

GRĪDAS IESEGUMS- speciāls linolejs skolām ‘‘Contour’’, akmens masas flīzes, aktu/ sporta zālē speciāls sintētiskais sporta iesegums. Skolā izmantojams dabīgais vai sintētiskais linolejs-klase 34, EN 685,, pretslīdes koeficients flīzēm R9, tualetes flīzēm R10,baseina telpām - R12.

LOGI UN VITRĪNAS- alumīnija konstrukcijas ar 2 stiklu pakešu aizpildījumu, fasāžu sistēmas, iekšējās vitrīnas- 1 stikla (triplekša) alumīnija rāmjos. Atsevišķu telpu izgaismošanai paredzēti jumta logi.

IEEJAS DURVIS- alumīnija konstrukcijas ar 2.stikl. (triplekša) pakešu aizpildījumu, veramas ar rokām.

IEKŠDURVIS- koka konstrukcijas, finierētas, ar slēdzenēm, rokturiem abās pusēs, ar atdurām, gludas, krāsotas vai beicētas, lakotas.

SIENU APDARE- sanmezglos, baseina telpas paredzēts izmantot flīzes, pārējās telpās pielietot sienu apdares materiālus atbilstoši telpu funkcijai un higiēniskajām prasībām.

GRIESTU APDARE- piekārtos griestus izbūvēt visās telpās izņemot ēdamzāli un baseinu telpas.

Skolas 1ekā ieprojektētas 7 kāpņu telpas , kas savieno 1 un 2 stāvu , ar izeju uz āru.

1-ās āra kāpnes tērauda konstrukcijas –nokļūšanai katlu telpā un ventkamerā.

Ēkā ieprojektēts pasažieru lifts – 1 gab. , celtspēja 675kg un paceļamā platforma –lifts invalīdiem- 3 gab.,ar celtspēju -300kg.

Ir izgatavots Ķekavas sākumskolas ēkas un teritorijas makets mērogā M 1:200 un nodots pasūtītājam

Pasākumi cilvēkiem ratiņkrēslu lietotājiem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem

Katrā ēkas daļā katrā stāvā ieprojektētas speciālas tualetes, katrā ēkas daļā pacēlāji cilvēkiem ar kustību traucējumiem no 1. stāva uz 2.stāvu , pandusi pie publiskām ieejām. Pacēlājam atbilstoši kabīnes izmēri vides pieejamības prasībām. Visi gaiteni, visas durvju aillas paredzētas normatīvajos aktos noteiktajiem platumos, lai ratiņkrēslu lietotāji varētu brīvi pārvietoties pa visu skolas ēkas kompleksu.

Tehnoloģija, iekārtas. Skolas ēkai izstrādāta virtuves bloka iekārtošanas tehnoloģija un baseina izbūves tehnoloģija. Speciāli jāaprīko datorklases un speciālie mācību kabinetu. Saunas telpa ar baseinu jāiekārto atbilstoši higiēnas prasībām, normām un komforta prasībām. Arhīva telpai jāizbūvē speciāla vēdināšana. Visas skolas ēkas telpas paredzēts apmēbelēt un nokomplektēt ar katrai telpai funkcionāli atbilstošām, ergonomiskām, kvalitatīvām un modernām mēbelēm un iekārtām.

Virtuves tehnoloģija saskaņā ar projektēšanas pasūtījumu tiek projektēta virtuve 600 - 700 skolēnu ēdināšanai , personāla skaits virtuvē -9-10 cilvēki. Ņemot vērā to, ka ēdamzāle ir paredzēta 240 vietām, tad ēdināšana jāorganizē 3 maiņās (200-240) skolēnu katrā. Jaunāko klašu skolēniem tiek paredzēta porciju pasniegšana pie galda, ko veiks -dežuranti,virtuves darbinieki , pavāri. Papildus pamatvirtuvei ir uzprojektēta kafējnīca , kura paredzēta skolotāju ēdināšanai skolas darba laikā ,kā arī priekš bērniem un vecākiem , kuri apmeklēs vakaros sporta pasākumus skolas teritorijā. Tāpat paredzēts , ka kafējnīca var strādāt brīvdienās , neatkarīgi no virtuves.

Projekta tehnoloģiskā daļa izstrādāta atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, ievērojot ražotnes tehnoloģiskās plūsmas, pastāvošos sanitāros noteikumus un prasības. Uzņēmums projektēts strādāšanai ar izejvielām un dažādas pakāpes pusfabrikātiem. Uzņēmuma apkalpošanas telpas un ražotne atrodas ēkas 1.stāvā. Uzņēmums sastāv no sekojošām telpām:

●Virtuve :

- gaļas un zivju apstrādes iecirknis
- termiskās apstrādes iecirknis;
- sagatavošanas iecirknis;
- auksto ēdienu sagatavošanas iecirknis;
- virtuves trauku mazgāšanas iecirknis;
- servēšanas iecirknis.

- Sakņu cehs un noliktava
- Sauso produktu noliktava
- Aukstuma kamera piena produktiem
- Smalkmaizīšu cepšanas cehs
- Trauku mazgātava
- Sadales līnija
- Ēdamzāle
- Kafejnīca
- Kafejnīcas palīgtelpa
- Personāla telpa (ģērbtuve, duša)
- WC
- Šefpavāra kabinets
- Atpūtas telpa (darbiniekiem)
- Apkopējas telpa

Virtuves telpās tehnoloģiskās iekārtas izvietotas atbilstoši telpu funkcijām un sanitārajām prasībām, ievērojot pasūtītāja vēlmes.

Baseina tehnoloģija- Projektā ir plānots izbūvēt 3 peldbaseinus: sporta un atpūtas peldbaseins, bērnu peldbaseins un SPA mini baseins. Gan sporta un atpūtas baseins, gan bērnu peldbaseins darbojas pēc slēgtās recirkulācijas principa, t.i. , notiek pastāvīga peldbaseina ūdens pārplūde , filtrācija, ķīmiskā sastāva kontrole, ķīmisko produktu dozēšana un ūdens padeve atpakaļ baseinā. Visi šie procesi notiek nepārtraukti 24 stundas diennaktī. Peldbaseini ir aprīkoti ar automātisko ūdens līmeņa kontroles un ūdens papildināšanas iekārtām. Atpakaļejošais ūdens tiek sildīts ar siltumapmaiņas bloku palīdzību. Tie ir aprīkoti ar termoregulatoriem, kas nodrošina automātisku ūdens temperatūras uzturēšanu noteiktā līmenī. Tā kā baseinos ir uzstādītas automātiskās ūdens papildināšanas iekārtas- tās automātiski kompensē ūdens zudumu, nomainot to ar svaigu ūdeni. Lai novērstu ūdens mikrofloras piesārņojumu ar dažāda veida baktērijām, baseinos tiks veikta ūdens ķīmiskā apstrāde. Peldbaseiniem tiks uzstādītas automātiskās hlora un pH līmeņa kontroles un dozēšanas iekārtas.

Interjers un mēbeles -skolas ēkai izstrādāts iekārtu un mēbeļu izvietojuma projekts(IE) daļa. Skolas ēkai jānokomplektē visas klases, kabineti, skolotāju telpas, zāle, garderobes u.c. telpas ar atbilstošas funkcijas, ergonomiska lieluma mēbelēm. Skolas ēka dizaina koncepcija- telpu grīdu iesegumiem, sienu apdarei un krāsojumam, vitrīnām, individuālām, iekšējām kāpnēm (uz 2.stāvu), durvīm un piekārtajiem griestiem ar apgaismes ķermeņiem- jāpieskaņo atbilstoši mēbeļu un iekārtu risinājumi pēc krāsu toņu dizaina. Atsevišķi izdalāmas telpu grupas- baseinu komplekss- ieejas vestibils, kafejnīcas telpa ar bāra leti, zāle.

Inženierapgāde - sākumskolas ēkai jāizbūvē jauni pieslēgumi pie esošajiem āra tīkliem (atbilstoši tehnisko noteikumu prasībām un aprēķināto jaudu lielumiem)- gāzes vads, ūdensvads, kanalizācija, elektroapgāde, telefona tīkli, ugunsdzēsības hidranti, lietus ūdens kanalizācijas tīkli. Ieprojektēta autonoma katlu māja. Ēkai jāizbūvē iekšējie ūdensvada, kanalizācijas tīkli, apkure, elektroapgādes tīkli, vājstrāvu tīkli (datoru, u.c tīkli). Ieprojektēta piespiedu ventilācija un gaisa kondicionēšana (datoru klases) risināma atbilstoši telpu funkcijām un higiēniskajām prasībām. Ēkai jāizbūvē ugunsgrēka apziņošanas un apsardzes signalizācija, ugunsdzēsības ūdensvads ar krāniem, kā arī jāizbūvē zibens aizsardzība. Visu telpu elektro apgaismojums jāizbūvē atbilstoši skolu higiēniskajām prasībām un normām.

Skolas ēkas daļai jāizbūvē automātiskas ugunsdzēsības sprinkleru sistēmas

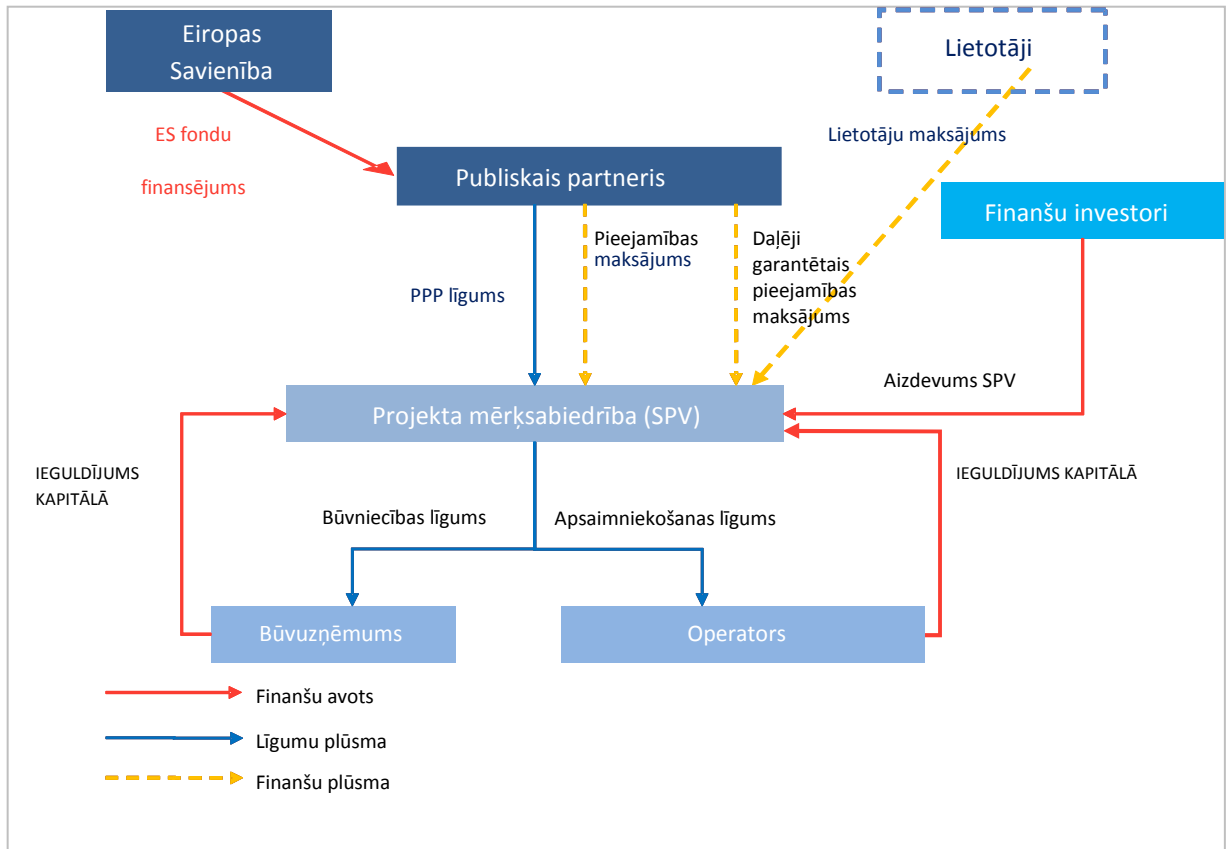
Ugunsdrošības pasākumi -ēkas ugunsdrošības klase 2 (II). Ēkas daļa , kurā atrodas baseins ir 3. ugunsdrošības pakāpe . No pārējās ēkas tā atdalīta ar brandmūri. Skolas ēkai ir izstrādāts tehn. projekts „Automātiskā ugunsdzēsības sprinkleru sistēma ” 24. daļa. Skolas ēkai ir izstrādāta tehniskā projekta 25. Daļa „Cilvēku evakuācijas laika aprēķins”,ēkas evakuācijas ceļi atbilstoši normatīviem. Skolas ēkai ir ieprojektēta zibensaizsardzība (projekta 6.daļa). Visas nesošās tērauda kolonnas un konstrukcijas nokrāsot ar ugunsizturīgu krāsu vai apšūt ar ugunsizturīgām ģipškartona plātnēm, vai apmest pa celtniecības sietu. Sienu un jumtu siltināšanai izmantot nedegošu akmens vati. Gaitenšos un kāpņu telpās apdarei izmantot tikai nedegošus materiālus. Visas koka konstrukcijas pārklāt ar pretuguns- sastāvu un antiseptizēt. Ēkās uzstādīt ugunsdzēsības apziņošanas signalizāciju. Kompleksam izbūvēt ugunsdzēsības ūdensvadu ar krāniem komplektos ar ugunsdzēsības aparātiem, kā arī zibens aizsardzību. Pie ēkas jāizbūvē hidranti .

7. Par ES finansējuma piesaisti publiskās un privātās partnerības projektiem

Apzinoties jautājuma aktualitāti LR Finanšu ministrija 2010.gadā uzsdāka darbu pie skaidrojumu, kā praktiski var tikt nodrošināta Kohēzijas fonda (KF), finansējuma piesaiste publiskās un privātās partnerības (PPP) projektiem, identificējot veicamās aktivitātes PPP projektu īstenošanā, kur finansējums tiek nodrošināts ar citu ES fondu un privātā partnera līdzekļiem. Pašas būtiskākās sadaļas attiecībā par PPP un ES fondu savietojamību būtu Latvijā šādu projektu īstenošanas prakse nav izplatīta (izņemot Ventspils siltumapgādes attīstības projektu, skat. Pielikumu Nr.1), un parasti KF finansējumu saņēmušie Pasūtītāji organizē būvdarbus un pakalpojumus atbilstoši Publisko iepirkumu likumam (tradicionālā iepirkuma veidā), ir jāsecina, ka PPP darījuma struktūras piemērošana varētu radīt virkni jautājumu par šādas pieejas izmantošanas

praktiskajiem aspektiem. Šī pētījuma uzdevums ir sniegt atbildes uz būtiskākajiem jautājumiem šajā kontekstā un norādīt uz iespējamajiem risinājumiem.

Attēls Nr.3: Hipotētiska hibrīdprojekta struktūras varianti autoceļa projektā

Avots: Combining EU Grant Funding with PPP for Infrastructure: Key Questions and Answers, Jaspers, European Investment Bank, izstrādājis PricewaterhouseCoopers

Finansēšanas avotu apvienošanas lietderība

Hibrīdprojekta struktūra, kā piemērotākā projekta īstenošanas forma īpaši atbalstāma un rūpīgi izvērtējama, ja:

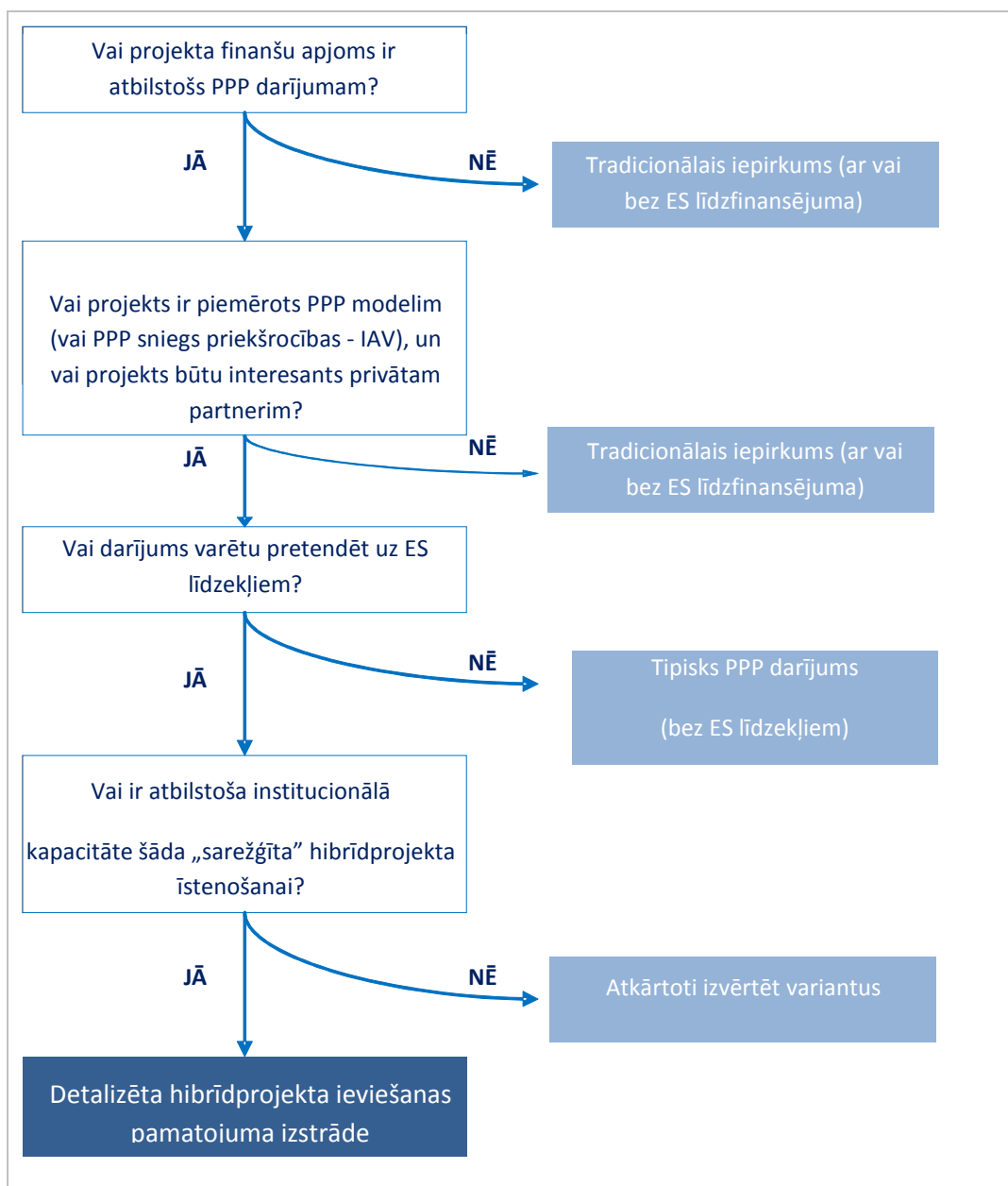
- pieejamais publiskais un KF līdzekļu kopums ir nepietiekams plānotā investīciju projektu finansēšanai, lai arī projekta ietvaros plānotās investīcijas nodrošinātu augstu ekonomisko atdevi (jaunradītās darba vietas, laika ekonomija, degvielas ietaupījumi, sociālo apstākļu uzlabojumi, utt.);
- investīciju projekta veids vai apjoms (piemēram, lielu un kapitālo izdevumu (CAPEX) ziņā intensīvu projektu gadījumā) sniegtu priekšrocības PPP modelim attiecībā uz dažādu risku nodošanu privātajam partnerim (piemēram būvniecības, pieejamības vai satiksmes intensitātes risku), tā ļaujot izmantot privātā partnera pieredzi šādu projekta ieviešanā un vadībā. Šādā situācijā būtu jāapzinās, ka atlīdzība par privātā sektora

pieredzes izmantošanu (zināšanām) tiks iekļauta privātā partnera sagaidītajā atdevē no kapitāla;

- projekta īstenotājs vēlētos samazināt PPP darījuma kopējās izmaksas. KF līdzfinansējuma izmantošana projektā varētu samazināt kopējās finansēšanas izmaksas un stiprināt projekta maksātspēju, kā rezultātā var tikt īstenoti vairāki un/vai apjomīgāki projekti;
- projekts tehniskās sagatavotības līmenī ir teicami sagatavots jau KF budžeta plānošanas periodā sākumā. Tādejādi pastāv augsta varbūtība, ka projekta iepirkuma procedūra (ieskaitot sarunu procedūru ar izvēlēto pretendentu) un būvniecības periods norisināsies plānošanas perioda ietvaros;
- projekts ir daļa no plašāka mēroga publiskā sektora reformu programmas, kuras mērķis ir veicināt privātā sektora iesaistīšanos publisko pakalpojumu sniegšanā, tam deleģējot līdz šim publiskā sektora pārziņā esošu funkciju nodrošināšanu.

Attēlā Nr.4 ir norādīta ilustratīvi strukturēta pieeja galvenajiem apsvērumiem attiecībā uz hibrīdprojekta īstenošanas pamatotību.

Attēls Nr.4: Finansēšanas avotu apvienošanas lietderība

Avots: *Combining EU Grant Funding with PPP for Infrastructure: Key Questions and Answers*, Jaspers, European Investment Bank, izstrādājis PricewaterhouseCoopers

Tāpat LR Finanšu ministrija pievērš uzmanību ietekmei uz nacionālo publisko līdzfinansējumu Padomes Regulas Nr. 1083/2006 37(1)(e)(ii) pants nosaka, ka saskaņā ar šīs Regulas 53. pantu, ja valsts finansējumu veido valsts un privātie izdevumi, tabulā jānorāda indikatīvu sadalījumu starp valsts un privātiem izdevumiem¹. Mainot finansējuma proporcionālo sadalījumu vai iesaistot jaunus privātos partnerus, pie nosacījuma, ka kopējā nacionālā līdzfinansējuma summa paliek nemainīga, EK apstiprinājums nav nepieciešams. Gadījumā, ja ES struktūrfondu un KF darbības programmas papildinājumā ietvaros noteiktai aktivitātei / apakšaktivitātei nav noteikts

¹ EK Regula Nr.1083/2006 (2006.gada 11.jūlijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr.1260/1999

nacionālais līdzfinansējums, tad tiek paredzēts 100% ES struktūrfondu un KF finansējums, piemēram, **Ministru kabineta 2010.gada 23.novembra noteikumu Nr.1070** "Noteikumi par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.2.2.3.2.apakšaktivitāti "Atbalsts izglītības pētījumiem"" 5.punkts paredz, ka maksimālais pieļaujamais Eiropas Sociālā fonda finansējuma apmērs ir 100 procentu no projekta attiecināmo izmaksu kopsummas. Papildu privātā finansējuma piesaistīšanai projekta finansēšanā nevajadzētu ietekmēt EK lēmumu par nacionālā līdzfinansējuma apjomu.

8. Projekta īstenošanas tiesiskās pieļaujamības pamatojums

Likuma „Par pašvaldībām” 12.pants nosaka, ka „pašvaldības attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi realizēt savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas nav Saeimas, Ministru kabineta, ministriju, citu valsts pārvaldes iestāžu, tiesas vai citu pašvaldību kompetencē vai arī ja šāda darbība nav aizliegta ar likumu”.² 19.12.2006. MK noteikumos Nr.1027 „Noteikumi par valsts standartu pamatizglītībā un pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem” mācību priekšmeta „Sports” obligātajā saturā ir iekļauta peldētapmācība, tai alternatīvas ir slēpošana un slidošana. Ņemot vērā Latvijas klimatiskos apstākļus un to, ka Ķekavā atrodas publiskās nav peldvietas un ne pārāk lielā attālumā ir arī jūra, kā arī, lai novērstu nelaimes gadījumu uz ūdens, pašvaldība ir nolēmusi ieviest peldētapmācību novada pašvaldības skolās. Tāpat likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 6.punktā ir paredzēta pašvaldības autonoma funkcija „nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu”. Ņemot vērā minēto Ķekavas novada pašvaldība ir nolēmusi savu funkciju ietvaros īstenot Projektu.

Projekta īstenošana nav pretrunā ar pašvaldību darbu regulējošiem normatīvajiem aktiem. Projekta īstenošanas tiesiskais regulējums izvēlētajai projekta alternatīvai ir aprakstīta astotajā nodaļā „Projekta īstenošanas alternatīvu novērtējums”.

Lai uzsāktu īstenot Projektu, un novērtētu publiskās un privātās partnerības izmantošanas iespējamību, ir nepieciešams veikt finanšu un ekonomiskos aprēķinus. Finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanas mērķis ir noteikt publiskās un privātās partnerības piemērojamību konkrētā projekta īstenošanā no publiskās personas finanšu resursu racionālas un efektīvas izmantošanas viedokļa un kāds PPP līgums slēdzams, lai veiksmīgi īstenotu attiecīgo būvdarbu veikšanas vai pakalpojumu sniegšanas projektu, ņemot vērā potenciālā PPP līguma ietekmi uz valsts budžeta ilgtermiņa apjomu un valsts parādu.

Sākotnēji Ķekavas novada pašvaldībai ir jāpieņem lēmums par finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanu, kas jau ir izdarīts. Pēc finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanas tie jānosūta LR Finanšu ministrijai, lai saņemtu atzinumu par aprēķinos minēto nosacījumu paredzamo ietekmi uz valsts budžeta ilgtermiņa saistību apjomu un valsts parādu, un uzraudzības institūcijai (Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai), lai saņemtu atzinumu par aprēķinos iekļautajiem pieņēmumiem un risku sadali starp publisko un privāto partneri PPP līgumā.

Lai varētu pieņemt lēmumu par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu, jāsaņem:

---

² Par pašvaldībām: LR likums.

- LR Finanšu ministrijas atzinums (LR Finanšu ministrija šo atzinumu sagatavo, pamatojoties uz uzraudzības institūcijas atzinumu par finanšu un ekonomiskajos aprēķinos iekļauto pieņēmumu un risku sadales atbilstību izvēlētajam privātās un publiskās partnerības veidam un tiesību aktu prasībām), ka potenciālais PPP līgums neradīs nevēlamu ietekmi uz valsts budžeta ilgtermiņa saistību apjomu vai valsts parādu, un
- uzraudzības institūcijas atzinums, ka finanšu un ekonomiskajos aprēķinos iekļautie pieņēmumi un risku sadale atbilst izvēlētajam privātās un publiskās partnerības veidam (piemēram, partnerības iepirkuma līgumam) un tiesību aktu prasībām.

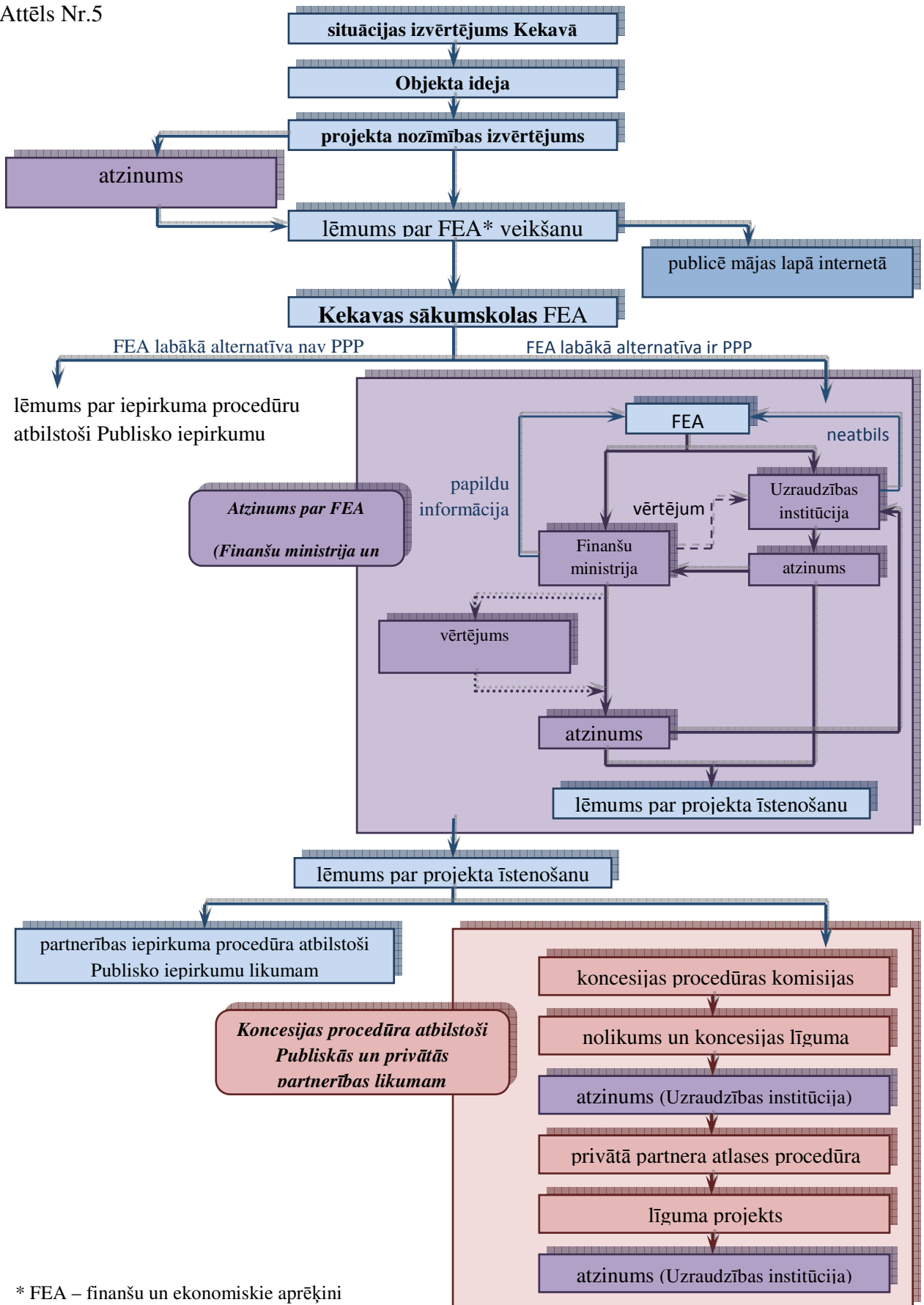
Ja uzraudzības institūcija ir sniegusi negatīvu atzinumu par finanšu un ekonomiskajos aprēķinos iekļautajiem pieņēmumiem un risku sadali starp publisko partneri un privāto partneri PPP līgumā, publiskais partneris turpmākās darbības neveic (nevar pieņemt lēmumu par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu). PPP likuma normas nepasaka, vai publiskajam partnerim, ja izvēlēts slēgt partnerības iepirkuma līgumu (koncesijas līguma gadījumā PPP likums tieši noteic, ka jāveic risku sadales izmaiņas vai jāizbeidz koncesijas procedūra), ir tiesības negatīva uzraudzības institūcijas atzinuma gadījumā veikt attiecīgas izmaiņas jau esošās procedūras ietvaros, t.i. esošajos finanšu un ekonomiskajos aprēķinos, vai atkārtoti jāpieņem lēmums par finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanu. Atbilstoši resursu taupīšanas un lietderības apsvērumiem, kas ir fundamentāls administratīvo tiesību princips, ir racionāli veikt izmaiņas jau esošajos finanšu un ekonomiskajos aprēķinos, novēršot neatbilstības, nekā no jauna pieņemt lēmumu par finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanu.

Ja LR Finanšu ministrija savā atzinumā norādījusi, ka potenciālais publiskās un privātās partnerības līgums radīs nevēlamu ietekmi uz valsts budžeta ilgtermiņa saistību apjomu vai valsts parādu, lēmumu par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu pieņem Ministru kabinets.

Lēmumu par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu pašvaldība pieņem, pamatojoties uz finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem, Finanšu ministrijas un uzraudzības institūcijas atzinumiem.

Turpmākās darbības pēc lēmuma par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu pieņemšanas ir nolikuma izstrāde, uzaicinājuma par piedalīšanos konkursā publicēšana, pretendentu piedāvājumu iesniegšana, piedāvājumu atvēršana, piedāvājumu izvērtēšana, konkursa rezultātu paziņošana un attiecīgā PPP līguma noslēgšana. Atkarībā no tā, kādas ir publiskā partnera ieceres, var būt nepieciešams veikt vēl citas papildu darbības, piemēram, ja ir paredzēts konkurss ar pretendentu atlasīti, būs nepieciešams pirms pretendentu piedāvājuma iesniegšanas atlasīt tos pretendentes, kuriem būs tiesības iesniegt piedāvājumus. Minētajām darbībām, ja tiek slēgts partnerības iepirkuma līgums, piemēro Publisko iepirkumu likuma normas, ņemot vērā Publiskās un privātās partnerības līgumā ietvertos speciālos noteikumus.

Attēls Nr.5

* FEA – finanšu un ekonomiskie aprēķini

Projekta darbības tiesisko ietvaru noteiks normatīvie akti, kas regulē izglītības un sporta, veselības kompleksu darbību un publisko un privāto partnerību. Tāpat atbalstu šim projektam ir devusi Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija apstiprinot sākumskolas aktualitāti Ķekavas novadā.

9. PPP alternatīvu izvērtējums projektam „Ķekavas sākumskolas būvniecība”

Šajā nodaļā ir identificētas Projekta īstenošanas alternatīvas, izmantojot PPP metodi. Šīs alternatīvas ir izvēlētas pamatojoties uz Pakalpojumu tehnisko specifikāciju un PPP tiesisko ietvaru Latvijas Republikā.

Projekta īstenošanas alternatīvas ir iespējamie risinājumi, lai pilnībā ieviestu un izpildītu Projektā ietvertās aktivitātes. LR spēkā esošie normatīvie akti³ paredz, ka jānosaka un jāsalīdzina visas Projekta īstenošanas alternatīvas, kas atbilst publiskās un privātās partnerības veidiem.

Publiskā un privātā partnerības īstenošanas kārtību Latvijā pamatā reglamentē Publiskās un privātās partnerības likums⁴, kas definē Publisko un privāto partnerību kā publiskā un privātā sektora sadarbību, kuru vienlaikus raksturo šādas pazīmes:

- a) sadarbība notiek starp vienu vai vairākiem publiskajiem partneriem un vienu vai vairākiem publiskās un privātās partnerības procedūrā iesaistītajiem privātajiem partneriem,
- b) sadarbība notiek, lai nodrošinātu sabiedrības vajadzības būvdarbu veikšanā vai pakalpojumu sniegšanā,
- c) tā ir ilgtermiņa sadarbība, kas ilgst līdz 30 gadiem, bet šajā likumā paredzētajos gadījumos arī ilgāk,
- d) publiskais un privātais partneris apvieno un izmanto tam pieejamos resursus (piemēram, īpašumu, finanšu līdzekļus, zināšanas un pieredzi),
- e) atbildība un riski tiek dalīti starp publisko partneri un privāto partneri.

Tātad PPP ir noteikto piecu pazīmju kopums, kuram no juridiska aspekta ir sekojošais praktiskais pielietojums:

1) sadarbība notiek starp vienu vai vairākiem publiskajiem partneriem un vienu vai vairākiem publiskās un privātās partnerības procedūrā iesaistītajiem privātajiem partneriem,

Kā publiskais partneris publiskās un privātās partnerības projektos var būt valsts kā sākotnējā publisko tiesību juridiskā persona, atvasināta publisko tiesību juridiskā persona, publiskā institūcija vai publiskās institūcijas uzņēmums likuma “Par iepirkumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vajadzībām” izpratnē un kapitālsabiedrība vai cita

³ Ministru kabineta 2009.gada 6.oktobra noteikumi Nr.1152 „Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzīnuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai” "Latvijas Vēstnesis", 163 (4149), 14.10.2009., stājas spēkā 15.10.2009.

⁴ 18.06.2009. likums "Publiskās un privātās partnerības likums", "Latvijas Vēstnesis", 107 (4093), 09.07.2009.; Ziņotājs, 16, 27.08.2009., stājas spēkā 01.10.2009.

privāto tiesību juridiskā persona, kas vienlaikus atbilst „a” apakšpunktam un “b” vai “c” apakšpunktam:

a) tā ir nodibināta vai darbojas, lai nodrošinātu sabiedrības vispārīgās vajadzības, kurām nav komerciāla vai rūpnieciska rakstura (vajadzības, kas nav saistītas ar tiešu preču un pakalpojumu pieejamību tirgū un kas ir svarīgas sabiedrības interešu nodrošināšanai),

b) tā Koncernu likuma izpratnē atrodas valsts, atvasinātas publiskas personas vai arī tādas juridiskās personas, kas atbilst šajā punktā minētajiem kritērijiem, tiešā vai netiešā izšķirošā ietekmē,

c) tās darbību vairāk par 50 procentiem finansē valsts, atvasināta publiska persona vai arī tāda juridiskā persona, kas atbilst šajā punktā minētajiem kritērijiem.

Publiskais partneris šajā gadījumā var būt gan pašvaldība, gan pašvaldības izveidota komercsabiedrība. Šajā gadījumā publiskais partneris būs Ķekavas novada pašvaldība.

Privātais partneris var būt vai nu mērķsabiedrība vai privāto tiesību juridiska persona.

Kā tas izriet no PPP likuma⁵ 71.panta mērķsabiedrības dibināšanu PPP procedūras dokumentos var noteikt gan kā pienākumu, gan tiesību. Tātad iespēja dibināt mērķsabiedrību ir atkarīga no tā, vai tas ir paredzēts PPP procedūras dokumentos. Privātais partneris, sniedzot publiskajam partnerim savu piedāvājumu, tajā norāda:

1) komercsabiedrības veidu un tās dalībniekus vai biedrus, ja publiskās un privātās partnerības procedūras dokumentos ir paredzēts, ka pretendents jādibina mērķsabiedrība;

2) vai viņš dibinās mērķsabiedrību un, ja dibinās, — komercsabiedrības veidu un tās dalībniekus vai biedrus, ja publiskās un privātās partnerības procedūras dokumentos ir paredzēts, ka pretendents var dibināt mērķsabiedrību.

Kā izriet no PPP likuma⁶ mērķsabiedrība var būt tikai komercsabiedrība. Saskaņā ar Komerclikuma⁷ 1.panta pirmo daļu komercsabiedrība var būt kapitālsabiedrība un personālsabiedrība, kur būtiskā atšķirība ir komercsabiedrības atbildības sadalīšanā. Publiskās un privātās partnerības likumā ir noteikti dažādi papildus vērā ņemamie nosacījumi mērķsabiedrības dibināšanai. Piemēram, ja mērķsabiedrība ir akciju sabiedrība, visām akcijām jābūt vārda akcijām. Dibinātājiem mērķsabiedrības dibināšanas dokumenti jā sagatavo tā, lai tiktu nodrošināta šīs mērķsabiedrības dalībnieka vai biedra nomaiņa ar finansētāja piedāvāto un publiskā partnera akceptēto jauno mērķsabiedrības dalībnieku vai biedru utt.

PPP līgumu var noslēgt tikai pēc mērķsabiedrības dibināšanas un mērķsabiedrība ir privātais partneris.

Līdz ar to būtiski ir, sagatavojot konkursa nolikuma dokumentāciju, izlemt, vai publiskais partneris vēlas privāto partneri kā jau strādājošu privāto tiesību juridisko personu vai jaundibinātu mērķsabiedrību. Katram no šiem risinājumiem ir savas priekšrocības un trūkumi. Bez tam, izvēloties būtiski ir jau sākotnēji noteikt arī mērķsabiedrības veidu - vai līguma tiesības tiks piešķirtas kapitālsabiedrībai vai personālsabiedrībai. Mērķsabiedrība ir pasargātāka no uzņēmējdarbības riskiem nekā jau strādājoša

⁵ 18.06.2009. likums "Publiskās un privātās partnerības likums", "Latvijas Vēstnesis", 107 (4093), 09.07.2009.; Ziņotājs, 16, 27.08.2009., spēkā no 01.10.2009.

⁶ 18.06.2009. likums "Publiskās un privātās partnerības likums", "Latvijas Vēstnesis", 107 (4093), 09.07.2009.; Ziņotājs, 16, 27.08.2009., spēkā no 01.10.2009.

⁷ 13.04.2000. likums "Komerclikums", "Latvijas Vēstnesis"158/160 (2069/2071), 04.05.2000.; Ziņotājs, 11, 01.06.2000.) spēkā no 01.01.2002.

komercsabiedrība, jo projekta īstenošanas laikā tiek izslēgta šīs mērķsabiedrības nodarbošanās ar jebkādu citu saimniecisko darbību, un līdz ar to tiek izslēgts risks, ka jebkādas neveiksmes citos (iepriekšnoslēgtajā vai Projekta laikā noslēdzamajos) darījumos varētu ietekmēt projektu. Strādājošas komercsabiedrības izvēles gadījumā šāds risks pastāv, un publiskajam partnerim būtu jāatceras, ka jebkāda neveiksme citos saimnieciskajos darījumos var ietekmēt publiskā partnera projektu.

No privātā partnera viedokļa mērķsabiedrības priekšrocība izpaužas tanī, ka mērķsabiedrības dibināšana ir iespēja privātajam partnerim samazināt savus riskus, neriskējot ar privātajam partnerim piederošu sabiedrību vai uzņēmumu, ja PPP projektā rodas kādas problēmas. Tieši nodibinātā mērķsabiedrība būs tā, kura slēgs PPP līgumu ar publisko sektoru, līdz ar to uzņemsies visus ar PPP projektu saistītos riskus. Tādējādi privātais partneris var pasargāt no negaidītiem riskiem tam iepriekš piederošo īpašumu⁸.

Savukārt, lai nepanāktu situāciju, kad mērķsabiedrības gadījumā privātā partnera atbildība ir ierobežota ar mērķsabiedrībā ieguldīto kapitālu, izslēdzot publiskajam partnerim iespējas nodrošināties ar privātā partnera garantijām Projekta īstenošanā kā tas būtu iespējams strādājošas komercsabiedrības gadījumā, Publiskajam sektoram būtu ieteicams nolikumā paredzēt mērķsabiedrību nevis kapitālsabiedrības veidā, bet personālsabiedrības veidā.

Saskaņā ar Komerclikumu⁹ personālsabiedrības iedalās pilnsabiedrībā un komandītsabiedrībā

Pilnsabiedrība ir personālsabiedrība, kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopīgu firmu, un kurā uz sabiedrības līguma pamata, neierobežojot savu atbildību pret pilnsabiedrības kreditoriem, apvienojušās divas vai vairākas personas (biedri).

Komandītsabiedrība ir personālsabiedrība, kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopēju firmu, un kurā uz sabiedrības līguma pamata apvienojušās divas vai vairākas personas (biedri), ja vismaz viena sabiedrības biedra (komandīta) atbildība attiecībā uz sabiedrības kreditoriem ir ierobežota ar viņa ieguldījuma apmēru, bet pārējo personiski atbildīgo sabiedrības biedru (komplementāru) atbildība nav ierobežota.

Kapitālsabiedrība ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību vai akciju sabiedrība, kur kapitālsabiedrība par savām saistībām atbild tikai ar savu mantu, kas projekta īstenošanā var izraisīt papildus grūtības ar saistību piespiedu izpildi. Taču jāņem vērā, ka saskaņā ar Komerclikumu¹⁰ kapitālsabiedrību var nodibināt kā sabiedrību ar papildu atbildību, kurā vismaz viens dalībnieks par sabiedrības saistībām atbild personiski ar visu savu mantu.

Kā privātais partneris var būt arī publiskā un privātā partnera izveidota kopsabiedrība, kurā privātajam partnerim ir lielāks daļu skaits kā publiskajam partnerim.

2) sadarbība notiek, lai nodrošinātu sabiedrības vajadzības būvdarbu veikšanā vai pakalpojumu sniegšanā,

„Sabiedrības vajadzību” jēdziens PPP likumā nav definēts, taču ar to tiek saprasts labums sabiedrībai kopumā vai noteiktai sabiedrības daļai, ko nodrošina konkrētā PPP projekta īstenošana.

⁸ LR Finanšu ministrijas skaidrojošais materiāls par Publiskās un privātās partnerības likumu, publicēts www.ppp.gov.lv

⁹ 13.04.2000. likums "Komerclikums", "Latvijas Vēstnesis"158/160 (2069/2071), 04.05.2000.; Ziņotājs, 11, 01.06.2000.) spēkā no 01.01.2002.

¹⁰ 13.04.2000. likums "Komerclikums", "Latvijas Vēstnesis"158/160 (2069/2071), 04.05.2000.; Ziņotājs, 11, 01.06.2000.) spēkā no 01.01.2002., 138.panta pirmā daļa.

Publiskais partneris var nodot tālāk privātajam partnerim tikai tās funkcijas, kas tam ir uzliktas par pienākumu īstenot un ir noteiktas tā darbību regulējošos aktos. Piemēram, attiecībā uz pašvaldībām likuma "Par pašvaldībām"¹¹ 15.panta pirmajā daļā ir noteiktas pašvaldību autonomās funkcijas, kuras līdz ar to tai ir iespējams nodot tālāk īstenošanai privātajam sektoram. Tā paša likuma panta pirmās daļas 4.punkts citastarp noteic, ka pašvaldības autonomā funkcija gādāt par iedzīvotāju izglītību (iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā; pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs; organizatoriska un finansiāla palīdzība ārpuskolas mācību un audzināšanas iestādēm un izglītības atbalsta iestādēm u.c.). Kā izriet no tā paša likuma 21.panta pirmās daļas 23.punkta pašvaldības Domei ir tiesības izvēlēties, kādā veidā tā īsteno attiecīgo funkciju, vai nu izveido savu uzņēmumu, kas veic attiecīgus pienākumus, iepērk pakalpojumus no uzņēmējiem, izmanto publiskās un privātās partnerības modeli utt.

Kā izriet no iepriekšminētā, izglītības iespēju nodrošināšana ir viena no pašvaldību autonomajām funkcijām, taču Projekta īstenošanas gadījumā šī funkcija netiek atdota privātajam partnerim pilnībā, bet tikai daļēji, no privātā partnera sagaidot pakalpojumus (darbības), kas pašvaldībai palīdzēs īstenot attiecīgo funkciju.

3) tā ir ilgtermiņa sadarbība, kas ilgst līdz 30 gadiem, bet šajā likumā paredzētajos gadījumos arī ilgāk,

PPP līgumu maksimālais termiņš ir paredzēts 30 gadi, taču uz ilgāku termiņu var slēgt PPP līgumu, ja tas nepieciešams līguma mērķim un sasniedzamajiem rezultātiem, ko pamato finanšu un ekonomiskie aprēķini. Parasti PPP līguma ilgums ir saistīts ar ieguldītajām investīcijām, publiskā partnera maksātspēju. Praksē PPP līgumi 30 gadu robežu visbiežāk pārsniedz militārajā jomā un veselības aprūpē (pārsvarā lielu infrastruktūras objektu un specifisku medicīnisko pakalpojumu izveides gadījumā).

Pastāv atšķirīgas prasības attiecībā uz PPP līguma minimālo termiņu, partnerības iepirkuma līgums var būt no 5 – 30 gadiem, bet koncesijas līgums līdz 30 gadiem, kas nozīmē to, ka faktiski koncesijas līgums var būt arī līdz 5 gadiem. PPP līgumiem gan nevajadzētu būt īsākiem par 5 gadiem, jo sadarbības priekšnoteikums ir ilgtermiņa faktors, līdz ar to īsāka līguma ietvaros var izmantot PPP principus, taču tādā veidā netiek iziets pilns projekta dzīves cikls. 5 gadu līguma termiņš varētu būt atbilstošs vienīgi informāciju tehnoloģiju un telekomunikāciju jomā, kur strauji attīstās jauni pakalpojumi un tehnoloģijas, līdz ar to ilgāka termiņa līgums varētu būt neelastīgs un tajā ietvertie pakalpojumi zaudētu aktualitāti un kļūtu maz pieprasīti, kā arī būtu augsts tehnoloģiskais risks.

Jaunās sākumskolas būvniecības un apsaimniekošanas gadījumā nav atrodams pamatojums līguma noslēgšanai uz maksimāli iespējamu laiku, vai arī uz laiku, kas pārsniedz 30 gadus. Savukārt minimāli pieļaujamais līguma darbības laiks būtu pretrunā ar veiktajiem finanšu aprēķiniem. Līdz ar to, izvēloties līguma termiņu, ir jāņem vērā objekta būvniecības un lietderīgās izmantošanas periods.

Tāpat nosakot līguma termiņu, ir jāņem vērā, ka PPP likumā noteiktais projekta ieviešanas process ir samērā laika un finanšu ietilpīgs, līdz ar to PPP galvenokārt attaisnojas liela mēroga projektos, kuru analīzē un sagatavošanā ieguldītajam darbam un līdzekļiem ir samērojama atdeve. Līdz ar to šajā gadījumā publiskais partneris ir atbildīgs par projekta īstenošanas modeļa izvēli, ievērojot arī likumā „Par valsts un pašvaldību

¹¹ 19.05.1994. likums "Par pašvaldībām", "Latvijas Vēstnesis", 61 (192), 24.05.1994.), spēkā no 09.06.1994.

finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”¹² uzlikto pienākumu publiskajam partnerim kā valsts vai pašvaldības iestādei ar finanšu līdzekļiem un mantu rīkoties tā, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu.

Līdz ar to secināms, ka, nosakot PPP projekta īstenošanas laiku, nepieciešams veikt projekta atmaksāšanas perioda novērtējumu. Par projekta īstenošanas ilgumu izvēlas projekta ekonomiski pamatotāko laikposmu, kurā ir iespējams gūt finansiālu vai ekonomisku labumu no projektā ieguldītajiem līdzekļiem, resursiem vai radītajiem aktīviem¹³.

4) publiskais un privātais partneris apvieno un izmanto tam pieejamos resursus (piemēram, īpašumu, finanšu līdzekļus, zināšanas un pieredzi),

Noteikts ieguldījums PPP projektā ir jādod gan privātajam, gan publiskajam partnerim. Privātais partneris lielākoties nodrošina PPP projekta finansēšanu, savukārt publiskais partneris nodrošina, piemēram, ēku, kuras renovēšana ir paredzēta, vai zemi. Pie tam ieguldījums var būt ne tikai materiāls, bet arī, piemēram, zināšanas un pieredze.

Tradicionāli publiskais partneris piedāvā privātajam partnerim PPP resursus un esošo pieredzi attiecīga pakalpojuma sniegšanā. PPP resurss var būt publiskā partnera īpašumā esoša ķermeniska lieta vai lietu kopība. PPP resurss bez atsevišķas samaksas tiek nodots privātajam partnerim lietojumā vai tiek ieguldīts kopsabiedrības pamatkapitālā saskaņā ar publiskās un privātās partnerības līgumu.

Privātais partneris PPP līgumā noteiktos publiskā partnera resursus, kas nodoti privātajam partnerim lietošanā, nedrīkst atsavināt, tai skaitā ieguldīt citu kapitālsabiedrību pamatkapitālā, ieķīlāt vai citādi apgrūtināt, vai veikt jebkuras citas darbības, kuru rezultātā šie resursi var kļūt par citas personas īpašumu. Taču privātais partneris uz PPP līguma darbības laiku var nostiprināt PPP līgumu vai atsevišķus no līguma izrietošus apgrūtinājumus uz nekustamo īpašumu, kas ir PPP resurss.

No privātā partnera parasti publiskais partneris PPP projekta īstenošanai sagaida finanšu resursu piesaisti un zināšanas, inovācijas pakalpojuma uzlabošanā un sniegšanā.

Projekta īstenošanai privātais partneris visdrīzāk izmantos no 70 – 90% aizņemtā kapitāla (kā to rāda pasaules prakse), taču šobrīd Latvijā ir novērojama tendence privātajiem partneriem izmantot pilnībā pašu finansējumu projektu īstenošanai.

5) atbildība un riski tiek dalīti starp publisko partneri un privāto partneri.

Risku sadale ir viens no būtiskākajiem PPP elementiem, kas attiecas uz partneru savstarpējo atkarību un rada attiecīgas tiesības un atbildības katrai no projektā iesaistītajām pusēm, kas arī nozīmē vienlīdzību lēmumu pieņemšanā, kur partnerim ir iespēja ietekmēt abpusējo mērķu definēšanu un pieņemšanu, kā arī pārbaužu un izvērtēšanas kārtības noteikšanu. PPP nenozīmē, ka privātajam partnerim noteikti jāuzņemas visi vai lielākā daļa risku, bet gan risku jāuzņemas tai pusei, kas var to labāk pārvaldīt.

Atkarībā no risku nodošanas pakāpes iespējams arī izdalīt PPP īstenošanas modeļus.

PPP likums detalizēti par risku pārdali runā vienīgi koncesijas gadījumā, kur risku pārdale ir piesaistīta koncesijas būtībai un samaksas saņemšanas kārtībai par sniegtajiem pakalpojumiem.

¹² 19.07.1995. likums "Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu", "Latvijas Vēstnesis", 114 (397), 02.08.1995., spēkā no 16.08.1995., 3.panta pirmā daļa,

¹³ LR Finanšu ministrijas skaidrojošais materiāls par Publiskās un privātās partnerības likumu, publicēts www.ppp.gov.lv

Galvenā koncesijas raksturojošā pazīme ir tā, ka privātais partneris saņem atlīdzību vai atlīdzības būtiskāko daļu par sniegtajiem pakalpojumiem no pakalpojumu galalietotājiem vai publiskā partnera atkarībā no galalietotāju pieprasījuma, savukārt partnerības iepirkuma gadījumā privātais partneris atlīdzību saņem no publiskā partnera, pamatojoties uz līgumā starp publisko partneri un privāto partneri iekļautajiem pakalpojuma kvalitātes un pieejamības kritērijiem. Līdz ar to ir secināms, ka raksturīgākais risks, kas nošķir koncesijas līgumu no partnerības iepirkuma, ir saistīts ar galalietotāju pieprasījuma pēc būves vai pakalpojuma un privātā partnera atlīdzības saņemšanu par sniegtajiem pakalpojumiem.

Par pamatriskiem tiek uzskatīti šādi riski:

1. **būvniecības risks** – saistīts ar projekta būvniecības darbu izpildi (piemēram, ar būvniecības izmaksu sadārdzināšanos, papildu izmaksu rašanos, novēlotu būvmateriālu piegādi, zaudējumiem vai bojājumiem, kas radušies būvniecības darbu rezultātā, bet atklāti ekspluatācijas laikā, noteikto specifikāciju ievērošanu);
2. **pieejamības risks** – saistīts ar projektā sniegto pakalpojumu izpildi (piemēram, ar sniegtā pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanu atbilstoši noteiktajām specifikācijām plānotajā apjomā un termiņā);
3. **pieprasījuma risks** – saistīts ar projektā sniegto pakalpojumu pieprasījumu (piemēram, ar pakalpojuma galalietotāju skaita samazināšanos vai palielināšanos, bet šī novirze nedrīkst būt radusies pakalpojuma nepietiekamas vai zemas kvalitātes dēļ, vai ar jebkuriem citiem apstākļiem, kas ietekmē sniegtā pakalpojuma kvantitāti vai kvalitāti)¹⁴.

Eiropas Komisijas kā galvenos riskus saistībā ar PPP ir noteikusi ne tikai būvniecības un pieprasījuma risku, bet arī virkni citu risku, piemēram, privātā sektora izvēles risks, regulēšanas risks, politiskais risks, slēpta defekta risks, ilgtspējas risks, finansiālais risks, inflācijas risks u.c.¹⁵ Riskus var iedalīt ne tikai atkarībā no projekta pamatlīdzekļu uzskaites veida kā pamatriskus un papildriskus, bet vadoties no citiem iedalījuma kritērijiem, piemēram, nododamie, paliekošie un kopīgie riski, kā arī ārējie un iekšējie riski.

Izejot no risku pārdales viedokļa jaunās sākumskolas Projektā privātais partneris vienmēr uzņemsies būvniecības un pieejamības riskus, pieprasījuma risks var būt dalīts starp pusēm, taču optimāls risinājums būtu nodot pieprasījuma risku publiskajam partnerim, jo viņš ir atbildīgs par izglītības nodrošināšanu sava novada administratīvajā teritorijā, izmantojot Vispārējās izglītības likumā, Izglītības likumā un citos normatīvajos aktos piešķirtas tiesības plānot un organizēt izglītojamo skaitu izglītības iestādēs.

PPP likums¹⁶ pamata iedala Publisko un privāto partnerību divos veidos: institucionālā partnerība vai līgumiskā partnerība.

Līgumiskā publiskā un privātā partnerība ir publiskās un privātās partnerības veids, kurā publiskā un privātā sektora sadarbība notiek, publiskajam partnerim un privātajam partnerim slēdzot un izpildot partnerības līgumu vai koncesijas līgumu. Tā var tikt īstenota uz partnerības iepirkuma vai uz koncesiju noteikumu pamata. Kā jau tika minēts iepriekš, galvenais kritērijs koncesijas un publiskās partnerības iepirkuma līguma nošķiršanai ir risku sadale starp publisko un privāto partneri.

¹⁴ LR Finanšu ministrijas skaidrojošais materiāls par Publiskās un privātās partnerības likumu, publicēts www.ppp.gov.lv

¹⁵ Tīlļa A. Ieskats publiskās un privātās partnerības izpratnē. Jurista Vārds, Nr.22 (475), 2007.gada 29.maijs.

¹⁶ 18.06.2009. likums "Publiskās un privātās partnerības likums", "Latvijas Vēstnesis", 107 (4093), 09.07.2009.; Ziņotājs, 16, 27.08.2009., spēkā no 01.10.2009.

Koncesijas līgums atkarībā no publiskās un privātās partnerības projekta priekšmeta tiek iedalīts pakalpojumu koncesijā un būvdarbu koncesijā, un to slēdz publiskais partneris ar privāto partneri uz noteiktu laiku (līdz 30 gadiem), kur privātais partneris ir atbildīgs par aktīvu lietošanu un uzturēšanu un uzņemas visus vai lielāko daļu ar projekta īstenošanu saistītos riskus, taču aktīvu īpašumtiesības līdz līguma termiņa beigām un pēc tā saglabājas publiskajam partnerim. Koncesijas līgumu veido, ja lielāko samaksas daļu privātais partneris saņems no būves vai pakalpojuma galalietotāja, vai arī no publiskā partnera atbilstoši galalietotāju pieprasījumam pēc šīs būves vai pakalpojuma. Koncesijas līguma galvenā pazīme ir tiesības piešķiršana privātajam partnerim ekspluatēt būvi vai pakalpojumu, ko pirms tam uz šī līguma pamata bija uzdevis veikt publiskais partneris. Koncesijas līguma mērķis ir – samazinot publiskā partnera izdevumus un ieguldījumus nodrošināt sabiedrībai publiskā pakalpojuma sniegšanu vislabākā kvalitātē, izmantojot privātā partnera resursus. Privātā partnera ieinteresētība rodas ar tiesību piešķiršanas brīdī ekspluatēt būvi vai pakalpojumu, ar šo saprotot tiesības saņemt samaksu no būves vai pakalpojuma galalietotājiem vai tiesības saņemt no publiskā partnera atlīdzību, kuras apmērs ir atkarīgs no galalietotāju pieprasījuma pēc būves vai pakalpojuma, vai arī saņemt gan samaksu no būves vai pakalpojuma galalietotājiem, gan arī minēto atlīdzību no publiskā partnera. Tātad pēc būtības ar koncesijas līguma palīdzību notiek valsts pārvaldes funkcijas izpildītāja aizvietošana, kas Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē izpaužas kā valsts pārvaldes funkcijas deleģēšana. Šeit ir svarīgi atzīmēt, ka Valsts pārvaldes iekārtas likumā,¹⁷ ir noteikti uzdevumi, kuru izpildi publiskais partneris nedrīkst deleģēt privātajam sektoram, t.i:

1. nozares politikas un attīstības stratēģijas plānošanu un apstiprināšanu;
2. nozares darbības koordināciju;
3. iestāžu un pārvaldes amatpersonu uzraudzību;
4. publisku personu budžeta apstiprināšanu, finansu resursu sadali programmu un apakšprogrammu līmenī, finansu resursu kontroli;
5. administratīvo aktu izdošanu, izņemot gadījumu, kad tas paredzēts likumā;
6. uzdevumus, kas saistīti ar valsts ārējās un iekšējās drošības funkciju izpildi, izņemot gadījumus, kad tas paredzēts likumā vai Ministru kabineta noteikumos;
7. citus uzdevumus, kurus pēc savas būtības drīkst veikt tikai iestādes.

- Partnerības iepirkuma līgumu slēdz publiskais un privātais partneris par noteiktu uzdevumu veikšanu, kas ir ilgāks par pieciem gadiem un, kur lielāko ekonomisko risku daļu uzņemas privātais partneris, kurš projektē, būvē, finansē būvniecību, apsaimnieko un pēc līguma termiņa beigām objektu nodod publiskā sektora partnerim. Partnerības iepirkuma līgumu veido, ja paredzēts būtiskāko samaksas daļu saņemt no publiskā partnera atbilstoši būves vai pakalpojuma pieejamībai, nevis atkarībā no galalietotāju pieprasījuma.

Publiskās un privātās partnerības likumā ir noteikts tiesiskais regulējums partnerības iepirkumiem, nosakot, ka privātā partnera izvēlei partnerības iepirkuma līgumiem ir piemērojami Publisko iepirkumu likumā¹⁸ noteiktie iepirkuma procedūru veidi, rezultātā izvēloties partnerības iepirkuma uzvarētāju, ar kuru slēdzams partnerības iepirkuma līgums.

¹⁷ 06.06.2002. likums "Valsts pārvaldes iekārtas likums", "Latvijas Vēstnesis", 2002. 21.jūnijs, Nr.94, 41.panta otrā un trešā daļa.

¹⁸ 06.04.2006. likums "Publisko iepirkumu likums", "Latvijas Vēstnesis", 2006. 25.aprīlis, Nr.65, 8.panta pirmā daļa

Partnerības iepirkumu publiskais partneris parasti izvēlas apvienoto projektēšanas, būvniecības, finansēšanas un apsaimniekošanas modeļu jeb *DBFO - Design – Build - Finance – Operate* (angļu val. - projektē – būvē – finansē – apsaimnieko) īstenošanai.

Ievērojot minēto, secināms, ka koncesija no partnerības iepirkuma atšķiras ar to, ka koncesijas gadījumā privātais partneris atpeln ieguldītos līdzekļus, iekasējot lietotājmaksu no sniegtā pakalpojuma vai objekta izmantošanas galalietotājiem, savukārt partnerības iepirkuma gadījumā publiskais partneris veic ikgadējos/ikmēneša maksājumus privātajam partnerim, pamatojoties uz pakalpojuma kvalitāti un pieejamību. Institucionālā publiskā un privātā partnerība ir publiskās un privātās partnerības veids, kurā publiskā sektora un privātā sektora sadarbība notiek kopīgi izveidojot kopsabiedrību, ar kuru kā ar privāto partneri publiskais partneris slēdz partnerības iepirkuma līgumu vai koncesijas līgumu.¹⁹

Kopsabiedrība varbūt tikai komercsabiedrība.

Kopsabiedrības dibināšana un darbība notiek saskaņā ar Komerclikumā²⁰ noteikto kārtību. **Kopsabiedrību var izveidot:**

- publiskajam partnerim un privātajam dalībniekam nodibinot jaunu kapitālsabiedrību saskaņā ar Komerclikumu un ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likumu; Svarīgi ir atzīmēt, ka saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otro daļu publiskā persona dibina kapitālsabiedrību, lai citastarpā arī nodarboties ar komercdarbību. Savukārt tā paša likuma panta pirmā daļa sniedz izsmeļošu to gadījumu uzskatījumu, kad publiskais partneris var veikt komercdarbību vispār, un tie ir: 1) ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā; 2) nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību; 3) stratēģiski svarīgā nozarē; 4) jaunā nozarē; 5) nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi; 6) nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

Tāpat, dibinot kopsabiedrību, kuras pamatkapitālā tiks ieguldīti pašvaldības līdzekļi, tiek piemērots arī likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”

- privātajam dalībniekam iegūstot kapitāla daļas valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrībā saskaņā ar likuma “Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” normām par privātā kapitāla piesaisti, apmaksājot kapitāla daļas ar naudu.

Šeit ir jāatzīmē, ka PPP likums paredz kopsabiedrības dibināšanai tikai vienu no likumā “Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”²¹ iespējamiem privātā kapitāla piesaistīšanas veidu – un proti, kapitālsabiedrības pamatkapitāla palielināšana bez kapitāldaļu pārdošanas, piesaistot privāto kapitālo, privātajam partnerim apmaksājot pamatkapitāla palielināšanas rezultātā radušās kapitāla daļas ar naudu.

Likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”²² atrunā publiskā partnera rīcības robežas kopsabiedrības pārvaldē un daļu sadalījumu. Ar publiskā partnera dalību kopsabiedrības pārvaldē tiek veikta pastiprināta publiskās un privātās partnerības līguma izpildes kontrole. Tomēr publiskajam partnerim būtu jāatceras, ka institucionālās publiskās un privātās partnerības gadījumā publiskais

¹⁹ 18.06.2009. likums "Publiskās un privātās partnerības likums", "Latvijas Vēstnesis", 107 (4093), 09.07.2009.; Ziņotājs, 16, 27.08.2009., spēkā no 01.10.2009.1.panta 4.punkts.

²⁰ 13.04.2000. likums "Komerclikums", "Latvijas Vēstnesis"158/160 (2069/2071), 04.05.2000.; Ziņotājs, 11, 01.06.2000.) spēkā no 01.01.2002.

²¹ ²¹ 26.09.2002. likums "Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām", "Latvijas Vēstnesis", 2002. 16.oktobris, Nr.149, 132.pants

²² 26.09.2002. likums "Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām", "Latvijas Vēstnesis", 2002. 16.oktobris, Nr.149.

partneris iesaistās uzņēmējdarbībā, tomēr atšķirībā no „parastās” uzņēmējdarbības šajā gadījumā noteicošais ir nevis uzņēmējdarbības veikšana un peļņas gūšana, bet sabiedrībai svarīgu pakalpojumu sniegšana un / vai nodrošināšana, izmantojot privātā partnera pieredzi, kompetenci un zināšanās konkrētajā jomā. Publiskajam partnerim ir jābūt tam, kas kopsabiedrībā seko līdzi, lai tiktu ievēroti PPP projekta sociālie mērķi.

Neskatoties uz to, ka PPP ir pieņemts iedalīt līgumiskajā un institucionālajā PPP, šo divu veidu ietvaros publiskais partneris var īstenot daudz un dažādus sadarbības modeļus, kuri ir atkarīgi ne tikai no PPP projekta mērķa, bet arī no privātā sektora riska un iesaistīšanās līmeņa konkrētā PPP projekta īstenošanā. Līdz ar to, ievērojot augstāk minēta tiesiska ietvara dažādību, pamatojoties uz finanšu ekonomiskajiem aprēķiniem, zemāk tiek piedāvātas 5 grafiski attēlotas alternatīvas, kas sevi apvieno augstāk norādīto modeļu vairākas kombinācijas.

Alternatīvā 1 ir atspoguļots publiskās un privātās partnerības veids ir partnerības iepirkums, kurā paredzēta līguma slēgšana ar speciāli izveidotu mērķsabiedrību.

Partnerības iepirkuma modelis sastāv no šādām komponentēm:

- Privātais partneris veic būvniecību, finansējuma piesaisti un ēkas apsaimniekošanu;
- Privātais partneris atgūst ieguldītās investīcijas Projektā no publiskā partnera pieejamības maksājumiem;
- Publiskā partnera ikmēneša maksājums, kas sastāv no maksas par telpu apsaimniekošanu, maksas par privātā partnera kapitālieguldījumiem un aizņemtajiem finanšu resursiem;
- Publiskais partneris nodod privātā partnera lietošanā zemi ēkas daļas būvniecībai kā PPP resursu;
- Publiskais partneris iegūst ēkas daļu savā īpašumā pēc PPP līguma beigām;
- PPP līguma termiņš – 20 gadi (1 gads būvniecība, 19 gadi pakalpojumu sniegšana);
- Privātais partneris uzņemas būvniecības un pieejamības risku, publiskais partneris uzņemas pieprasījuma risku.

Alternatīvā 2 un 4 ir atspoguļots modelis, kas sevī apvieno partnerības iepirkumu, koncesiju, vienā no alternatīvām izvirzot nosacījumu līguma noslēgšanai - mērķsabiedrības dibināšanu.

- Privātais partneris veic būvniecību, finansējuma piesaisti un ēkas apsaimniekošanu + papildus sniedz pakalpojumu galalietotājam, izmantojot projekta aktīvus.
- Privātais partneris atgūst ieguldītās investīcijas Projektā gan no publiskā partnera pieejamības maksājumiem, no maksas, ko saņem par pakalpojuma sniegšanu no galalietotāja.

- Publiskā partnera ikmēneša maksājums sedz tikai daļu no maksas par telpu apsaimniekošanu, maksas par privātā partnera kapitālieguldījumiem un aizņemtajiem finanšu resursiem;
- Publiskais partneris iegūst ēkas daļu savā īpašumā pēc PPP līguma beigām;
- PPP līguma termiņš – 20 gadi (1 gads būvniecība, 19 gadi pakalpojumu sniegšana);
- Privātais partneris uzņemas būvniecības un pieejamības risku, pieprasījuma risks tiek dalīts starp privāto un publisko partneri.

Šajās alternatīvās tiek piedāvāts jauktais partnerības iepirkuma un koncesijas modelis, jo tīrais koncesijas līgums izglītības iestādes projekta īstenošanas gadījumā nav piemērojama sakarā ar to, ka privātais partneris nav spējīgs uzņemties ekonomiskos riskus, jo tiesības ekspluatēt būvi nepilnā slodzē (netraucējot mācību procesu un ārpus tā) nesniedz iespēju iegūt pietiekamus ienākumus no gala lietotājiem, lai pilnībā segtu izdevumus, tai skaitā veiktus kapitālieguldījumus, un nodrošinātu pietiekamu ienākumu plūsmu privātajam partnerim, jo Projekta pamatmērķis ir izglītības nodrošināšana un nevis saimnieciskās darbības veikšana.

Kā alternatīva 3 tiek piedāvāta institucionālā partnerība, paredzot kopsabiedrības dibināšanu, ka finansējumu paredzot gan privātā partnera līdzfinansējumu, gan Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansējumu.

Rezumējot iepriekšminēto, secināms, ka Publiskās un privātās partnerības mērķis ir, ar privātā partnera iesaistīšanos publiskās un privātās partnerības projektu realizācijā, sasniegt labāku kvalitātes un cenas samēru, nekā projektu realizējot publiskajam partnerim patstāvīgi. Pareizi piemērots publiskā un privātā partnerības modelis samazina pakalpojuma vai objekta dzīves cikla izmaksas, paātrina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, uzlabo to kvalitāti, tādējādi saņemot papildus peļņas plūsmas, kā arī stiprina sadarbību publiskā un privātā sektora starpā.

Izvēloties jebkādu PPP modeli, jebkurā gadījumā jāatceras, ka kaut gan PPP ir sadarbība starp publisko un privāto partneri, šajā sadarbībā tieši vai netieši ir iesaistītas arī citas personas, piemēram atsevišķas valsts pārvaldes iestādes, kuras ar saviem lēmumiem var ietekmēt PPP virzību, vai arī finansētājs, kas uz aizdevuma līguma pamata piešķir finansējumu projekta realizācijai, ja finansējums netiek piesaistīts no privātā partnera vai Eiropas savienības struktūrfondu puses.

PPP likums garantē arī finansētāja iejaukšanās tiesības, regulējot šo tiesību īstenošanas kārtību. Tas nozīmē, ka finansētājam ir tiesības piedāvāt publiskajam partnerim jaunu privāto partneri, ja publiskais partneris vēlas lauzt līgumu ar esošo. Finansētājam ir tiesības iesniegt iesniegumu publiskajam partnerim par informācijas apmaiņas līguma ar finansētāju slēgšanu.

Atbilstoši PPP likumam PPP procesu uzrauga FM, Iepirkumu uzraudzības birojs (turpmāk – IUB) un uzraudzības institūcija, par kuru ar 2009.gada 20.oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1216 „Noteikumi par uzraudzības institūcijas darbību un publiskā partnera vai tā pārstāvja līguma izpildes pārskata sniegšanu” ir noteikta FM pārraudzībā esošā valsts pārvaldes iestāde „Centrālā finanšu un līgumu aģentūra” (turpmāk – CFLA). Tomēr līdzās minētajām iestādēm PPP procesu uzrauga arī Valsts kontrole un citas kompetentās institūcijas, tai skaitā Korupcijas novēršanas un

apkarošanas birojs. Tāpat PPP īstenošanas struktūrā ir iesaistīta EM, kas, ja nepieciešams, pirms katra PPP projekta īstenošanas sniedz atzinumu par tā finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem, kā arī tieslietu ministra pārraudzībā esošais Uzņēmumu reģistrs, kas pēc PPP līguma noslēgšanas veic tā reģistrēšanu PPP reģistrā²³

10. Pamatojums peldbaseinam

Bērnu un jauniešu peldētapmācības nodrošināšanai alternatīvu risinājumu praktiski nav, jo tuvākie slēgtie peldbaseini no Ķekavas atrodas ~ 30-50 km attālumā. Ķekavai tuvākie publiskie peldbaseini atrodas Ķīpsalā, Olainē, Ķeizarmežā un Zolitūdē.

Ķīpsalas sporta kompleksa baseina apmeklējuma maksa pieaugušajiem ir LVL 4,5-6,2 stundā un ar abonementu ir iespējams iegūt atlaidi līdz 50%. Sauna ir iekļauta baseina apmeklējumā maksā..

Olaines sporta kompleksa baseina apmeklējuma maksa pieaugušajiem svārstās starp LVL 2,5-3,0 un ar abonementu ir iespējams iegūt 20% atlaidi, bet bērniem apmeklējuma maksa ir LVL 1,5 un ar abonementu ir iespējam iegūt 20% atlaidi.

Ķeizarmeža sporta kompleksa baseina apmeklējuma maksa pieaugušajiem ir LVL 4,5-6,0 stundā, bet bērniem un skolēniem LVL 2,5-4,0 stundā. Cenā ir iekļauta arī sauna. Ar abonementu var iegūt 10% atlaidi.

Zolitūdes ģimnāzijas baseins apmeklējuma maksa pieaugušajiem un bērniem ir LVL 1,85 - 2,00 stundā. Tiek piedāvāts arī mazais baseins, kura apmeklējuma maksa ir LVL 3,00. Ar abonementu ir iespējams iegūt arī 20% atlaidi. Saunas maksa ir LVL 0,50.

Izanalizējot šo peldbaseinu apmeklējuma maksas var redzēt, ka tās svārstās robežās no LVL 1,85 - 6,20 stundā pieaugušajiem un LVL 1,50 – 4,00 stundā skolēniem (atkarībā no nedēļas dienas un apmeklējuma laika). Ņemot vērā samērā lielo attālumu līdz tiem (30 - 50 km abos virzienos) un transporta izmaksas, šo peldbaseinu apmeklējums Ķekavas novada iedzīvotājiem kļūst samērā dārgs un līdz ar to nepieejams. Iepriekšminētais ļauj secināt, ka šie baseini pie līdzīgām apmeklējuma maksām neveidos tiešu konkurenci plānotajam Ķekavas baseinu kompleksam.

Galvenie ieguvumi un būtiskākie zaudējumi

Galvenie ieguvumi īstenojot Projektu būs šādi:

- Tiks nodrošināta pašvaldības bērnu un jauniešu peldēt apmācība;
- Uzlabosies Ķekavas novada pašvaldības un apkārtējo novadu iedzīvotājiem sniegtie sporta pakalpojumu veidi un to kvalitāte;
- Ņemot vērā dzīves kvalitātes līmeņa pieaugumu, uzlabosies Ķekavas novada konkurētspēja cilvēkresursu piesaistīšanā

Savukārt būtiskākie zaudējumi neīstenojot Projektu būs šādi:

- Nebūs iespējams pilnībā realizēt izglītības standartu sportā;

²³ LR Finanšu ministrijas skaidrojošais materiāls par Publiskās un privātās partnerības likumu, publicēts www.ppp.gov.lv

- Būs ierobežotas iedzīvotāju iespējas nodarboties ar peldēšanu un citām fiziskām aktivitātēm;

10.1. Projekta ieņēmumi

Aprēķinos pieņemts, ka Ķekavas peldbaseina ar atpūtas kompleksu ieņēmumus veido šādas grupas:

- Ieņēmumi no baseina apmeklētājiem(lielais, mazais baseins);
- Ieņēmumi no inventāra nomas
- Ieņēmumi no kafejnīcas telpu nomas

Papildus iepriekš norādītajiem vispārējiem Projekta ieņēmumiem, partnerības iepirkuma un koncesijas modelī paredzēts, ka privātais partneris gūst papildus ieņēmumus no publiskā partnera par peldbaseina pakalpojuma nodrošināšanu skolēniem un pirmskolas iestāžu audzēkņiem .

Projekta gada ieņēmumi tika aprēķināti, pamatojoties uz tabulā Nr.15 norādīto baseinu pakalpojumu sniegšanas plānoto grafiku.

Tabula Nr.15 „Ķekavas baseina plānotais darbības grafiks”

Pakalpojums	Sniegšanas periods, nedēļas/gadā
Skolēnu peldēt apmācība	39
Peldbaseins (pārējiem apmeklētājiem)	43
Pārējie pakalpojumi	43

Bāzes modeļa aprēķinos tika pieņemts, ka publiskais partneris gūst ienākumus no sniegtajiem pakalpojumiem 43 nedēļas gadā, savukārt projektu īstenojot saskaņā ar PPP modeli, privātais partneris gūst ieņēmumus no skolēnu peldēt apmācības nodrošināšanas 39 nedēļas gadā un no pārējo pakalpojumu sniegšanas 43 nedēļas gadā.

Tabulā Nr.16 „Projekta ieņēmumi 1.ekspluatācijas gadā, LVL (ar PVN)” ir apkopoti aprēķinātie projekta **bāzes ieņēmumi**, t.i. ieņēmumi, ko ir iespējams nodrošināt, efektīvi pārvaldot peldbaseina kompleksu, un ņemot vērā iepriekš definēto darbības grafiku. Bāzes ieņēmumi tika izmantoti, izstrādājot Projekta naudas plūsmas aprēķinus visām analizētajām alternatīvām.

Tabula Nr. 16 „Projekta ieņēmumi 1.ekspluatācijas gadā, LVL “*

Postenis	LVL gadā, ar PVN	Piezīmes
Ieņēmumi no peldbaseina komercapmeklētājiem	41492.8	12 apmeklētāji stundā; 5 stundas dienā darbdienās; 10 stundas dienā brīvdienās; 20 darba dienas mēnesī; 8 brīvdienas mēnesī; 10 mēnešus gadā; Cena par stundu: ▪ par baseina apmeklējumu – LVL 3,00 (ar PVN); ▪ Sauna un hidromasāžas vanna iekļauta cenā
Ieņēmumi par izglītības iestāžu audzēkņu apmeklējumiem	65000	Tikai PPP modeļu gadījumā, neskaitot pieejamības maksājumu.
Ieņēmumi no kafejnīcas	2905	Nomas maksa – 2.5 LVL/m ² mēnesī; Platība 116 m ² .
Ieņēmumi kopā	LVL 44397.8	– Tradicionālā iepirkuma gadījumā
	LVL 109397.8	– PPP modeļu gadījumā, neskaitot pieejamības maksājumu

* - Projekta ieņēmumu pozīcijas tiek indeksētas katru darbības gadu, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.1152 “Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzinuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai” 11.punktu (skatīt informāciju zemāk).

Nomas maksa 2,5 LVL/m² mēnesī noteikta, balstoties uz nekustamā īpašuma vērtēšanas ekspertu sniegto viedokli par tāda veida nekustamā īpašuma iznomāšanas iespējām Ķekavas pilsētā uz FEA izstrādes brīdi, 2010.gada decembrī.

Pakalpojuma cena peldbaseina apmeklētājiem noteikta, balstoties uz tirgus datu analīzi un veicot zemāk tabulā Nr.17 „Salīdzināmie dati par peldbaseinu apmeklējumu cenām” minēto peldbaseinu reģiona analīzi, kā arī ņemot vērā plānoto peldbaseina pakalpojumu piedāvājuma kvalitāti.

Tabula Nr. 17 „Salīdzināmie dati par peldbaseinu apmeklējuma cenām²⁴”

Peldbaseins	Atrašanās vieta	Apmeklējuma cena (pieaug.) t.sk. PVN, LVL/h	Apmeklējuma cena (skolēni) t.sk. PVN LVL/h	Apmeklējuma cena (bērni) t.sk. PVN LVL/h
Ķīpsalas sporta kompleksa	Rīga	4,5-6,2	4,5-6,2	4,5-6,2
Olaines sporta komplekss	Olaines novads	2,0-3,0	1,5	1,5
Ķeizarmeža sporta komplekss	Rīga	4,5-6,0	2,5-4,0	2,5-4,0
Zolitūdes ģimnāzijas baseins	Rīga	1,85-2,00	1,85-2,00	1,85-2,00

Konstatējams, ka Ķekavas peldbaseina ar atpūtas kompleksu apmeklējuma cena tiek plānota augstāka, nekā Zolitūdes ģimnāzijas baseinā un Olaines sporta kompleksā, taču zemāka, nekā Ķīpsalas peldbaseina kompleksā un Ķeizarmeža sporta kompleksā. Sekojoši augstāka cena par Olaines pilsētas un Zolitūdes publiskā baseina izcenojumu, Ķekavas peldbaseina apmeklējumam ir pamatota ar kompleksu papildpakalpojumu piedāvājumu vienreizējās apmeklējuma biļetes ietvaros un nodrošināto pakalpojuma kvalitāti, jo pakalpojumā ir iekļauts saunas apmeklējums un hidromasāžas vannas izmantošana.

Lai pārliecinātos par minēto peldbaseinu ieņēmumu salīdzināmību, ir veikts attiecīgo reģionu salīdzinājums, ar mērķi noteikt potenciālā pieprasījuma apjomu, balstoties uz reģiona iedzīvotāju skaitu. Salīdzināšanas kopsavilkums atspoguļots tabulā Nr.18 „Peldbaseinu ieņēmumu salīdzinājums, ņemot vērā reģionu rādītājus”

²⁴ Publiski pieejamie dati par peldbaseina apmeklējuma cenām parastajiem apmeklētājiem. Uz FEA izstrādes brīdi nebija pieejama informācija par vienošanos starp pašvaldībām un peldbaseinu apsaimniekotājiem par atšķirīgām cenām skolnieku un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu grupu apmeklējumiem.

Tabula Nr. 18 „Peldbaseinu ieņēmumu salīdzinājums, ņemot vērā reģionu rādītājus”

Peldbaseins	Atrašanās vieta	Iedzīvotāju skaits apkārtnē uz 01.01.2010.	Reģions	Iedzīvotāju skaits apkārtnē
Ķīpsalas sporta komplekss	Rīga	~32000	Rīga	717 371
Olaines sporta komplekss	Olaines novads	12955	Pierīgas	12955
Ķeizarmeža sporta komplekss	Rīga	~18000	Rīga	717 371
Zolitūdes ģimnāzijas baseins	Rīga	~20000	Rīga	717 371

Secināms, ka salīdzināto peldbaseinu mērķauditorija ir uzskatāma par līdzīgu, līdz ar to minēto baseinu un Ķekavas peldbaseina ar atpūtas kompleksu paredzētie ieņēmumi ir salīdzināmi, izejot no iespējamā apgrozījuma.

Ņemot vērā, ka publiskais vai privātais apsaimniekotājs var nodrošināt peldbaseina darbību ar dažādu efektivitātes pakāpi, tika veikta pieprasījuma riska kvantificēšana.

10.2. Projekta izdevumi

Paredzams, ka Ķekavas peldbaseina ar atpūtas kompleksu ekspluatācijas izmaksas sastāvēs no šādām būtiskām pozīcijām:

- Siltumenerģija, elektrība, ūdens un ķīmikālijas;
- Darba algas;

Šajā sadaļā sniegti šo pozīciju veidošanās pieņēmumi, kā arī indeksācijas principi, ņemot vērā to, ka projekta aprēķini jāveic 20 gadu periodā.

Bāzes modelis paredz, ka Ķekavas peldbaseina ar atpūtas kompleksa realizāciju veic publiskais partneris, respektīvi, tas uzņemas visas īstenošanas un ekspluatācijas izmaksas, veiks sagatavošanās darbus, kā arī segs visas izmaksas, kas saistītas ar projekta riskiem. Savukārt partnerības iepirkuma modelī un koncesijas modelī Projekta īstenošanas un ekspluatācijas izmaksas uzņemas privātais partneris.

FEA ietvaros ir analizēta informācija par salīdzināmu objektu – Kokneses sporta centra peldbaseinu – saimniecisko darbību, vadoties pēc to sniegtās informācijas tika noteiktas

būtiskākās izmaksu pozīcijas, kas izmantojami šo FEA ietvaros, kā arī to lielumi. Kokneses sporta centrā ir 25 m peldbaseins ar 4 celiņiem, un bērnu baseins 4mx11m. No peldbaseinu apsaimniekotājiem iegūtā informācija (mēnešu griezumā) ir atspoguļota tabulā Nr.19 „Dati par salīdzināmo objektu ekspluatācijas izmaksām”.

Tabula Nr. 19 „Dati par salīdzināto objektu ekspluatācijas izmaksām”*

Postenis	Vērtība
Apkure un ūdens sildīšana, izmantojot koģenerāciju	LVL 1400 mēnesī
Elektrība	LVL 1400 mēnesī
Ķīmija	LVL 250 mēnesī
Apsaimniekošanas un citi izdevumi	LVL 400 mēnesī
Darba algas	~LVL 1860 mēnesī

Jāņem vērā, ka tabulā minētie peldbaseini ir atvērti apmeklētājiem 10 mēnešus gadā, līdz ar to arī ekspluatācijas izmaksas veidojas tikai 10 mēnešus gadā.

Ņemot par pamatu Ķekavas sākumskolas peldbaseina ar atpūtas kompleksu projektētāju sniegtos datus, kā arī līdzīgo objektu analīzi, ir izstrādāts Ķekavas peldbaseina ar atpūtas kompleksu **ekspluatācijas izmaksu plāns** (kopsavilkumu skatīt tabulā Nr.20 „Ķekavas peldbaseina apsaimniekošanas un uzturēšanas izmaksas 1.ekspluatācijas gadā, LVL ,kas tika izmantots finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai.

Tabula nr. 20. „Ķekavas sākumskolas peldbaseinu ar atpūtas kompleksu apsaimniekošanas un uzturēšanas izmaksas 1.ekspluatācijas gadā, LVL”

Izmaksu postenis	LVL, gadā	Piezīmes
Siltumenerģija	17300	Pamatojoties uz projektētāju sniegto informāciju un salīdzināmu objektu datiem
Elektrība	8800	
Ūdens	7500	
Ķīmikālijas	2500	
ventilācija	1800	
Apkalpošanas izmaksas	2880	
Darbinieku atalgojums (iesk. darba devēja VSAOI 24.09% apmērā)	49636	13 darbinieki, vidējais plānotais bruto atalgojums: LVL 307 mēnesī
Kopējās izmaksas	LVL 90416	

* - Visas ekspluatācijas izmaksu pozīcijas tiek indeksētas katru darbības gadu, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.1152 “Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzinuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai” 11.punktu

Atalgojuma izmaksas aprēķinātas, pamatojoties uz šādu štatu saraksta un bruto atalgojuma plānu (mēnesī):

- 2 pedagogi/instruktori: LVL 500;
- 1 administratori: LVL 300;
- 3 garderobisti/apkopēji: LVL 200;
- 2 medicīnas māsas: LVL 300;
- 5 saimnieciskie darbinieki: LVL 300;

Tabulā norādītās ekspluatācijas izmaksas ir uzskatāmas par **bāzes ekspluatācijas izmaksām**, kas pastāv, nodrošinot Ķekavas sākumskolas peldbaseina ar atpūtas kompleksu ekspluatāciju pēc iespējas efektīvākā veidā. Šīs bāzes izmaksas tika izmantotas, lai aprēķinātu projekta naudas plūsmu visām īstenošanas alternatīvām. Lai iekļautu analīzē pieņēmumu, ka publiskais vai privātais apsaimniekotājs var nodrošināt šo peldbaseinu darbību ar dažādu efektivitātes pakāpi, tika veikta ekspluatācijas riska kvantificēšana.

Ņemot vērā projekta aprēķinu termiņu - 20 gadus, tika veikta projekta izmaksu posteņu (ekspluatācijas izmaksas, algas) indeksācija pielietojot **ilgtermiņa pieauguma likmes**, saskaņā ar *Makroekonomisko pieņēmumu un prognožu skaitliskajām vērtībām*, pamatojoties uz MK noteikumu Nr.1152 „Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu

veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzinuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai” 11.punktu.

11. Izvēlēto PPP alternatīvu finanšu analīze un ieguldījumam atbilstošās vērtības aprēķināšana

11.1. Situācijas raksturojums

Ņemot vērā esošo situāciju izglītības un interešu izglītības sniegšanas jomā, kā arī spēkā esošās normatīvo aktu prasības, ir veikts FEP 10.nodaļā identificēto Projekta īstenošanas PPP alternatīvu salīdzinājums ar tradicionālā iepirkuma iespējām nolūkā identificēt labāko projekta ieviešanas alternatīvu.

Projektam juridiskās analīzes rezultātā ir izvēlēti šādi iespējamie alternatīvie risinājumi:

- Projekta alternatīva Nr.1 paredz partnerības iepirkuma DBFO metodi;
- Projekta alternatīva Nr.2 paredz tādu PPP iepirkumu, kas apvieno partnerības iepirkuma modeli DBFO un koncesijas modeli;
- Projekta alternatīva Nr.3 paredz realizēt institucionālo PPP veicot partnerības iepirkumu nolūkā izveidot kapitālsabiedrību;
- Projekta alternatīva Nr.4 paredz PPP iepirkumu, kas apvieno partnerības iepirkuma DBFO modeli un koncesijas modeli, saglabājot Ķekavas novadam ne tikai izglītības bet arī tehnisko un administratīvo pakalpojumu un uzņemoties ar šo pakalpojumu saistītās izmaksas.

Visām PPP alternatīvām naudas plūsmu prognozei izmantotie makroekonomiskie rādītāji ir apkopoti 7.1. tabulā.

Tabula Nr.21 “Finanšu analīzē izmantotie makroekonomiskie rādītāji”

Rādītājs	2012	2013	2014	2015	2016– 2030
Inflācija	0,2%	0,9%	0,9%	2,0%	2%
Vidējās algas palielināšana	2,4%	1,6%	0,8%	0,8	1,0%
Kopējā pamatkapitāla veidošanas deflators (%)	-3,5	0,5	2,5	1,6	2,0

PPP alternatīvu naudas plūsmu izvērtēšanā tiek izmantoti diskontēti lielumi, kur Projektā tiek piemērotas divas diskonta likmes

Tabula Nr.22"Diskonta likmes"

FM noteiktā diskonta likme	Aprēķinātā diskonta likme
5%	7,43 %

Izejot no finanšu resursu piesaistes iespējām un ar to saistīto izmaksu analīzes, PPP alternatīvu naudas plūsmu izvērtēšanā aprēķini ir LVL valūtā, tai skaitā arī investīciju izmaksas gan publiskajam, gan privātajam sektoram.

11.2. Projekta apraksts no finanšu viedokļa

Ņemot vērā publiskā sektora (Ķekavas novada) ierobežoto pieeju finanšu resursiem, viena no iespējām nodrošināt skolēnus ar vietām sākumskolā un nodrošināt peldbaseinu ir izvērtēt Sākumskolas ar peldbaseinu un veselības kompleksu iespēju īstenot ar privātā kapitāla palīdzību – uz ilgtermiņa sadarbības pamata starp publisko un privātā sektora kapitālsabiedrību, savstarpēji (publiskā sektora un privātā partnera starpā) sadalot ieguldījumus un riskus.

Šādas sadarbības ietvaros, ar mērķi būvēt un apsaimniekot Sākumskolu, varētu attīstīt dažādus projekta alternatīvos modeļus, norādot pašvaldības lomu kā publiskā sektora pārstāvju tiesības uzticēt privātajam sektoram uzņemties sākumskolas pilno pakalpojuma komplektu.

Nolūkā izstrādāt precīzas projektu alternatīvas un veicināt Projekta virzību, ir nepieciešams precīzi noteikt visu iesaistīto pušu (pašvaldību un privātā partnera) atbildību:

- Publiskais sektors iesaistās Projektā pie Alternatīvas Nr.1, kas paredz partnerības iepirkuma DBFO metodi, Alternatīvas Nr.2, kas paredz apvienoto partnerības iepirkuma modeli DBFO un Koncesijas modeli ieguldot zemi un esošo infrastruktūru, bet nepaturot tehniskā un administratīvās funkcijas un nodot tās privātajam partnerim. Tai pat laikā šajās projekta alternatīvās publiskais partneris uzņemas pieprasījuma risku par 700 skolēniem sākumskolā pie alternatīvas Nr.1 un pie Alternatīvas Nr.2 un zināmu baseina noslodzes katru darba dienu. Gadījumā, ja netiek nodrošināts noteikts skolēnu skaits Sākumskolā, tad publiskais partneris uzņemas kompensēt noteiktu naudas summu privātajam partnerim, bet netiek kompensēta peldbaseina ar veselības kompleksu pieprasījums komerclaikā;
- Alternatīvas Nr.3 un Nr.4 paredz, ka publiskais partneris iesaistās Projektā ieguldot zemi un esošo infrastruktūru un nodrošina izglītības un interešu izglītības funkcijas papildus uzņemoties arī tehniskā un administratīvā personāla izmaksas, kā arī pilnība uzņemas pieprasījuma risku;

- LR Izglītības un zinātnes ministrija ir atbalstījusi projekta ideju, bet politisku atbalstu Projektam nodrošina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, lai stimulētu labākās projektu alternatīvas izveidi izmantot PPP instrumentu izglītības sistēmā;
- Visās četrās PPP alternatīvās privātais partneris nodrošina Sākumskolas jaunas ēku būvniecību, finansēšanu, un arī apsaimniekošanu. Ievērojot LR normatīvos aktus un nozares labas prakses piemērus, privātais partneris ir atbildīgs par savu saimniecisko darbību.

Tabula Nr.23 “Pieņēmumi PPP alternatīvu izvērtējumam Projektā”

	Projekta alternatīva Nr.1	Projekta alternatīva Nr.2
Racionalizācijas ietaupījumi būvniecības/renovācijas posmā	2%	2%
Racionalizācijas ietaupījumi apsaimniekošanas posmā	2%	2%
Aizdevuma procentu likme privātajam	7%	7%
Peļņas procents uz paša kapitālu	6%	6%
Peļņas procents uz apsaimniekošanu	4%	2%
Publiskā sektora pieprasījuma riska nodrošinājums	700 skolēni	700 skolēni
Koncesijas līguma piedāvājuma riska apjoms privātajam partnerim	Maksas pakalpojuma nodrošināšana 450 cilvēkiem mēnesī (ieņēmumi tiek ieskaitīti tieši publiskā sektora kontā	Maksas pakalpojuma nodrošināšana 450 cilvēkiem (ieņēmumi tiek ieskaitīti tieši privātā partnera kontā
Koncesijas līguma maksas pakalpojuma izcenojums	Saskaņā ar definētām izmaksām (maksas pakalpojuma ieņēmumi 41 493 LVL)	Privātā partnera izcenojums par 15% lielāks nekā Ķekavas novada definētais (maksas pakalpojuma nepieciešamie ieņēmumi

Interesešu izglītības (t.sk. treneri) pakalpojuma funkcijas nodrošināšana	Publiskā partnera pienākums un risks	Privātā partnera pienākums un risks
Tehniskā pakalpojuma funkcijas nodrošināšana	Privātā partnera pienākums un risks	Privātā partnera pienākums un risks

11.3. Tradicionālā iepirkuma izvērtējums Projektam

Tāpat visas projekta ieviešanas alternatīvas ir izvērtētas salīdzinājumā ar pamata projekta attīstības scenāriju, kas nozīmē jebkuras alternatīvas rezultātu salīdzināšanu ar tradicionālo iepirkuma alternatīvu, ja publiskais sektors, jeb projektā Ķekavas novada dome vai tās pilnvarota persona realizētu šo projektu pati

Šajā stadijā Publiskā sektora analīze ir veikta uz pieņēmumiem, tad izstrādātais finanšu modelis ietver tikai projekta sākotnējo finanšu ekonomisko informāciju. Šie pieņēmumi būs pārskatāmi līdz ar privātā partnera piesaisti un Sākumklas ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksu galīgās novērtēšanas, tādējādi izvērtējot plānoto izmaksu precizitāti un atjauninot patreizējās finanšu analīzes ievaddatus. Tradicionālā iepirkumā ir izmantoti sekojoši pieņēmumi, kas gan tradicionālā publiskā sektora, gan PPP modeļa izvērtējumā ir vienādi:

- Sākumskolas un peldbaseina ar veselības kompleksa būvniecības izmaksas – LVL 9 521 466, kur saskaņā ar aprēķinu tiek pieņemts, ka viena m² cena būs aptuveni vidēji LVL 800 (LVL 9 249 506 /11 100 m²);
- Pamatojoties uz naudas plūsmu, privātajam partnerim tiek izdalīta peļņa 6% apmērā uz projekta naudas plūsmu;
- Aprēķinu periods apsaimniekošanai ir 18 gadi, jo pakalpojums tiek sniegts ar projekta otro gadu un tradicionālā iepirkuma gadījumā plānotas 2 kārtas (sākumskola un peldbaseins) divos gados;
- Apdrošināšana – aprēķinos nav iekļauta, bet ir plānots tai pievērst uzmanību strādājot pie iepirkuma līguma.
- Aprēķinos tiek izmantota diskonta likme 5,0% un 7,53%
- Aizdevuma nosacījumi LVL :
  - Publiskajam sektoram ir iespēja ņemt kredītu Valsts kasē uz 20 gadiem ar aizdevuma procentu likmi 5,2 % uz LVL. Valsts kase var piedāvāt pamatsummas maksājumus atlikt uz 2 gadiem, tāpat aprēķinos ir iekļauti pamatsummas maksājumi vienādās daļās visā projekta īstenošanas laikā.
  - Privātajam partnerim ir iespēja ņemt kredītu komercbankā 90% apjomā no kopējām izmaksām (projektēšana, ja nepieciešams, komunikāciju izveide un

būvniecība) ar atmaksas termiņu uz 18 gadiem un procentu likmi 7,0 % uz LVL. Privātais partneris iegulda paša līdzekļus 10% apjomā, kas arī tiek atmaksāti 18 gados.

Projekta uzstādījums:

- Publiskā sektora spēja nodrošināt izglītības pakalpojumu tiek pieņemta, saskaņā ar MK noteiktiem standartiem un prasībām.

Projekta izmaksas publiskā sektora gadījumā izsludinot un veicot tradicionālo iepirkumu. Metodika nosaka, ka PPP projekta analīzē ir jāņem vērā sagatavošanās, izvērtēšanas, īstenošanas (investīciju) un ekspluatācijas izmaksas. Šāda procedūra ir jāizmanto, kad izvēle ir jāveic par projekta īstenošanu ar tradicionālo vai kādu no PPP metodēm un tiek veikta pirms projekta īstenošanas.

Projekta faktisko investīciju sadalījums pa gadiem un līgumiem atbilstoši pamatojumā grozījumiem sniegtajiem datiem ir dots tabulā Nr.24. Investīciju izmaksas ir uzskatāmas par nākotnes saistošām izmaksām, kas apsaimniekošanas variantu izvēles salīdzinājumu neietekmē. Tomēr, tās ir nepieciešams ņemt vērā, lai aprēķinātu pamatlīdzekļu nolietojumu, pieejamības maksājuma noteikšanu, finanšu resursu piesaistes izmaksas un prognozētu nākotnes pamatlīdzekļu atjaunošanas izmaksas un noteiktu publiskā partnera pašu kapitāla atdevi.

Tabula Nr. 24 Tradicionālā iepirkumu gadījumā publiskā sektora jeb Ķekavas investīciju izdevumi (CAPEX) pa kārtām

1. kārtā sākumskolas būvniecība		2012
Gads		
celtniecības periods	21 mēneši	
Būvniecības darbi		4 494 229
Iekšējie inženierīkli		1 062 013
Amfiteātra izbūve		72 506
Teritorijas sagatavošanas darbi		12 730
Pagaidu būves		47 056
Ārējie inženierīkli		273 272
Tehnoloģiskais aprīkojums, mēbeles		312 171
Iabiekārtošana un apzaļumošana		619 050
Projektēšanas darbu tāme 1. un 2. kārtai		-
Kopā		6 893 026
PVN		1 516 466
Kopējā paredzamā cena		8 409 492

2. Peldbaseina un veselības kompleksa būvniecība	
Celltniecības periods	6 mēneši
Būvniecības darbi	51 857
Rekonstrukcijas un renovācijas darbi	-
Saunas izbūve	2 106
Tehnoloģiskais aprīkojums	95 974
Ārējie inženiertīkli	-
Pievadceļu izbūve	-
apzaļumošana	-
kopā	149 936
PVN	32 986
Kopējā paredzamā cena	182 922

Tabula Nr.25. „Tradicionālā iepirkumu gadījumā publiskā sektora jeb Ķekavas pašvaldības investīciju izdevumi (CAPEX) kopējie izdevumi „

Finanšu gads	2012	2013
gads	1	2
Būvniecība		
zemes iegāde	-	-
1. Sākumskolas būvniecība	5 045 695	3 363 797
2. Peldbaseina un veselības kompleksa būvniecība		182 922
Kapitālie remontu	-	-
Iekārtas		
1. Sākumskolai		226 960
2. Peldbaseinam	-	-
kopējie pamatlīdzekļi	5 045 695	3 773 679
Ar celtniecību saistītas izmaksas 1 kārtai	412 287	-
Ar celtniecību saistītas izmaksas 2 kārtai	-	289 805
Citi kapitalizētie izdevumi	412 287	289 805
kopējie izdevumi	5 457 982	4 063 484

Sākumskolas un peldbaseina ar veselības kompleksu ekspluatācijas un uzturēšanas ikgadējās izmaksas svarīgu vietu ieņem iekārtas un tehnoloģiskās līnijas investīcijas un pēc tam šo iekārtu uzturēšana.

Tabula Nr.26 „Tradicionālā iepirkumu gadījumā publiskā sektora iekārtu izmaksas”

Gads	Iekārtas	
	2012	2013
Ēdnīcas labiekārtošana	10 gadiem	60 000
Mēbeles	10 gadiem	78 648
Video novērošana, apsardze u.c.	10 gadiem	30 000
Citas iekārtas (datori, TV u.c.)	10gadiem	17 385
PVN 22%	-	40 927
Kopējās iekārtu izmaksas	-	226 960

Tabula Nr. 27 „Tradicionālā iepirkumu gadījumā publiskā sektora Sākumskolas ar peldbaseinu un veselības kompleksu uzturēšanas izdevumi”

finanšu gads gads	2 013 2	2 014 3	2 015 4	2 016 5	2 017 6	2 018 7
Apsaimniekošanas izdevumi						
apsardze	(666)	(2 219)	(2 263)	(2 308)	(2 355)	(2 402)
telpu uzkopšana	(1 813)	(6 044)	(6 165)	(6 289)	(6 414)	(6 543)
telpu uzturēšanas izdevumi	(395)	(1 316)	(1 342)	(1 369)	(1 397)	(1 425)
teritorijas uzturēšanas izdevumi	(1 178)	(3 927)	(4 006)	(4 086)	(4 167)	(4 251)
atkritumu savākšana	(1 690)	(5 635)	(5 747)	(5 862)	(5 979)	(6 099)
Kopā apsaimniekošanas izmaksas	(5 742)	(19 141)	(19 524)	(19 914)	(20 313)	(20 719)
Komunālie izdevumi sākumskolai						
Komunālie izdevumi bez pvn	(23 586)	(78 620)	(80 140)	(81 691)	(83 273)	(84 886)
PVN 22%	(5 189)	(17 296)	(17 631)	(17 972)	(18 320)	(18 675)
Kopā komunālie izdevumi	(28 775)	(95 916)	(97 771)	(99 663)	(101 593)	(103 562)
Komunālie izdevumi baseinam						
Komunālie izdevumi bez pvn	(13 984)	(40 780)	(41 488)	(42 210)	(42 947)	(43 698)
PVN 22%	(3 076)	(8 972)	(9 127)	(9 286)	(9 448)	(9 614)
Kopā komunālie izdevumi	(17 060)	(49 752)	(50 615)	(51 496)	(52 395)	(53 312)
Ēdināšanas pakalpojums	-	-	-	-	-	-
Citas uzturēšanas izmaksas						
Mācību materiāli	(19 869)	-	-	(9 934)	-	-
Sporta inventārs	-	-	-	-	-	-
Medicīnas līdzekļu iegāde	(2 484)	-	-	-	-	-
Sanitārie līdzekļi	(828)	-	-	-	-	-
apgāde, specapgāde u.c.	(2 484)	-	-	-	-	-
Mācību bāzes izveide pirmsskolas grupām	(12 418)	-	-	(4 139)	-	-
Kopā citas izmaksas	(38 082)	-	-	(14 074)	-	-
Kopējie uzturēšanas izdevumi	(89 660)	(164 809)	(167 910)	(185 148)	(174 301)	(177 592)

11.4. Ieguldījumam atbilstošas vērtības novērtējums

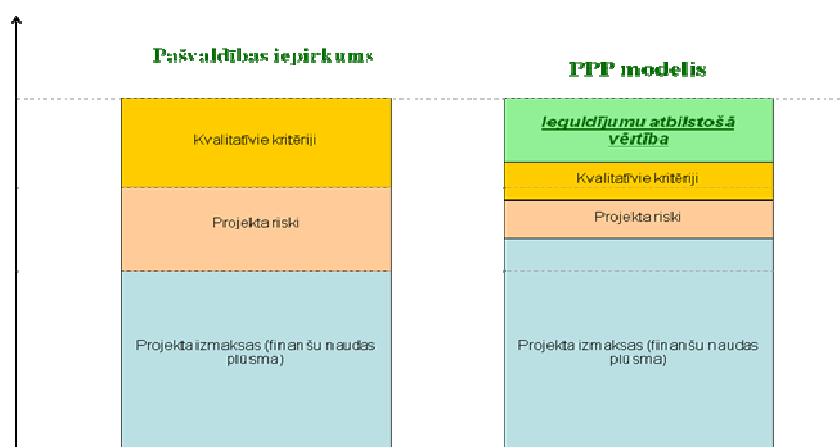
Viens no būtiskākajiem iemesliem, lai publiskais sektors uzsāktu iepirkumu un realizētu projektu ar publisko un privāto partnerību ir ieguldījumam atbilstošas vērtības (IAV) esamības novērtējums. Ar IAV saprot vislabvēlīgāko izmaksu un kvalitātes kombināciju, lai tā apmierinātu sabiedrības prasības. IAV mērķi ir:

- ieguldījumu finansiālā lietderība;
- pakalpojumu kvalitāte;
- integrēta pakalpojumu vadība (pakalpojumu samaksas un izpildījuma viegla kontrole).

Lai novērtētu, vai iesaistīt kādu pakalpojumu PPP, jāveic rūpīgs IAV novērtējums. IAV novērtēšana ietver daudzas komponentes. Šis rādītājs ietver ne tikai finansiālu analīzi, bet arī vairāku kvalitatīvu rādītāju izvērtējumu, piemēram, sabiedrības vajadzību apmierināšanu. Valsts un pašvaldību resursu apjoms ir ierobežots, bet sabiedrības vajadzības augošas. Izmantojot PPP projektus, ir iespējams sabiedrībai sniegt kvalitatīvākus publiskos pakalpojumus un nodrošināt tiem plašāku pieejamību. PPP projektā ir svarīga ieguldījumam atbilstošā vērtība (*value for money*) noteikšana visa projekta pilnā dzīves cikla laikā. PPP priekšrocības

- Paātrināta nodrošināšana ar nepieciešamo infrastruktūru – PPP ietvaros publiskais sektors kapitālizdevumus transformē ikmēneša maksājumos par sniegto pakalpojumu. Tas ļauj publiskajam sektoram realizēt nozīmīgus investīciju projektus ierobežotos finansiālos (lielas budžeta saistības) apstākļos;
- Ātrāka projekta īstenošana – nodod privātā uzņēmēja atbildībā objekta projektēšanu un celtniecību un, nosakot maksājumus atkarībā no sniegtā pakalpojuma kvalitātes, tiek panākts, ka privātais partneris ir ieinteresēts nodot objektu laikā un pienācīgā kvalitātē;
- Samazinātas projekta dzīves cikla izmaksas – projektos, kuros ir jānodrošina objekta uzturēšana un apkalpošana privātais partneris ir ieinteresēts samazināt visas projekta dzīves cikla izmaksas;
- Labāka risku sadale – risku sadales pamatprincips ir, ka risku uzņemas tas partneris, kurš spēj to labāk pārvaldīt (novērst ar vismazākajām izmaksām);
- Labāks stimuls veikšanai – PPP projektos maksājums par sniegto pakalpojumu ir tieši atkarīgs no tā sniegšanas kvalitātes;
- Uzlabota pakalpojumu kvalitāte – starptautiskā pieredze rāda, ka PPP projektu ietvaros sniegto pakalpojumu kvalitāte ir augstāk nekā tradicionālajos projektos;
- Papildus ienākumu radīšana – ņemot vērā privātā uzņēmēja spēju efektīvi saimniekot, tam ir iespēja gūt ienākumus no trešajām pusēm

Grafiks Nr.7” Ieguldījumam atbilstošās vērtības struktūra”

Grafikas attēlā Nr.7 redzams, ka PPP modelim ļoti būtiska sadaļa ir riska iestāšanās iespējamība, izteikta naudas, izteiksmē un projekta ieguldījumam atbilstošā vērtība veidojas gadījumā, ja PPP izmaksas ir mazākas par izmaksām publiskajā iepirkumā.

Kā redzams no grafiskā materiāla, ļoti lielu īpatsvaru aprēķinā ieņem tāpat ar projekta naudas plūsma, kas tiek diskontēta. Publiskā sektora ikgadējās naudas plūsmas aprēķins ir ļoti būtisks, lai precīzi varētu redzēt vai PPP modelī pieejamības maksājums ir izdevīgāks par iespēju šo pašu projektu realizēt publiskajam sektoram ar tradicionālo metodi. Gadījumā, ja publiskā iepirkuma veikšanai nepieciešamie finanšu līdzekļi nav paredzēti pasūtītāja budžetā, tad, neatkarīgi no aizdevēja statusa, aizņēmuma procenta maksājums un termiņš ir izmaksu sastāvdaļa. Svarīgi, lai tieši projekta naudas plūsmā tiktu atrasts pats labākais projekta finansēšanas modelis.

11.5. Projektu alternatīvu izvērtējums un IAV

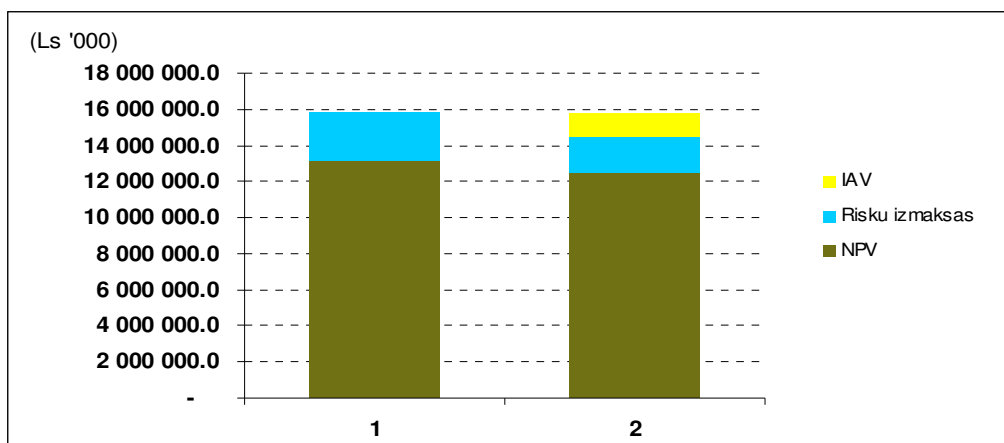
11.5.1. Alternatīva Nr.1

Partnerības iepirkuma DBFO metode

Šajā gadījumā DBFO modelis sevī ietver jaunu ēku būvniecību, atbilstošu finanšu resursu piesaistīšanu, lai nodrošinātu būvniecību, kā arī turpmāku tā apsaimniekošanu uz noteiktu laiku. Projekts ietver būvniecību tāpat arī projekta apsaimniekošanu un uzturēšanu, kā arī izglītības pakalpojumus, plānota arī papildus saimnieciskā darbības projektā nodrošinot vismaz 450 personām mēnesī peldēšanas iespējas un saņemot maksu par šo pakalpojumu. Projekta realizācijas laiks FEP tiek noteikts pamatojoties uz aizņemto finanšu resursu atmaksas laiku, kur ņemot vērā banku piesardzību un likviditātes jautājumus banku finansējums izejot no šīsdiēnas ekonomiskās situācijas varētu būt ne garāks par 20 gadiem. Tai pat laikā vēršam uzmanību, ka noslēdzot atsevišķu līgumu, arī pēc projekta realizācijas laika, privātais partneris var iegūt tiesības turpināt Sākumskolas ēkas apsaimniekošanu. Pastāv dažādi PPP projektu attīstības modeļi, tomēr ārvalstu pieredze rāda, ka atsevišķu nozaru projektu realizācijā ir jau nostabilizējusies prakse, kādus modeļus labāk izmantot. Praksē arvien biežāk finansējuma organizēšanu kā kopējā pakalpojuma sastāvdaļu piedāvā privātais partneris – darbu veicējs, līdz ar to publiskais partneris par veiktajiem darbiem norēķinās ilgākā laika posmā nevis ar banku, bet privāto partneri. DBFO modelī tiek aprēķināts publiskā sektora, jeb Ķekavas novada pieejamības maksājums, un tiek ievērota būtiska nianse, ka maksājumi nav atkarīgi no skolēnu skaita un to plūsmas. Ķekavas pašvaldība šajā FEP uztic privātajam partnerim būvniecību un kas būtu svarīgi uzturēt līgumā noteiktā kvalitātē, līdz tiek izpildītas saistības. DBFO projekta ietvaros lielākā daļa ar projekta realizāciju un uzturēšanu saistīto risku tiek uzticēti privātajam partnerim. Tieši šis aspekts nosaka Ķekavas pašvaldības definētā pakalpojuma standarta ievērošanu visa PPP līguma garumā, un tas ir sasaistīts ar pieejamības maksājuma apmēru. Projekta FEP ietvaros analīze ir veikta 20 gadu laika posmam, ieskaitot investīciju apguves periodu

Ieguldījuma atbilstošās vērtības novērtējums

Ieguldījumam atbilstošā vērtība ir visa projekta dzīves cikla izmaksu un risku (arī kvalitātes kritēriju) optimālā kombinācija, lai apmierinātu patērētāju vajadzības. PPP iepirkuma DBFO modelim un tradicionālā publiskā sektora (Ķekavas) iepirkuma modeļu finanšu naudas plūsmas nav vienādas, jo atšķiras aizņēmumu procentu likmes, PVN norēķini, projektu realizācijas laiks u.c. faktori, tāpēc naudas plūsmu salīdzināšana palīdz izprast katra projekta attīstības modeļa izmaksas. Naudas izteiksmē pārvērstā risku vērtība palielina finanšu naudas plūsmas vērtību, tā parādot modeļu kopējās iespējamās izmaksas. Starpība starp šīm izmaksām ir teorētiskais ieguvums jeb ieguldījumam atbilstošā vērtība. Veicot IAV analīzi tiek secināts, ka tradicionālā publiskā sektora iepirkuma gadījumā kopējā diskontētā projekta finanšu naudas plūsmas vērtība ir LVL 13 131 590, bet PPP variantā LVL 12 488 278.

	Ķekavas tradicionālais iepirkums	Partnerības iepirkums DBFO modelis
NPV	13 131 590.6	12 488 278.7
Risku izmaksas	2 660 489.378	1 981 792.042
IAV	-	1 322 009.2

11.5.2. Alternatīva Nr.2

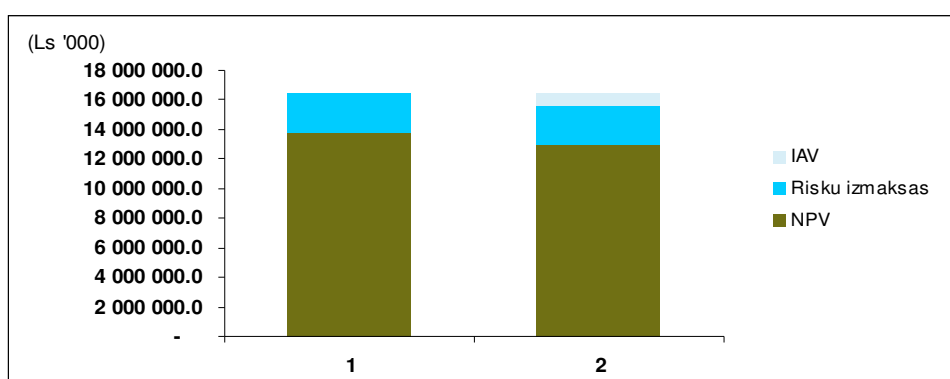
PPP iepirkums, kas apvieno partnerības iepirkuma modeli DBFO un Koncesijas modeli

Šajā gadījumā, DBFO un Koncesijas apvienotais modelis sevī ietver jaunu ēku būvniecību, atbilstošu finanšu resursu piesaisti, lai nodrošinātu būvniecību kā arī turpmāku tā apsaimniekošanu un izglītības un interešu izglītības pakalpojumu sniegšanu uz noteiktu līguma laiku. Projekts plānota arī papildus saimnieciskā darbība, nodrošinot vismaz 450 personām maksas pakalpojumu. FEP, kas analizē projekta alternatīvu Nr.2. apvienoto partnerības iepirkuma modeli DBFO un Koncesijas modeli tiek noteikts, ka DBFO sadaļā tiek nodrošināti tādi pakalpojumi kā ēku būvniecību to apsaimniekošana kā arī interešu izglītības, kas ir peldēt prasmes apguves pakalpojums Ķekavas skolēniem. Tai pat laikā visas izmaksas, kas ir saistītas ar šo peldbaseina investīcijām un to uzturēšanu un pakalpojuma sniegšanu komerc klientiem 450 personām tiek veidots uz koncesijas modeļa pamata, precīzi pasakot, ka privātam partnerim tiek piedāvāts šajā projektā uzņemties lielāku risku un nodrošināt ar maksas pakalpojumu saistīto pakalpojumu. Līdzīgi kā partnerības iepirkuma modelī DBFO, jeb projekta 1 alternatīvā aizņemto finanšu resursu atmaksas laiks tiek pieņemts ne garāks par 20 gadiem. Privātais partneris šajā projekta alternatīvā organizēs savu pakalpojumu nosacīti divās daļās. Pirmā daļa zem DBFO būs Ķekavas pieejamības maksājums (par 700 skolēniem) un otra sadaļa veidosies kā koncesijas līgums (450 klienti, jeb komerc klienti), kur ieņēmumi privātajam partnerim veidosies no trešās puses maksājumiem.

Ieguldījuma atbilstošās vērtības novērtējums

Ieguldījumam atbilstošā vērtība ir visa projekta dzīves cikla izmaksu un risku (arī kvalitātes kritēriju) optimālā kombinācija, lai apmierinātu patērētāju vajadzības. PPP iepirkuma DBFO modelim un tradicionālā publiskā sektora (Ķekavas pašvaldības) iepirkuma modeļu finanšu naudas plūsmas nav vienādas, jo atšķiras aizņēmumu procentu likmes, PVN norēķini, projektu realizācijas laiks u.c. faktori, tāpēc naudas plūsmu salīdzināšana palīdz izprast katra projekta attīstības modeļa izmaksas. Naudas izteiksmē pārvērstā risku vērtība palielina finanšu naudas plūsmas vērtību, tā parādot modeļu kopējās iespējamās izmaksas. Starpība starp šīm izmaksām ir teorētiskais ieguvums jeb ieguldījumam atbilstošā vērtība. Veicot IAV analīzi tiek secināts, ka tradicionālā publiskā sektora iepirkuma gadījumā kopējā diskontētā projekta finanšu naudas plūsmas vērtība ir LVL 13 744 024, bet PPP, jeb Partnerības iepirkuma variantā EUR 12 956 069. Jāatzīmē, ka šajā projekta 2 alternatīvā Koncesijas līguma NPV ir ietverts IAV vērtējumā

IAV analīzes būtība ir NPV un risku vērtību aprēķins abiem šiem modeļiem un rezultātā tiek iegūta sekojoša situācija

	Ķekava tradicionālais iepirkums	Partnerības un Koncesijas apvienotais iepirkums
NPV	13 744 024.6	12 956 069.0
Risku izmaksas	2 720 178.3	2 711 549.1
IAV	-	796 584.7

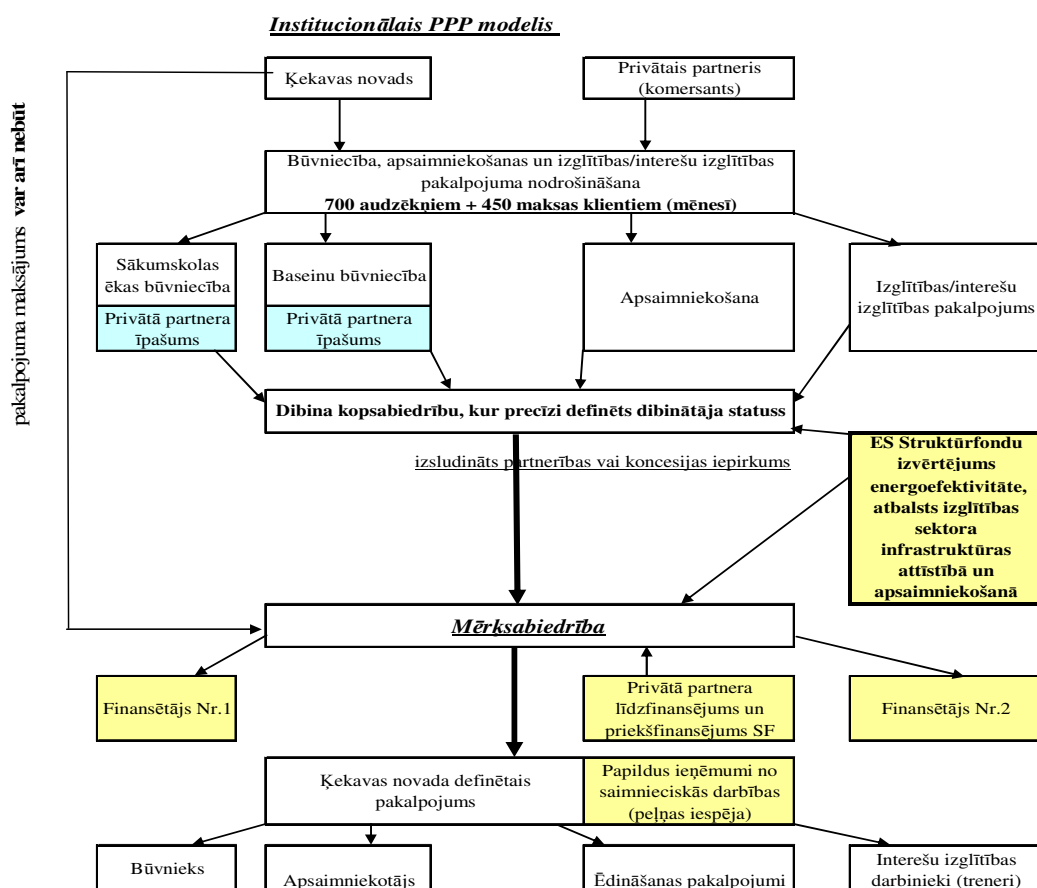
11.5.3. Alternatīva Nr.3

Partnerības iepirkums nolūkā izveidot kapitālsabiedrību

Kopuzņēmuma modelis: kopuzņēmums ir viens no PPP institucionālajiem veidiem. Faktiski runa ir par „jaukta privāta un publiska kapitāla” kapitālsabiedrībām, kas ir dibinātas un darbojas saskaņā ar privāttiesību noteikumiem. Saskaņā ar Valsts pārvaldes

iekārtas likuma 88.panta otro daļu tās dibina publiska persona. Publiskais sektors kopā ar citām juridiskajām personām atklātā, godīgā un caurspīdīgā procedūrā izveido jaunu kapitālsabiedrību ar konkrētu mērķi – uzbūvēt un apsaimniekot Ķekavas sākumskolu kā arī izglītības funkciju veikšanu uzticot atsevišķai publiskā sektora jaunizveidotai iestādei. Kapitālsabiedrību iespējams izveidot tikai pēc iepirkuma procedūras, kurā ir atrasts privātais partneris. Dibināšanas līgumam tiek pievienots pielikums, kurā tiek aprakstītas pakalpojumu prasības (tai skaitā izstrādātais būvprojekts), pakalpojumu kontroles un monitoringa kārtība, pamatkapitāla palielināšanas kārtība un citi jautājumi. Pati labākā PPP projekta alternatīva būtu iespēja deleģēt visus iespējamus riskus privātajam partnerim tai pat laikā samazinot publiskās sektora pieejamības maksājumu.

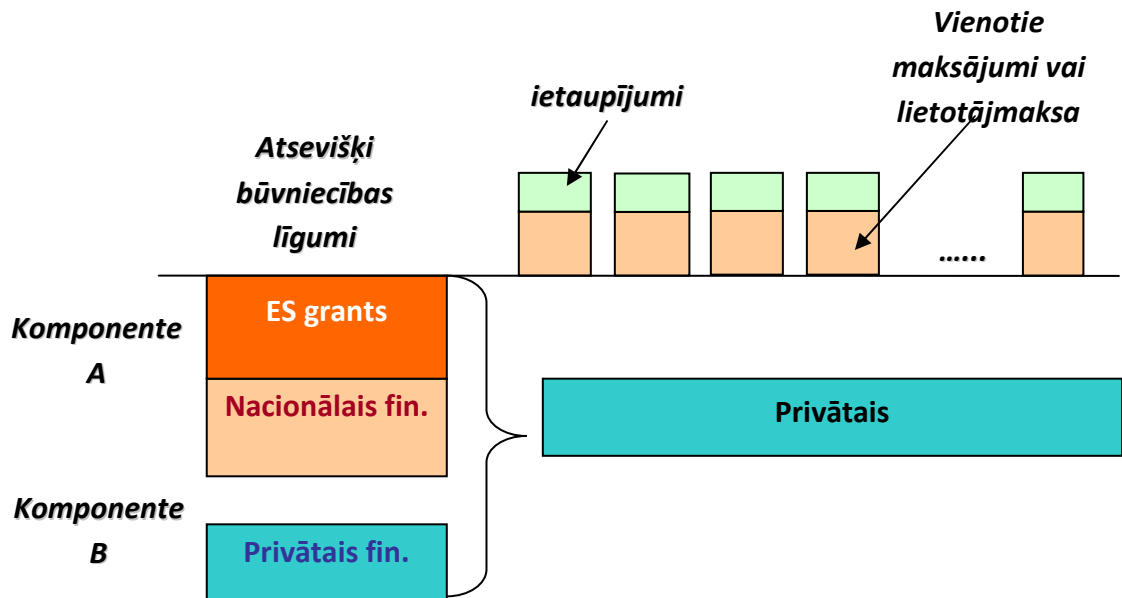
Publiskais sektors maksā par telpu īri, vai nu regulāri palielinot pamatkapitālu (netiešais maksāšanas veids), vai arī saskaņā ar noslēgto telpu īres un pakalpojuma sniegšanas līgumu

Ņemot vērā uzstādījumu izmaksu samazinājums būtu lietderīgi izvērtēt Struktūrfondu (SF) un PPP apvienošanu sociālā sektora projektos. Izejot no esošās situācijas kapitālu piesaistes jomā, tieši

EIB eksperti ir piedāvājuši shēmu, kā līdzfinansēt PPP un SF apvienotus projektus (skatīt attēlu Nr. 6).

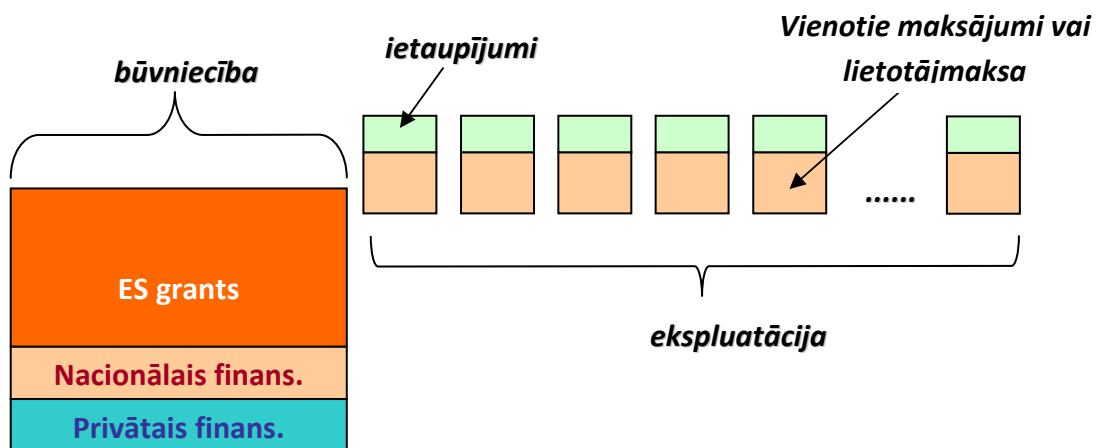
Attēls Nr. 6 “EIB projekta shēma līdzfinansējuma nodrošināšanai PPP un SF apvienotos projektos”

Šis EIB izstrādātais modelis ir reāli ieviests dzīvē un veiksmīgi darbojas transporta sektorā, kur SF projekts tiek sadalīts nosacīti divos apakšprojektos.

Tāpat kā otra alternatīvā varētu būt arī EIB izstrādātais un dzīvē realizētais modelis. Nacionālajā budžetā strauji pieaugot izmaksu postenim, būtu svarīgi izvērtēt sektorus, kuros būtu iespējams realizēt SF projektus pēc šāda modeļa (skatīt attēlu Nr. 7).

Attēls Nr. 7 “SF ieviešana izmantojot kapitālieguldījumu subsīdiju modeli”

11.5.4. Alternatīva Nr.4

DBFO un koncesijas līgums, kur privātajam partnerim ir tiesības veikt saimniecisko darbību izmantojot Ķekavas sākumskolas un peldbaseina ar veselības kompleksa resursus, saglabājot Ķekavas pašvaldībai izglītības pakalpojumu un uzņemoties ar šo pakalpojumu t.sk. tehniskās saistītās izmaksas.

Šajā gadījumā, alternatīva Nr.4 ietver DBFO un Koncesijas apvienoto modeli, kas ietver jaunu ēku būvniecību/ renovāciju, atbilstošu finanšu resursu piesaistīšanu, lai nodrošinātu būvniecību, kā arī turpmāku tā apsaimniekošanu. Alternatīva Nr.4 paredz ka izglītības un interešu izglītības un visas tehniskās personālizmaksas saistībā ar pakalpojumu sniegšanu uz projekta laiku netiek atdota privātam, bet gan tiek saglabāta publiskā sektora pārziņa, jeb Ķekavas pašvaldība uzņemas ar izglītības un peldētprasmes pakalpojumu sniegšanu saistītās izmaksas un riskus. Projektā tiek saglabāta plānotā papildus saimnieciskā darbība, nodrošinot 450 personām maksas pakalpojumu. FEP, kas analizē apvienoto partnerības iepirkuma modeli DBFO un Koncesijas modeli, kur visas ar pakalpojumu sniegšanu saglabā publiskais partneris, tiek atzīts par publiskam sektoram vis riskantāko, jo tiek samazināts privātā partnera motivācija optimizēt un efektīvāk strādāt, Pirmajā gadījumā iespēja optimizēt PVN nodokļa maksājumu uz personālizmaksām tehniskajam un administratīvajam personālam (Ķekavas pašvaldības gadījumā netiek apliktas ar PVN (22%)) nav pietiekamas, lai izvēlētos šo alternatīvu, jo neizpildās viens no būtiskākajiem PPP uzstādījumiem risku pārdale privātajam partnerim .

Nemot vērā veikto analīzi tiek secināts ka efektīvākā ir alternatīva Nr.1.

11.6. Alternatīvas Nr.1 detalizēts apraksts ieskaitot risku novērtējumu

Partnerības iepirkuma DBFO modelis

Šajā gadījumā, DBFO modelis sevī ietver jaunu ēku būvniecību, atbilstošu finanšu resursu piesaisti, lai nodrošinātu būvniecību kā arī turpmāku tā apsaimniekošanu un izglītības un interešu izglītības pakalpojumu sniegšanu uz noteiktu līguma laiku. Projekts plānota arī papildus saimnieciskā darbība, nodrošinot vismaz 450 personām maksas pakalpojumu par peldbaseina apmeklējumu. FEP, kas analizē projekta alternatīvu Nr.1. partnerības iepirkuma modeli DBFO tiek noteikts, ka DBFO sadaļā tiek nodrošināti tādi pakalpojumi kā ēku būvniecību renovācija to apsaimniekošana kā arī izglītības pakalpojumus nodrošināšana 700 skolēniem. Tai pat laikā visas izmaksas, kas ir saistītas ar peldbaseina un veselības kompleksa investīcijām un to uzturēšanu un pakalpojuma sniegšanu tiek veidots uz tāda modeļa pamata, kur precīzi pasaka standartu, bet baseina darbību (t.sk trenerus) un ieņēmumus nosaka un saņem Ķekavas pašvaldība. Privātam partnerim tiek piedāvāts šajā projektā uzņemties risku nodrošinot būvniecību un pieejamību augstā kvalitātē.

Partnerības iepirkuma modelī DBFO, jeb projekta 1 alternatīvā aizņemto finanšu resursu atmaksas laiks tiek pieņemts ne garāks par 20 gadiem. Privātais partneris šajā projekta

alternatīvā organizēs savu pakalpojumu nosacīti divās daļās. Nosacīti projekts ir sadalīts divās daļās, kur pirmā daļa zem DBFO būs Ķekavas pašvaldības pieejamības maksājums (par 700 skolēniem un otra sadaļa veidosies kā noma par peldbaseina un veselības kompleksa būvniecību un uzturēšanu, kur projekta ieņēmumi aptuveni 41 493 LVL/gadā būs trešās puses maksājumi un būs Ķekavas pašvaldības ieņēmumi.

Projekta FEP ietvaros analīze ir veikta 20 gadu laika posmam, ieskaitot investīciju apguves periodu. Šajā FEP tiek visi aprēķini veikti LVL un tiek pieņemts, ka:

- Ķekavas sākumskolas būvniecība tiek uzsākta 2012. gadā;
- Tāpat 2013.gadā projektā plānots nodot ekspluatācijā Ķekavas sākumskolu kas ietver peldbaseinu ar veselības kompleksu, kas dod iespēju sniegt interešu izglītībā un papildus vismaz 450 cilvēkiem/mēnesī, kas ir plānoti kā maksas pakalpojums par baseina apmeklējumu;
- FEP izstrādājot partnerības iepirkuma modeli DBFO ir piemēroti sekojoši pieņēmumi :
  - tiek pieņemts, ka DBFP modelī privātais partneris spēj nodrošināt racionalizācija ietaupījumus uz būvniecības posmu 2% apmērā no investīciju apjoma
  - pieņemts, ka DBFO privātais partneris spēj nodrošināt racionalizācijas ietaupījumi apsaimniekošanas posmā 2% apmērā
  - pieņemts, ka privātajam partnerim peļņas procents uz paša kapitālu DBFO modelī, kas paredz pakalpojumu 700 Ķekavas definētiem skolēniem ir 6%;
  - peļņas procents uz apsaimniekošanu DBFO modelī sastāda 2% no naudas plūsmas šai sadaļai
  - Aizņēmumu procentu likmes - Salīdzinot investīciju projektu īstenošanas variantus ar PPP un tradicionālo metodi, viena no atšķirībām, kura ietekmē projektu finansiālos rādītājus, ir dažādās aizdevuma likmes, par kādām var saņemt aizdevumu publiskais un privātais partneris. Privātajam partnerim ir iespēja ņemt kredītu komercbankā 90% apjomā no kopējām izmaksām ar kopējo atmaksas termiņu uz 20 gadiem un procentu likmi 7,0 %, ar atlikto pamatsummas maksājumu uz 2 gadiem. Privātais partneris iegulda paša līdzekļus 10% apjomā, kas arī tiek atmaksāti 18 gados. Bankas procentu maksājumi tiek aprēķināti jau pirmajā projekta gadā.
  - Ķekavas sākumskolas pilnā kompleksā ekspluatācija tiek uzsākta 2013. gada beigās, projektā tiek pieņemts, ka maksas pakalpojumi tiek saņemti par 30% mazāk salīdzinājumā ar 2014.gadu;
  - 2023.gadā tiks veikta iekārtu un tehnoloģisko līniju renovācija un nomaiņa, kur šo pasākumu veikšanai tiek plānots izmantot Amortizācijas fondu, kas tiek speciāli izveidots ar mērķi uzkrāt finanšu līdzekļus. Amortizācijas fonds aprēķināts izejot no uzstādījuma 100% iekārtu nomaiņa (FEP Amortizācijas fonda izmaksas sastāda 24 378 LVL gadā,

kas savukārt veido ieņēmumu % par amortizācijas fondu uzkrājumu, kas ir privātā partnera ieņēmumi).

11.6.1. Finansēšanas nosacījumi

Tabula Nr.28 „Tradicionālā iepirkuma finanšu resursu piesaistes izmaksas LVL „

	2012.gads	2013.gads	Kopā
Publiskajam sektoram nepieciešamais finansējums	5 457 982	4 063 484	9 521 466
Ķekavas pašvaldības pašu kapitāls	54 580	40 635	95 215
Aizņēmums no Valsts Kases	5 403 403	4 022 849	9 426 252
Procentu likme	5,2%	5,2%	
Aizdevuma atmaksas termiņš	18	18	

Tabula Nr. 29 „Projekta realizācijas PPP iepirkums, partnerības iepirkuma modelis DBFO „

	2012.gads	2013.gads	Kopā
Privātajam sektoram nepieciešamais finansējums	4 391 040	3 086 549	7 477 589
Privātā sektora pašu kapitāls	439 104	308 655	747 759
Aizņēmums no Komerbankas	3 951 936	2 77 894	6 729 830
Procentu likme	6,5%	6,5%	
Aizdevuma atmaksas termiņš	18	18	

Abos iepirkuma variantos aizdevuma atmaksai tiek piemērotas divu gadu „kredīta brīvdienas” tai pat laikā pirmajā gadā atmaksājami ir tikai kredīta procenti, bet ne pamatsumma. Tiek pieņemts, ka ēku un būvju celtniecībai nepieciešamā summa tiek

saņemta katrai kārtai uzreiz (attiecīgi 2012. un 2013. gadā), bet iekārtām nepieciešamā summa tiek saņemta pēc celtniecības pabeigšanas, tātad 2013. gadā.

11.6.2. PPP variants – Privātā partnera peļņas vai zaudējumu aprēķins

Privātā partnera ieņēmumu avots nosacīti ir sadalīts kā pieejamības maksājums no publiskā sektora. Tā kā šajā sadaļā tiek pieņemts, ka izdevumi un funkcijas, kas saistīti ar izglītības un interešu izglītības pakalpojuma sniegšanu, tiek paturēta publiskā sektora kompetencē tāpēc, šie posteņi privātā partnera aprēķinos nav iekļauti.

PPP pieejamības maksājums jeb ieņēmumi no DBFO tiek aprēķināti, summējot visus privātā partnera apsaimniekošanas izdevumus, algas, kā arī komercbankas aizdevumu un procentus attiecīgajā periodā, un pievienojot peļņas maržu 2% apmērā.

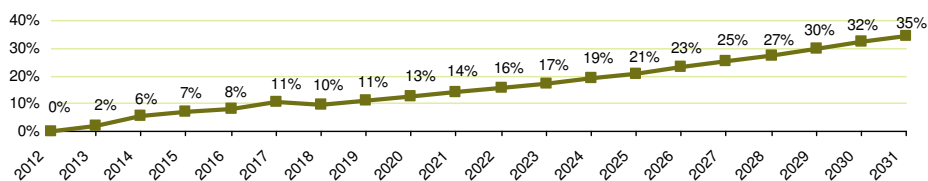
Apsaimniekošanas izdevumos ietvertie komunālie izdevumi atbilst komunālajiem izdevumiem publiskajam sektoram tradicionālajā variantā. Privātā partnera izdevumi par apsaimniekošanas komponenti, kas ietver apsardzi, telpu uzkopšanu, teritorijas uzturēšanu, atkritumu tiek samazināti par 2%, salīdzinot ar attiecīgajiem izdevumu posteņiem publiskā sektora tradicionālajā variantā, ņemot vērā privātā partnera potenciālu izdevumu racionalizēšanā un industrijas specifiskās zināšanas.

Algu izdevumi sastāv administratīvā personāla, cita personāla un virtuves personāla algām, kuru vidējais līmenis atbilst publiskā sektora attiecīgo algu līmenim. Tomēr, lai arī tiek ņemts vērā privātā partnera vadības zināšanas un iespējas apvienot darba uzdevumus, tiek pieņemts, ka privātajam partnerim nepastāv iespējas šīs izmaksas samazināt un tāpēc iezējot no nodokļu optimizācijas tās labāk paturēt publiskajā pusē.

Privātā partnera grāmatvedības peļņa ir atspoguļota tikai analītiskos nolūkos, un tā neatstāj tiešu iespaidu uz pašvaldību šī pētījuma secinājumiem, tādēļ, aprēķinot privātā partnera UIN, netika ņemts vērā pamatlīdzekļu nolietojums nodokļu vajadzībām, bet peļņai pirms nodokļiem, atskaitot nekustāmā īpašuma nodokli, tikai piemērota UIN likme 15%.

Grafiks Nr.8 ” Privātā partnera tīrās peļņas marža gadā”

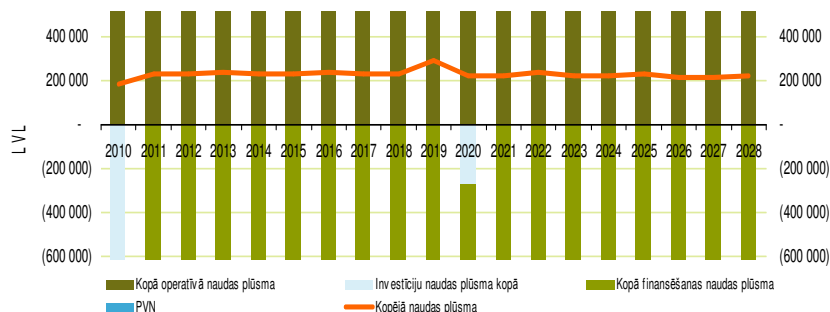
Privātā partnera tīrās peļņas marža gadā

Kā tas ir redzams grafikā Nr.8, lai piesaistītu privāto partneru interesi, pie aprēķinos izmantotajiem pieņēmumiem privātā partnera grāmatvedības peļņa pēc nodokļiem ir vidēji augsta.

Grafiks Nr.9 “PPP variants – Privātā partnera naudas plūsmas aprēķins DBFO modelim”

Privātā partnera naudas plūsmas analīze*

Kā tas ir redzams grafikā Nr.9, pie izmantotajiem pieņēmumiem privātajam partnerim tiek nodrošināta pietiekami augsta operatīvā naudas plūsma jau sākot ar projekta pirmo gadu, kad tiek atgūts PVN priekšnodoklis, tāpat var no projekta naudas plūsmas redzēt, ka ar plānoto pieejamības maksājumu (par sākumskolu un pledbasieņu) ir pietiekami, lai varētu norēķināties gan par investīcijām, gan finansējuma atmaksu. Nodokļu nomaksa ir svarīga, lai privātajam būtu pietiekama naudas plūsma. Tāpat svarīgs atbalsts ir plānotais Amortizācijas fonds, kas dod iespēju nodrošināt nepieciešamos reinvestīcijas pasākumus iekārtās un tehnoloģiskajās līnijās. Kopējā summa, kas varētu tikt uzkrāta uz projekta 11 gadā ir vienāda ar 268 000 LVL no tā tiek veikta reinvestīcija projekta 12 gadā un šīs reinvestīcijas ļauj pilnībā nodrošināt šo pakalpojumu augstā kvalitātē .

11.6.3. Galvenie finanšu rādītāji un kopsavilkums.

Tabula Nr. 30 un Nr.40”Naudas plūsmas aprēķins”

Naudas plūsmas aprēķins pie diskonta likmes 5%

NPV	LVL
Diskonta likme	5.0%
Ķekava - tradicionālais iepirkums	13 131 591
PPP-DBFO modelis	(12 488 279)
Starpība	25 619 869
Starpība, %	195%

Naudas plūsmas aprēķins pie diskonta likmes 7.53%

NPV	LVL
Diskonta likme	7.5%
Ķekava - tradicionālais iepirkums	10 452 279
PPP-DBFO modelis	(9 934 659)
Starpība	20 386 938
Starpība, %	195.05%

11.7. Alternatīvas Nr.1 projekta realizācijas riski

Šajā nodaļā tiek identificēti galvenie ar projekta realizāciju saistītie riski, noteikta piemērotākā risku pārdale starp projekta publisko un privāto partneri katra no projekta izvērtētajām alternatīvām, bet sīks skaidrojums tiek sniegts par projekta alternatīvu Nr.4, kas pēc ekspertu domām būtu atzīstama par labāko projekta risinājumu

Metodika nosaka, ka analizējot PPP projektus ir jāizvērtē vismaz sekojošie četri risku veidi un to radītās potenciālās izmaksas:

- 1) būvniecības risks;
- 2) pieejamības risks;
- 3) pieprasījuma risks;
- 4) likumdošanas risks.

Tradicionāli, būvniecības risks un tā pārdale rada lielāko daļu no PPP projektu ieguvumiem²⁵, tomēr uz šo projektu tas nav attiecināms, jo būvniecības process jau ir pabeigts, publiskajam partnerim uzņemoties visus ar to saistītos riskus.

Papildus jau minētajiem, koncesijas līguma projektā tiek paredzēta šādu risku pārdale:

- 5) inflācijas risks;
- 6) pamatlīdzekļu atlikušās vērtības risks;
- 7) tarifa pietiekamības (izmaksu segšanas) risks;
- 8) nepārvaramas varas rezultātā radušos zaudējumu risks;
- 9) tehnoloģiju attīstības risks;
- 10) politiskais risks;
- 11) pakalpojuma kvalitātes noteikšanas risks;
- 12) valūtas risks.

---

²⁵ Value for Money Drivers in the Private Finance Initiative; Arthur Andersen and Enterprise LSE, 2000. gads

Risku matrica

Risku veidi	Risku apraksts	Risku sekas
Pieejamības risks	Risks, ka apsaimniekotājs nenodrošina Sākumskolas un peldbaseina darbību, tā sniegto pakalpojumu kvalitāti un apjomu plānotajā līmenī.	Samazinās ienākumi par pakalpojuma nodrošināšanu un, iespējams, ir jāsedz Publiskajam partnerim radītie zaudējumi par neiespējamību lietot pakalpojumu
Pieprasījuma risks	Risks, ka pieprasījums pēc peldbaseina pakalpojumiem būs mazāks nekā plānots	Samazinās privātā partnera ienākumi, kas var apdraudēt maksājumu privātajam partnerim bankai u.t.t
Likumdošanas risks	Risks, ka normatīvo aktu prasību izmaiņu rezultātā projekts var sadārdzināties tā ekspluatācijas laikā	Nepieciešams papildu laiks un finanšu līdzekļi, lai nodrošinātu projekta atbilstību normatīvo aktu prasībām
Inflācijas risks	Risks, kas ir saistīts ar patēriņa cenu izmaiņām tautsaimniecībā un Sākumskolas un peldbaseina uzturēšanas izmaksu pieaugumu, kā arī pieejamības maksājuma pieaugumu, ja maksājuma maksa tiek indeksēta atkarībā no patēriņa cenu indeksa izmaiņām	Privātam partnerim rodas zaudējumi un tai pat laikā var tikt apdraudēti arī publiskā sektora maksājumi privātajam partnerim
Pamatlīdzekļu atlikušās vērtības risks	Risks, kas saistīts ar Sākumskolas pamatlīdzekļu vērtību līguma termiņam izbeidzoties, ņemot vērā, ka pamatlīdzekļi ir tādi, kas publiskajam sektoram nepieciešami pakalpojuma sniegšanas turpināšanai	Nepieciešami papildus publiskā partnera ieguldījumi pamatlīdzekļos
Pakalpojuma pieejamības pietiekamības (izmaksu segšanas) risks	Risks, ka sākumskolas un baseina uzturēšanas izmaksas atšķiras no paredzētajām, sadārdzinot pakalpojuma nodrošināšanas izmaksas un tā rezultātā pakalpojuma nodrošināšanas izmaksas netiek vai nevar tikt segtas no pašvaldības budžeta pilnībā	Privātajam partnerim rodas zaudējumi un var tikt apdraudēta pakalpojuma sniegšana
Nepārvaramas varas rezultātā radušos zaudējumu risks	Risks, ka dabas stihijas vai citas nepārvaramas varas rīcības rezultātā Sākumskolai tiek radīti bojājumi, kuri ir novēršami nekavējoties	Nepieciešams papildu laiks un finanšu līdzekļi, lai novērstu radītos bojājumus
Tehnoloģiju attīstības risks	Risks, ka tehnoloģiju attīstības dēļ nepieciešamas veikt papildus investīcijas Sākumskolā, lai būtu	Nepieciešams papildu laiks un finanšu līdzekļi, lai veiktu nepieciešamās investīcijas

---

	iespējams nodrošināt līguma prasībām atbilstošu pakalpojumu	
Politiskais risks	Risks, ka valdības nostājas izmaiņu rezultātā līguma izpilde tiek būtiski sadārdzināta vai līgumu nav iespējams izpildīt vispār	Līguma izbeigšanas gadījumā publiskajam partnerim īsā laika posmā ir jāsedz visas līgumā noteiktās finanšu saistības pret koncesionāru
Pakalpojuma kvalitātes noteikšanas risks	Risks, ka līgumā noteiktās pakalpojuma sniegšanas prasības un līgumā definētās vajadzības daļēji vai pilnībā neatbilst sabiedrības vajadzībām	Nepieciešams papildu laiks, lai puses vienotos par nepieciešamajām izmaiņām līgumā. Iespējams, ka pusēm būs nepieciešami arī papildus finanšu līdzekļi
Valūtas risks	Risks, kas saistās ar līguma izpildes izmaksu sadārdzināšanos uz valūtu kursu izmaiņu rēķina	Rodas zaudējumi abām pusēm

---

11.7.1. Risku pārdale

PPP gadījumā ir iespējama šo risku pārdale, nododot katru konkrēto risku tam projekta partnerim, kurš ir spējīgs to efektīvāk pārvaldīt, samazinot risku radītos zaudējumus un, līdz ar to arī projekta kopējās izmaksas.

Tabulā ir attēlots piedāvātais risku sadalījums starp projekta partneriem partnerības iepirkuma līgumu 42. tabula. Partnerības iepirkuma un Koncesijas līgumu, LM saglabājot sociālā aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu Projekta risku sadalījums

Tabula Nr.42 „Risku sadalījums”

Risks	Ķekavas novads	Privātais partneris	Abas puses
Būvniecības risks		X	
Finansējuma piesaistes risks		X	
Pieejamības risks		X	
Pieprasījuma risks		X	
Likumdošanas risks			X
Inflācijas risks			X
Pamatlīdzekļu atlikušās vērtības risks	X		
Pakalpojuma pieejamības pietiekamības (izmaksu segšanas) risks		X	
Nepārvaramas varas rezultātā radušos zaudējumu risks			X
Tehnoloģiju attīstības risks			X
Politiskais risks	X		
Pakalpojuma kvalitātes noteikšanas risks	X		
Valūtas risks			X

Tie riski, kurus neviens no projekta partneriem atsevišķi nav spējīgs efektīvi kontrolēt un samazināt, tiek sadalīti starp abām pusēm.

Partnerības iepirkuma DBFO, Ķekavas pašvaldībai saglabājot izglītības un administrācijas pakalpojumu Risku izmaksas

Metodikā un metodiskajos norādījumos risku novērtēšanai PPP projektos ir piedāvātas aritmētiski atšķirīgas pieejas risku izmaksu noteikšanai. Abas pieejas ir līdzīgas pēc būtības un tām vajadzētu novest pie līdzīgiem secinājumiem par risku izmaksām.

Metodika piedāvā aprēķināt risku izmaksas pēc šādas formulas:

$$RI = Ie \times S, \text{ kur}$$

RI – riska izmaksas naudas izteiksmē;

Ie – risku iestāšanās iespējamība procentos;

S – riska iestāšanās seku apjoms naudas izteiksmē;

Metodiskie norādījumi risku novērtēšanai PPP projektos, papildus riska iestāšanās iespējamībai (varbūtībai) izdala tādu faktoros kā riska bāze un riska ietekme.

Riska bāze ir ar projektu saistītās finanses (gan izmaksu, gan ieņēmumu formā), kas tiek ietekmētas riskam iestājoties. Ja riska iestāšanās ir saistīta ar projekta izmaksām, tad riska ietekmē izmaksas palielināsies, bet, ja ar ienākumiem, tad riska ietekmē tie samazināsies.

Riska ietekmes rādītājs raksturo konkrētā riska ietekmes pakāpi uz projektu. Ja riska ietekme ir zema, tad šī riska iestāšanās būtiski neietekmēs projekta īstenošanu, savukārt, ja riska ietekme tiek vērtēta kā augsta, tad šī riska iestāšanās var apdraudēt projekta īstenošanu.

Risku iestāšanās iespējamības un risku ietekmes faktoru izdalīšana dod iespēju novērtēt katra partnera spēju samazināt katru šo faktoru atsevišķi. Riska iespējamības un ietekmes pakāpe tiek noteikta ar eksperta metodi. Konkrētā riska bāze ir vienāda abos projekta īstenošanas variantos.

Saskaņā ar šo metodiku risku izmaksas tiek noteiktas pēc formulas:

$$RI = Ie \times IeI \times B, \text{ kur}$$

RI – riska izmaksas naudas izteiksmē;

Ie – riska ietekme procentos;

IeI – riska iestāšanās iespējamība procentos;

B – risku bāze naudas izteiksmē

Riska ietekmes procenta un riska iestāšanās iespējamības procenta reizinājumu dēvē par riska svērto vērtību (turpmāk - RSV):

$$RSV = Ie \times IeI$$

Šajā pētījumā risku izmaksu noteikšanai tiek izmantota metodiskajos norādījumos risku novērtēšanai PPP projektos ieteiktā metode. Jāatzīmē, ka, lai gan visiem riskiem var novērtēt to iestāšanās iespējamības un ietekmes pakāpes, ne visiem riskiem ir iespējams pamatoti novērtēt riska bāzi naudas izteiksmē.

Tālākajā risku izmaksu aprēķinā ir iekļauti tikai tie riski, kuru izmaksas var tikt noteiktas un, kuru iestāšanās iespējamība konkrētajā projektā mūsu vērtējumā ir lielāka par nulli. No tālākā aprēķina tiek izslēgti šādi riski:

- likumdošanas – nav precīzi nosakāma riska bāze;
- pamatlīdzekļu atlikušās vērtības – sākumskola pēc līguma beigām tiek atdots Ķekavas pašvaldībai un netiek likvidēts;
- nepārvaramas varas rezultātā radušos zaudējumu – nav precīzi nosakāma izmaksu bāze;
- tehnoloģiju attīstības – nav precīzi nosakāma izmaksu bāze;
- pakalpojumu kvalitātes noteikšanas – nav precīzi nosakāma izmaksu bāze;
- politiskais – nav precīzi nosakāma izmaksu bāze;
- valūtas - riska iestāšanās iespējamība dotajā projektā ir vienāda ar nulli, jo visi sākumskolas darbības ieņēmumi un iz
- devumi būs vienā valūtā.

Partnerības iepirkuma DBFO Risku iespējamības noteikšana

Tiek izdalītas trīs riska iestāšanās iespējamības pakāpes:

- zema - riska iestāšanās iespējamība ir robežās 1% - 10%;
- vidēja - riska iestāšanās iespējamība ir robežās 11% - 20%;
- augsta - riska iestāšanās iespējamība ir lielāka par 20%.

43. tabulā ir doti risku iestāšanās iespējamības izvērtējuma rezultāti abiem apsaimniekošanas variantiem.

Tabula Nr. 43 “Risku iestāšanās iespējamība”

Risku iestāšanās iespējamība

Riski	Ķekavas novads		Privātais partneris DBFO	
	Pakāpe	%	Pakāpe	%
Būvniecības risks	zema	5%	zema	2%
Finansējuma piesaistes risks	augsta	70%	augsta	30%
Pieejamības risks	zema	10%	zema	5%
Pieprasījuma risks	zema	5%	zema	2%
Inflācijas risks	vidēja	15%	vidēja	15%
Valūtas risks	augsta	20%	augsta	20%
Pakalpojuma pieejamības pietiekamības (izmaksas)	vidēja	15%	vidēja	11%

Avots: Eksperta vērtējums

Risku ietekmes noteikšana

Tiek izdalītas trīs riska ietekmes pakāpes:

- zema - riska ietekme ir robežās 1% - 10%;
- vidēja - riska ietekme ir robežās 11% - 30%;
- augsta - riska ietekme ir lielāka par 30%.

44. tabulā ir doti risku ietekmes izvērtējuma rezultāti abiem apsaimniekošanas variantiem.

Tabula Nr.44 “Risku ietekme”

Risku ietekme

Riski	Ķekavas novads		Privātais partneris DBFO	
	Pakāpe	%	Pakāpe	%
Būvniecības risks	zema	5%	zema	5%
Finansējuma piesaistes risks	augsta	70%	augsta	35%
Pieejamības risks	vidēja	20%	zema	5%
Pieprasījuma risks	augsta	30%	vidēja	15%
Inflācijas risks	zema	5%	zema	5%
Valūtas risks	augsta	30%	augsta	30%
Pakalpojuma pieejamības pietiekamības (izmaks)	vidēja	15%	zema	10%

Avots: Eksperta vērtējums

PPP modelis izmantojot Partnerības iepirkuma līgumu varētu dot iespēju samazināt pieejamības, pakalpojuma pieejamības risku ietekmi:

- pieejamības riska iestāšanās gadījumā privātais partneris būs ieinteresēts pēc iespējas ātrāk novērst trūkumus un atgriezt pakalpojumu pieejamību nepieciešamajā līmenī, tādā veidā samazinot pieejamības riska negatīvo ietekmi uz ieņēmumiem;
- pieprasījuma riska iestāšanās gadījumā tā ietekme būs augsta pie jebkura apsaimniekošanas modeļa; tomēr uzskatam, ka privātam uzņēmējam – būs lielāka motivācija, kā arī labākas iemaņas biznesa vadības, marketinga un pārdošanas jomās, lai palielinātu pieprasījumu pēc saviem pakalpojumiem un samazinātu pieprasījuma riska ietekmi, kas īpaši svarīga runājot par koncesijas līgumu un no trešās puses ieņēmumiem

Tabula Nr. 45 “Risku svērtās vērtības noteikšana”

Risku svērtās vērtības noteikšana

Risks	RSV	
	Ķekava	Privātais partneris
Būvniecības risks	0.25%	0.10%
Finansējuma piesaistes risks	49.0%	10.50%
Pieejamības risks	2.0%	0.25%
Pieprasījuma risks	1.5%	0.30%
Inflācijas risks	0.8%	0.75%
Valūtas risks	6.0%	6.00%
Pakalpojuma pieejamības pietiekamības (izmaks)	2.25%	1.10%

Tātad, PPP modeļa izvēle varētu dot iespēju samazināt pieejamības, pieprasījuma un pakalpojuma pieejamības maksājuma risku iespējamības un ietekmes pakāpes.

Risku izmaksu noteikšana

Kā jau minēts, risku izmaksas tiek noteiktas pēc formulas:

$$RI = RSV \times B$$

RSV tika aprēķinātas iepriekšējās apakšnodalās. Savukārt, risku bāzes vērtības ir konkrētā riska iestāšanās gada ieņēmumu vai ekspluatācijas izmaksu vērtība naudas izteiksmē. 46. un 47. tabulā ir attēlotas kopējās projekta finanšu izmaksas un risku izmaksas gan tradicionālam iepirkumam, gan arī Partnerības iepirkumam un Koncesijas līgumam, LM saglabājot sociālā aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu, kas pierāda šī iepirkuma metodes lietderību salīdzinājumā ar visām pētījumā apskatītajām alternatīvām. **Tabula attēlo tradicionālā iepirkuma risku sadalījumu (redzamības nolūkā ir noslēptas dažu gadu risku izmaksas)”**

Tabula Nr.46 „Ķekavas novada izdevumi tradicionālajam iepirkumam”

<i>Ķekavas novada izdevumi tradicionālajam iepirkumam</i>													
Riska pārdaļē	-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Būvniecības risks	-	11 184	8 327	-	-	-	-	-	-	-	-	-	551
Finansējumu piesaistes risks		2 674 411	1 991 107	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pieejamības risks		(5 620)	(12 599)	(20 232)	(23 373)	(23 743)	(23 551)	(23 668)	(24 068)	(23 908)	(24 032)	(24 439)	(24 563)
Pieprasījuma risks		(4 215)	(9 449)	(15 174)	(17 530)	(17 807)	(17 663)	(17 751)	(18 051)	(17 931)	(18 024)	(18 329)	(18 423)
Infliācijas risks		(2 107)	(4 725)	(7 587)	(8 765)	(8 904)	(8 832)	(8 875)	(9 025)	(8 965)	(9 012)	(9 165)	(9 211)
Vāļūtas risks		(16 859)	(37 796)	(60 695)	(70 119)	(71 228)	(70 653)	(71 003)	(72 204)	(71 723)	(72 095)	(73 318)	(73 690)
Pakalpojumu pieejamības maksājuma risks		(6 322)	(14 174)	(22 761)	(26 295)	(26 711)	(26 495)	(26 626)	(27 076)	(26 896)	(27 035)	(27 494)	(27 634)
Kopā risku vērtība	-	2 650 474	1 920 689	(126 448)	(146 082)	(148 392)	(147 194)	(147 922)	(150 425)	(149 424)	(150 197)	(152 745)	(152 970)
Diskontātiliņne	1,000	1	1	1	1	1	1	1	1	0,64	0,61	0,58	0,56
Diskontētās riska izmaiņas	-	2 524 261	1 742 122	(109 231)	(120 182)	(116 239)	(109 838)	(105 126)	(101 813)	(96 320)	(92 208)	(89 307)	(85 179)
Riska izmaiņu NPV (5%)=			2 60 489										

47. tabula savukārt attēlo projekta kopējās dzīves cikla izmaksas Partnerības iepirkuma un Koncesijas līgumam, kur LM tiek saglabāta sociālā aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu funkcija

Tabula Nr.47 „PPP finansēšana”

Ilgums	20 gadi	<i>PPP finansēšana (DBFO modelis (Projektē - Būvē - Finansē - Izņemto) modelis</i>										
Riska pārdaļē	-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Būvniecības risks	-	5 357	3 993	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansējumu piesaistes risks		562 492	419 218	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pieejamības risks		-	2 094	2 554	2 571	2 625	2 609	2 633	2 694	2 685	2 712	2 776
Pieprasījuma risks		-	2 512	3 064	3 085	3 150	3 131	3 160	3 233	3 222	3 255	3 331
Infliācijas risks		-	6 281	7 661	7 712	7 874	7 827	7 900	8 082	8 055	8 137	8 327
Vāļūtas risks		-	50 246	61 286	61 697	62 993	62 618	63 204	64 656	64 442	65 095	66 618
Pakalpojumu pieejamības maksājuma risks		-	9 204	11 220	11 287	11 517	11 440	11 539	11 797	11 750	11 862	12 133
Kopā risku izmaksas	-	567 849	493 547	85 784	86 352	88 158	87 624	88 437	90 462	90 154	91 061	93 185
Diskontētās riska izmaiņas	L0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6
Riska izmaiņu NPV =	-	540 809	447 662	74 104	71 042	69 074	65 387	62 851	61 228	58 114	55 904	54 484
RISKA IZMAKSU NPV=		1 981 792										

11.7.2. Ieguldījuma atbilstošās vērtības novērtējums

Ieguldījumam atbilstošā vērtība ir visa projekta dzīves cikla izmaksu un risku (arī kvalitātes kritēriju) optimālā kombinācija, lai apmierinātu patērētāju vajadzības. Veicot IAV analīzi tika secināts, ka tradicionālā publiskā sektora iepirkuma gadījumā kopējā diskontētā projekta naudas plūsmas vērtība ir LVL 13 131 590, bet izvērtējot partnerības iepirkuma līgumu, Ņekavai saglabājot izglītības un ar to saistītās izmaksas tiek iegūtas izmaksas, kas pierāda kā šo projektu būtu pamats realizēt ar PPP modeli tieši pēc projekta alternatīvas Nr.1. To pierāda tas, ka diskontējot projekta naudas plūsmu tiek iegūts pozitīvs NPV salīdzinājumā ar tradicionālo iepirkuma naudas plūsmas NPV. Šajā konkrētajā gadījumā projekta alternatīvai Nr.1 NPV LVL 12 488 278.

IAV analīzes būtība ir NPV un risku vērtību aprēķins abiem šiem modeļiem un rezultātā tiek iegūta sekojoša situācija

	Ņekavas tradicionālais iepirkums	Partnerības iepirkums DBFO modelis
NPV	13 131 590.6	12 488 278.7
Risku izmaksas	2 660 489.378	1 981 792.042
IAV	-	1 322 009.2

